

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

NEMZETKÖZI INFORMATIKAI ÉS ÜZLETI HETILAP ALAPÍTVÁ 1969 WWW.COMPUTERWORLD.HU 2004. MÁRCIUS 9. XIX. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

3M-Pininfarina vetítők

Autók után most projektorokat tervez az olasz designcég **8. oldal**

Olvassunk lapot!

Egyre barátságosabbak és egyszerűbbek a szkennerek **10. oldal**

Verseny próbajáraton

Az új elektronikus hírközlési törvény nem oldhat meg mindent **18. oldal**

Húszéves a Mac

A legfontosabb kérdés: mit tanult egymástól a PC és a Mac? **24. oldal**

CD-MELLÉKLET

A Számítástechnika március 16-án megjelenő CD-melléklete a VirusBuster védelmi megoldásait tartalmazza. A kompakt lemezen megtalálható a VirusBuster Personal for Windows, a VirusBuster for Windows Workstations és a VBSshield for MS Office. A megoldás április 19-ig védi rendszerünket. A védelem meghosszabbítható az április 20-án megjelenő CD-melléklet segítségével.

EGYESÜLŐ EUOWEB-ELENDER

Az Euoweb International és a Wallis Csoport többségi tulajdonában álló Elender Üzleti Kommunikációs Rt. részvényeseinek képviselői február 23-án aláírták az Elender Rt. 100 százalékanak értékesítéséről szóló adásvételi szerződést. Az Egyesült Államok törvényeinek megfelelően az Euoweb International 15 napon belül benyújtja az amerikai tőzsdei hatóság felé a tranzakció dokumentumait. A tranzakció lezárásának egyik fontos feltétele a Gazdasági Versenyhivatal jóváhagyásának megszerzése.

VÍRUSÖZÖN

A Bagle és a NetSky féregvirusok szinte naponta új módosulásokban jelennek meg. Ezek közül az egyik a magyarországi internetszolgáltatókat tünteti fel feladónak, és vírusveszélyre, illetve az e-mail cím körüli karbantartási munkákra hívja fel a figyelmet, angol nyelven. A vírusbiztonsági társaságok arra figyelmeztetik a felhasználókat, hogy ne nyissák meg a csatoltan érkező fájlokat.

Európa: plusz, mínusz

Budapesten tanácskoztak az európai informatikai miniszterek. A február 26-27-én lezajlott miniszteri konferencián áttekintették a 2001 júniusában az Európa Tanács sevillai rendezvényén bejelentett eEurope+ akcióterv megvalósításának folyamatát, és megvitatották az Európa egészét érintő feladatait

Magyarország közepesen teljesítő ország az információs társadalomra való felkészülésben, a tudás alapú gazdaság kiépítésében – derül ki az eEurope+ akcióterv eddigi eredményeit összefoglaló jelentésből.

A zárójelentés megállapította, hogy számos területen nagy előrelépés történt valamennyi, az eEurope+ programot elindító országban. Mindenhol jelentősen nőtt például a PC-, valamint az internetellátottság, bár a legtöbb országban – köztük Magyarországon is – jóval a 15 uniós ország átlaga alatt maradt.

A legtöbb ország fontos előrelépést tett a vezetékes hálózatok modernizációjára terén is. Az újonnan csatlakozók közül Csehország, Ciprus, Málta és Szlovénia 100 százalékban, Magyarország és további két ország 90 százalékban digitalizálta vezetékes hálózatát.

Az országok többsége hatékony lépéseket tett az Európai Unióval való jogharmonizáció megvalósítására és a távközlési és informatikai piacok liberalizálására is.

A jelentés megállapítja, Magyarország három területen az élcsoporthoz tartozik. A csatlakozó országok közül hazánk a harmadik helyen áll a mobiltelefon-ellátottság terén, amelynek szintje eléri az uniós országok átlagát.

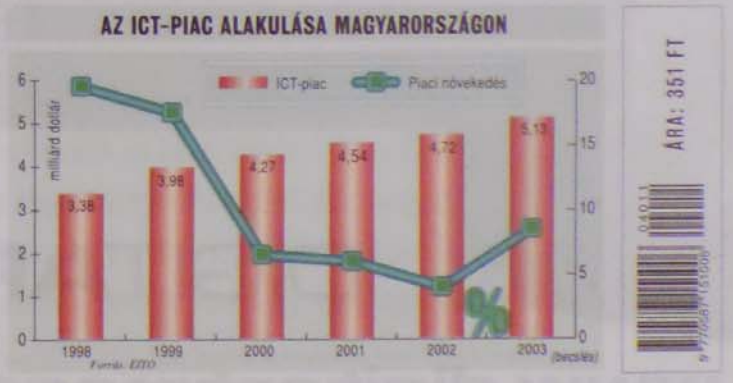
Magyarország különösen jó eredményeket ért el a közép- és felsőfokú oktatás infokommunikációs eszközellátottsága terén: a csatlakozó országok közül hazánkban a legmagasabb a 100 diákra jutó számítógépek száma a középiskolákban, a felsőoktatásban pedig az eEurope+ beindulása óta megháromszorozódott a 100 diákra jutó PC-k száma, és ezzel – további három ország mellett – teljesítettük az akciótervben megfogalmazott célokat. Ugyancsak jól teljesített az ország az egészségügy területén. Az egészségügyi ellátás számára különösen nagy jelentősége van a háziorvosi rendszernek. Ebből a szempontból Magyar-

országon 100 százalékos a személyiszámítógép-ellátottság.

Hazánk azonban több területen lemaradt a csatlakozó és csatlakozásra váró országok átlagától. Az elmúlt évi dinamikus növekedés ellenére, még mindig nálunk az egyik legalacsonyabb az internethasználók aránya, emellett az eBusiness és az eBanking elterjedtsége sem éri el az átlagot.

Az eEurope+ akcióterv lezárultával 10 ország csatlakozik az eEurope 2005-höz, a 15 uniós tagállam tavaly elindított akciótervéhez.

A jelentés megállapítja, hogy noha az eEurope+ javította a csatlakozó és csatlakozásra váró országok helyzetét, ám az eEurope 2005 ezek ellenére is jelentős kihívást jelent majd számukra.

Milyen tovább- fejlődési lehetőségei vannak ma egy kreatív elmének?

HARDVER SZOFTVER TIPPEK DESIGN ANIMÁCIÓ

Hogyan lehet a gyertyaláng és a vakítóan szikrázó nap eltérő **fénymennyiségét** fotókban tárolni majd abból újra visszanyerni?

Elavul-e egy frissen vásárolt **digitális kamera** egy éven belül?

Mi köze van a **karikatúrának** a képzőművészethez, a rejtett mondanivalóhoz és az eltorzított arányokhoz?

Mire valók a **rétegek** Photoshopban?

Milyen szépségeket rejt a **téli táj** egy fotós számára?

Milyen varázslatokra képes a **Flash** az **Actionscriptek** segítségével?

**KERESSE A VÁLASZT
AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!**

DIGITART

www.digitartmagazin.hu

lapszámok (0-3.)
most
kedvezményesen
megrendelhetők

egy szám ára:
998 Ft

**Aktuális
lapszámaink
(4-7.)**

egy szám ára:
1998 Ft

MEGRENDELÉS:

<http://mediashop.idg.hu>
terjesztes@idg.hu

Noteszgép és monitor

Az LG hamarosan új noteszgépcsaládot bocsát piacra. Az LS 50-es és LM50-es modellek 2,2/2,4 kilogramm súlyúak és 25,4/26,4 milliméter vastagságúak. Az LG notebookok egy feltöltéssel 5,4 órán át működnek, az opcionálisan kapható 9 cellás Li-Ion akkumulátorral pedig – a világon egyedülállóan –, akár 10 óra hosszat is tudnak működni. Az új Centrino alapú noteszgépekben Intel Pentium M processzor dolgozik, amelyhez

512 megabájtos, 333 megahertzes DDR RAM társul; ez igény szerint akár 2 gigabájtig bővíthető. Az új készülékek Magyarországon előre telepített Windows XP operációs rendszerrel és Norton Antivirussal várhatóan 2004. március közepétől kerülnek piacra.

www.szt.hu/cikkek/lglaptop

www.szamitastechnika.hu

együttműködésben a FigyelőHettel

2004. MÁRCIUS 9.

Körhangzás a fejen

Surround hangzást ígér a Trust most bemutatott fejhallgatója, a 751B 5.1 Silverline Headset. A gyártó szerint ez nemcsak a zenehallgatást újíthatja meg, hanem a filmek vagy a számítógépes játékok hangzásvilágát is. A fejhallgató két oldalán három-három hangszóró található. A némitás funkcióval ellátott különálló vezérlőegységgel a kimenetet egyszerűen át lehet kapcsolni a fejhallgató és a normál hangszórók között.

www.szt.hu/cikkek/trust_751

TARTALOM 11. HÉT

AKTUÁLIS

- 4 BIZTONSÁG TOKENEKEL MUNKATÁRSUNKTÓL
- 4 ÚJ ÜZLETÁG-IGAZGATÓ MUNKATÁRSUNKTÓL
- 4 OPTERON PROCESSZOROS HP KISZOLGÁLÓK
- 4 CSÓRIÁN SÁNDOR
- 4 MI TÖRTÉNIK A HÉTEN? DIGITÁLIS KÖNYVTÁR
- 4 BARABÁS BALÁZS
- 4 CÉGVILÁG
- 5 ÖRÖK EGYIPTOM

- 5 MUNKATÁRSUNKTÓL IGY ÍRTUNK MI – 10 ÉVE
- 5 BARABÁS BALÁZS
- 5 IVSZ-SÁROK
- 6 ÖNKORMÁNYZATOK A WEBEN
- 6 TRAUTMANN BALÁZS
- 8 PRO1 FÉNYKÉPEK
- 8 MUNKATÁRSUNKTÓL
- 8 3M-PININFARINA VETÍTŐK
- 8 BARABÁS BALÁZS
- 9 VÉLEMÉNY
- 9 A CSODÁS NOTESZGÉP
- 9 VASS ENIKŐ
- 9 SYMBIAN ÉS GPRS
- 9 HORVÁTH ADÁM
- 9 AZ ELSŐ MINŐSÍTETT ELEKTRONIKUS TANÚSÍTVÁNY
- 9 CSÓRIÁN SÁNDOR

TERMÉK ÉS TECHNOLÓGIA

- 10 OLVASSUNK LAPOT!
 Nyolc lap-szkennert teszteltünk; az eredmény, mint más tesztek esetében is: bármilyen megvannak a lehetőségek
- 14 UPS, VAGYIS SZÜNETMENTES ÁRAMFORRÁSOK
MAKK ATTILA
- 15 KI VAN BIZTONSÁGBAN? II. RÉSZ
Sorozatunk második részében a vállalkozások informatikai rendszereinek kockázati tényezőit vesszük szemügyre
- 15 CSÓRIÁN SÁNDOR
- 16 OFFICE 2003, AVAGY VAN-E MÉG ÚJ A NAP ALATT?
Az új Office főként a csapatmunka támogatásában fejlődött sokat
- 16 HORVÁTH ADÁM

TRENDEK ÉS MEGOLDÁSOK

- 18 VERSENY PRÓBAJÁRATON
A hazai telekommunikációs liberalizációban már másodszor fordul elő, hogy a piacnyitáshoz nagyobb a füstje, mint a lángja
- 18 BÖHM MÁRIA
- 20 MOBILKERESKEDELEM: KI BESZÉL ITT TELEFONRÓL?
 Előbb-utóbb a pénztárcánk helyett a mobiltelefonunkat fogjuk használni vásárláskor – a kérdés az, hogy mikorra várható a mobilulva elterjedése
- 20 SZÁSZ BUDÓ
- 22 ÜGYVITELISOFTVER-DÖMPING: NEHEZ A VÁLASZTÁS
MOZSIK TIBOR
- 23 PIACBŐVÜLÉST VÁR AZ IDC
- 23 MILLIÓS KÁROKAT OKOZHAT
TRAUTMANN BALÁZS

INFORMÁCIÓ ÉS TÁRSADALOM

- 24 HÚSZÉVES A MAC
 Annak idején rendkívül nagy dolog volt a számítógép mindannyiunk számára, és nem kevesebbre tört, mint hogy megváltoztassa a világot. Senki nem vonhatja kétségbe, hogy az Apple óriási hatással volt a személyi számítógépes világra
- 24 PEGGY WATT
- 26 E-MBERI e-SZAVAZÓMŰSOR
Nemcsak az Újvilágban, hanem Európában is foglalkoztak az e-vokolás gondolatával. Nagy-Britanniában öt városban tesztelték az alternatív szavazási lehetőségeket, az internetes, telefonos és SMS-es voksolást
- 26 VASS ENIKŐ

Több hazai online kiadvány olvasottsága megközelíti a nyomtatott sajtótermékekét, ezt a népszerűséget azonban még nem sikerült érvényesíteni a hirdetési tarifákban és bevételekben. Az online hirdetési piac messze elmarad a hagyományos hirdetési piac nagyságától. Ennek oka valószínűleg az, hogy a más sajtótermékekben hirdető vállalkozások nagy része még nem ismeri vagy nem fogadja el a webet mint hirdetési felületet.

www.szt.hu/cikkek/online_hird (2003. március, 4.)

CÉGVILÁG

Megegyezésre jutott az **EURÓPAI BIZOTTSÁG** a Deutsche Telekommal (DT), amely megszünteti versenyellenes gyakorlatát a nagy sebességű internetszolgáltató piacon. A bizottság közleménye szerint a DT a jövőben nem kínál szélessávú hozzáférést olyan alacsony áron, amely már nem hagy lehetőséget a nyereségre a versenytársak számára.

A **GATEWAY** a következő néhány hónapban mintegy ezer dolgozója elbocsátását tervezi – közölte Rod Sherwood pénzügyi vezérigazgató-helyettes a Morgan Stanley Dean Witter által rendezett konferencián. A Gateway jelenleg 6500 főt foglalkoztat. Az elbocsátások néhány újabb posztot is érintenek a korábbiak mellett, melyekről a tavaly szeptemberben ismertett átszervezési tervekről volt szó.

A **MICROSOFT** újragondolja egységes árstratégiáját. A szoftveróriás azt tanulmányozza, miként tudja szoftvereit eltérő áron kínálni a világ különböző régióiban, ami arra utal, hogy talán szakít a jelenlegi egységes globális árrendszerrel. Bár már eddig is tettek engedményeket bizonyos elszigetelt esetekben, például Thaiföldön, ahol nagy az árnyomás a nyílt forráskódú termékek részéről, a Microsoft általában ugyanazon az áron adja a termékeit mindenütt. A feltételező piacok vásárlói azonban nem tudják megvenni a cég termékeit, mert egyszerűen nincs annyi pénzük – ugyanakkor ez a szegmens egyre fontosabb a Microsoft számára – mondta Martin Taylor, a Microsoft platformstratégiájának ügyvezető igazgatója.

Február utolsó napján a **SAMSUNG** IT-üzletágának eredményeit ismertették. A 2003-as biztató eredmények után 2004-re 91 százalékos növekedést várnak, azaz 9 milliárd forintos forgalmat. A hagyományos termékek közül a CRT monitorok területén nagy növekedésre nem számíthatnak. A TFT monitorok 2003-ban 1,2 milliárdos árbevételre hoztak, ezt 142 százalékkal tervezik túllépni. A merevlemezek területén 173 százalékos bővülést várnak, itt nemcsak a hagyományos, jól bevált típusok, hanem új meghajtók is piacra kerülnek. A nyomtató termékvonal komoly növekedést produkált. Ezen a területen az 500 százalékos bevétel-növekedést a sok újonnan bevezetendő nyomtatótól várják. Az idei évben az optikai meghajtókat gondolják a legkelendőbb termékeknek, a bevételüket ezen a területen másfélszeresére kívánják növelni.

Biztonság tokenekkel

A Microsoft és az RSA Security bejelentette, hogy az RSA SecurID tokenekkel lehetségessé válik az erős azonosítás a Microsoft Windows operációs rendszert használóknak. A token alapú azonosításra a Microsoft Windowsban beépített támogatás áll majd rendelkezésre. Ez lehetővé teszi a felhasználói név és jelszó megadása mellett az RSA SecurID token által kijelzett, egyszerű használatos azonosítóval való belépést az operációs rendszerbe. Ezzel újabb hardvereszköz telepítése nélkül is alkalmazhatók a kétfaktorú azonosítók.

Keleti Artúr, az ICON Számítástechnikai Rt. IT-biztonsági üzletág-igazgatója szerint a statikus jelszavakat kiváló technológiáké a jövő. A megoldást adó többfaktorú azonosító eszközök, a smart card és token alapú rendszerek elterjedése azonban nagyban függ attól, hogy azok egyszerűen használhatók-e és integrálhatók-e a vállalatok működésébe, napi gyakorlatába. A Microsoft és az RSA közös megoldásának használatát az ügyfelek kényelmesnek, a vállalati informatikáért felelős vezetők pedig megnyugtatónak találják majd.

Az RSA és a Microsoft közös fejlesztésének lényege, hogy az RSA által gyártott SecurID tokenek segítségével a felhasználó 60 másodpercenként egyedi, változó kód birtokába jut. Összeállítva a felhasználó által ismert, a tokenhez tartozó PIN-kódot és az előbbi ugróködot, előáll az úgynevezett „passcode”, amelyet password helyett a megszokott Windows bejelentkező képernyőn adhatunk meg. Ezzel a folyamatosan változó jelszóval az értékes vállalati információkat hatékonyabban lehet védeni.

Az ICON tájékoztatása szerint a termék béta-tesztjét 2004 második negyedévében kezdik meg, piaci megjelenését az RSA ez év harmadik negyedére prognosztizálja. A termék használatához a felhasználóknak majd rendelkezniük kell Microsoft Windows 2000, Windows XP vagy Windows Server 2003 operációs rendszer licenccel, továbbá RSA ACE/Server 6.0-val, RSA ACE/Agent 6.0 for Windowszal és RSA SecurID tokenekkel.

MUNKATÁRSUNKTÓL

+online: www.rsasecurity.com/products/securid/index.html

Új üzletág-igazgató

A Zalaszám Informatika február 15-én Tóth Szabolcsot nevezte ki az informatikai infrastruktúra üzletág-igazgatójának. A 30 éves szakember korábban a cég internetszolgáltatásainak fejlesztését vezette, illetve integrált rendszerek bevezetésénél dolgozott projektmenedzserként.

A közigazgatási, önkor-

Tóth Szabolcs

mányzati, költségvetési alkalmazások fejlesztésében és az ezekhez kapcsolódó szolgáltatásokban erős Zalaszám Informatika ezzel a kinevezéssel rendszerintegrációs, hardverkereskedelmi, hálózati, valamint internetszolgáltatási területeit szeretné még tovább erősíteni.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Opteron processzoros HP-kiszolgálók

Március elején AMD Opteron processzoros ProLiant kiszolgálókat mutatott be a Hewlett-Packard magyar képviselője. Az AMD x86-kompatibilis, de 64 bites processzorával épített kiszolgálók a piacon jelen lévő többi 64 bites rendszernek megfelelő teljesítményt adnak alacsonyabb áron. A bemutatott két új kiszolgáló a kétprocesszoros ProLiant DL145 és a négyprocesszoros DL585. A ProLiant-családban az 5-ösre végződő típuszámú ProLiantok dolgoznak AMD Opteron CPU-val. A mérések szerint az Opteron processzoros gépek 40-50 százalékkal

nagyobb teljesítményűek az azonos órajelű Intel Xeonnal dolgozó típusoknál. A tervek szerint a HP pengeszerveket is kínál majd Opteron processzorral.

Az Opteron jól méretezhető, vagyis különösen alkalmas többprocesszoros rendszerek kialakítására, az x86 kompatibilitás révén pedig futtathatók a 32 bites, x86 processzorokra készült szoftverek. A HP úgy véli, hogy új kiszolgálói révén a kis- és közepes vállalkozások számára is elérhetővé válnak a nagy teljesítményű 64 bites rendszerek.

CSÖRIÁN SÁNDOR

MI TÖRTÉNIK A HÉTEN?

MÁRCIUS 9. Value Based Management versus Balanced Scorecard címmel szakmai rendezvény Budapest

Információ: www.ifua.hu

MÁRCIUS 9. E-go konferencia és kiállítás Budapest

Információ: www.e-go2004.hu

MÁRCIUS 9. Fejlesztők farsangi szakmai napja Budapest

Információ: www.kersoft.hu

MÁRCIUS 16-19. Design Patterns tanfolyam Budapest

Információ: www.netacademia.net

MÁRCIUS 17. HP: Basel II – bankszakmai szeminárium Budapest

Információ: www.hp.com

MÁRCIUS 17. Nagyvállalati ügyfélmenedzsment a Systems Management Server 2003 segítségével

Információ: www.microsoft.com

Digitális könyvtár

A Pécsi Tudományegyetem Könyvtára digitális gyűjteményt hozott létre.

A KlímóTheca február 24-i indulásakor 40 ezer oldalnyi, 50 címet tartalmazó digitális gyűjteménnyel állt az érdeklődők rendelkezésére.

Az IHM és NKA pályázatán elnyert támogatás révén néhány hónap alatt a könyvtár anyaga 200 ezer oldallal bővülhet. A június 30-ig tartó időszakban a látogatók maguk választhatják ki azokat a könyveket, amelyekre viszont szeretnének látni az interneten.

A könyvtár munkatársai az első magyar nyilvános könyvtár alapító pécsi püspök, Klímó György zellemiségét akarják követni, amikor a mai kor nyilvánosságához, az internet közönségéhez eljuttatják a nehezen hozzáférhető dokumentumokat.

BARABÁS BALÁZS

+online: kt.lib.pte.hu

Az evosoft Hungary Kft. német-magyar szoftverfejlesztő cég keres budapesti és miskolci irodájába többéves szakmai gyakorlattal rendelkező

JAVA/C++ szoftverfejlesztő

munkatársakat villámpályázati közlekedés-, hálózati és termelésirányítási szoftverek nemzetközi fejlesztésében való részvételre, későbbbenben projektvezetésre.

Elvárások:

- Felsőfokú szakirányú végzettség
- Többéves JAVA vagy C++ gyakorlat
- Szokásos angol nyelvtudás (írásban és szóban)

Előny:

- ORACLE, SQL, XML, OO, T/PL, CORBA, JFC gyakorlat
- UML, Rational Rose ismeret
- Projektvezetői gyakorlat, nemzetközi tapasztalat
- Utazási hajlandóság

Ami kínálunk:

- Versenyképes fizetés: előnyös lehetőségek
- Jellemzően: evosoft@evosoft.hu
- További állásajánlatok: www.evosoft.hu

evosoft

1018

Örök Egyiptom

Az egyiptomi kormány és az IBM között létrejött együttműködés révén az egész világ hozzáférhet Egyiptom 7000 éves történelmének emlékeihez. A projekt részleteiről *Farouk Hosni* kulturális miniszter, *Ahmed Nazif* kommunikációs és információtechnológiai miniszter, valamint *Hans Ulrich Maerki*, az IBM európai, közel-keleti és afrikai régiójának igazgatója beszélt egy sajtótájékoztatón.

„Egyiptom kulturális öröksége fontos lépést tett a virtuális világ felé – nyilatkozta Farouk Hosni. – A projekt segítségével egész Egyiptom egyetlen múzeumává válik, amelyet egyéni látogatók vagy a globális nézőközönség egyaránt megtekinthet.”

A projektet az IBM Amerikában és Egyiptomban működő kutatási és szolgáltató csoportjainak 2,5 millió dollár értékű technológiai és szakértői támogatásával finanszírozta. Az egyiptomi kormány a rendszer tartalmát kifejlesztő szakértőkkel járult hozzá a projekt sikeréhez.

Ahmed Nazif szerint a kezdeményezéssel „...az egyiptomi kultúrával és történelemmel kapcsolatos információk leggazdagabb tárháza jött létre az interneten.”

Az Örök Egyiptom honlap látogatói

meglátogathatják Tutankhamon virtuálisan rekonstruált sírját, amely pontosan úgy néz ki, mint amikor *Howard Carter* 1922-ben felfedezte a sírkamrát. A látogató eredeti állapotában tekintheti meg az alexandriai világítótoronyt annak XIV. századi pusztulása előtt, de a szfinx 2000 évvel ezelőtti arcát is megvizsgálhatja.

A honlap nagy felbontású képek és az egyiptomi régiségek háromdimenziós modelljei mellett virtuálisan rekonstruált környezeteket, 360 fokos képeket és napjaink Egyiptomát bemutató panorámaképeket is tartalmaz. Az utóbbi, webkamerával készült képek olyan helyszíneket mutatnak be, mint a luxori Karnak templom vagy az alexandriai Qait Bey.

A projekt részei a műkincsekkel, helyekkel és személyekkel kapcsolatos információkat tartalmazó komplex adatbázisra épülnek. A Digitális Idegenvezető három nyelven hallgatható: angolul, franciául és arabul. A szolgáltatás az IBM szintetikus generált szöveg-beszéd technológiáján alapul, amelyet még soha nem alkalmaztak arab nyelven.

MUNKATÁRSUNKTÓL

+online: www.eternalegypt.org

Így írtunk mi – 10 éve

Számítástechnika 1994. március 16., 11. szám

Március 7-i megjelenését követően több rendszergyártó épít az Intel DX4-es lapkájára. Márciusban közel 30 fejlesztő fog bejelenteni és piacra dobni az új processzorra épülő számítógépet, így a Compaq a Lite-ot felváltó noteszgepekre szereli be a lapkát. A háromkilós gépekben újdonság a PCMCIA bővítőres. Képzéstől függően 4–8 MB RAM-ot és 120–340 megabájtos merevlemez taláunk benne.

Március 4-én **Amszterdamban** került sor a Hewlett-Packard új tintasugaras nyomtatóinak európai bejelentésére. A tájékoztatón megemlékeztek arról is, hogy a HP éppen tíz esztendeje jelent meg első tintasugaras technológiájú termékével, a ThinkJettel. Saját forrásaira hivatkozva a HP azt jósolta, hogy 1998-ra – az eladott darabszámok alapján – a tintasugarasok fogják uralni a világ nyomtatási piacát, 57 százalékos részesedéssel. A HP egy éven belül megjelenik a piacon egy olyan eszközzel, amely egyszerre négy funkciót lát el: másolót, faxot, lapolvasót és nyomtatót építenek egyetlen dobozba, ára pedig ezer dollár alatt marad.

A bírósági esküdtek helyt adtak a Stac keresetének, és úgy döntöttek, hogy az

MS-DOS 6.x tömörítőtechnológiája megsérti a Stac szabadalmi jogait. Annak a mintegy húszmillió MS-DOS 6.0 és 6.2 felhasználónak, aki a DoubleSpace-szel működött operációs rendszerét, nincs mitől félnie: továbbra is használhatja a szoftvert. Nem tiszta a Stac keze sem: ugyanaz az esküdtszék azt is megállapította ugyanis, hogy a cég illegálisan „gombolyította vissza” az MS-DOS-t, így téve lehetővé, hogy az adattömörítő eszközmeghajtó a CONFIG.SYS előtt töltsdjön be a memóriába. Ezért a Microsoft most arra készül, hogy jogi úton akadályozza meg a Stacker 3.1 és a most megjelent 4.0 forgalomba hozatalát.

Jelenleg még az **alfa-tesztek korát** éli a dBase for Windows, de a Borland már júniusban meg akarja jelentetni. A tesztlők viszont nem bíznak abban, hogy a termék ösznél hamarabb piacra kerül. A Blade Runner kódnevű hallgató adatbáziskezelőnek ugyanis egyelőre még jelentéskészítője sincs. Más részegységek viszont, különösen a felhasználói csatló, megbízhatónak látszik. Új adattípusokat, például képeket vagy wav hangállományokat is kezel a szoftver.

BARABÁS BALÁZS

IVSZ-SAROK

Az infokommunikációs technológia a magyar versenyképesség kulcsa

Az IVSZ elnöke megtartotta előadását az Európai Miniszteri Konferencián. Dr. Kóka János újra felhívta a vezető magyar politikusok figyelmét a konferencia legfontosabb üzenetére: a magyar tudás-intenzív gazdaság fejlesztése nemzeti érdekünk.

A kétnapos konferencia csütörtökön kezdődött Budapesten az Európai Unió ir. elnöksége, a magyar kormány és az Európai Bizottság szervezésében. A konferencia áttekintte az eEurope+ akcióterv megvalósításának folyamatát, és megvitatja az információs társadalom Európa egészére érintő kihívásait.

Az IVSZ elnöke bemutatta a szövetség e-levélprogramját, amelynek célkitűzése, hogy a magyarországi információs társadalom projektöteletek és az uniós források a legselesebb magyar informatikai szolgáltatói kör lehetőségeit bővítsék.

Kóka János kifejtette a szövetség álláspontját, amely szerint az információs technológiai fejlesztésekre szánt állami forrásokat nemhogy elvonni kellene, de azok bővítésére van szükség, hiszen Magyarország uniós belüli versenyképessége jórészt azon múlik, hogy milyen pozíciókat szerez az európai információs társadalomban, milyen fejlesztéseket visz végbe az információtechnológiában.

A tudásgazdaság fejlesztésével elérhető a nemzeti össztermék mintegy tíz százalékát előállító magyar ICT-szektor jelenlegi fizszázalékos fejlődési ütemének felgyorsítása. Ennek megvalósulása esetén az ICT-szektor nagymértékben, akár teljes százalékokkal járulhat hozzá a magyar GDP növekedéséhez.

Az IVSZ felhívja a figyelmet arra, hogy szükséges kialakítani a szakma és a kormányzat együttműködésében a nemzeti tudásgazdálkodás programját. Szükség van olyan magyar innovációs intézmény-és eszközrendszerre, amely a világhíres magyar szellemi tőkét termékeké, szolgáltatásokká képes fejleszteni. Az IVSZ javaslata, összhangban a nemzetközi példákkal, egy Nemzeti Technológiai és Innovációs Fejlesztési Ügynökség megalapítását hívja.

Győződjön meg róla, mit mondanak a HP Integritás szervezetről

Még ma látogasson el a www.hp.hu/integritas weboldalra:

Látni fogja, hogy a vezető számítástechnikai szakértőknek, elemzőknek és IT menedzsereknek mi a véleménye a HP Integritás szervezetről. Azt is meg fogja tudni, hogy az a 64 bites, az ipari szabványoknak megfelelő, akár 4x Intel® Itanium® 2 Processzorral ellátott szervezetről a rugalmasság, megbízhatóság és teljesítmény ideális kombinációját nyújtja. Fel fogja fedezni, hogy az SAP, Microsoft®, az Oracle® és a BEA alapalkalmazásaiak teljesítenek támogatottak – csakúgy, mint a Microsoft® Windows® Server 2003, a Linux®, a HP-UX, és a HP OpenVMS. Sőt, letöltheti az Itanium® 2-based Servers: Platform for Flexible IT Deployment című IDC tanulmányt is. Így ha bárki az Integritásról kíváncsi, tudni fogja amit mindenképp mond. Vegye igénybe a HP Care Pack emelk szintű szerviz szolgáltatásokat! www.hp.hu/support/carepack

HP Integritás rx4640

Vezető teljesítményű, nagysebességű az adat áramlású rendszerekben
Akkor is Intel® Itanium® 2 processzorral
6 MB cache és 64 GB RAM
Támogatja a Microsoft® Windows® Server 2003, a Linux®, a HP-UX 11i, és a HP OpenVMS operációs rendszereket
4U konfiguráció, 6 PCI-k csatlakozás

©2004 Hewlett-Packard Development Company, L.P. All rights reserved. HP, the HP logo, Intel, the Intel logo, Intel Inside, Intel Inside logo, Microsoft, Windows, Windows logo, Linux, the Linux logo, HP-UX, the HP-UX logo, and HP OpenVMS are trademarks of their respective owners. All other trademarks are the property of their respective owners.

Önkormányzatok a weben

A hazai önkormányzatoknál is nő a különböző internetes megoldások szerepe; helyenként ugyan nagy elmaradások vannak, a fejlődés azonban folyamatos. Egyre több település és fővárosi kerület készíti el weblapját, illetve használja az internetet különböző szolgáltatásaihoz

A Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) 2003-ban indította el az e-go programot, amelynek nevével az e-government kifejezésből kölcsönözték. A szövetség ezzel a programmal a magyarországi önkormányzatok szakmai munkáját akarja segíteni. Sok helyen szükség van erre a segítségre, hiszen a kisebb önkormányzatoknál gyakran hiányzik az informatikai eszközkészlet és az informatikai szak tudás.

A TÖOSZ első ízben rendezte meg az e-go konferenciát és kiállítást, amely az e-go program fontos része. A budapesti rendezvényre elsősorban az önkormányzatok képviselőit várják, valamint a döntéshozókat és a testületek informatikai szakértőit. A résztvevők nem csak a TÖOSZ képviselőitől és az előadóktól kaphatnak információkat; a konferenciával párhuzamosan zajló kiállításon a hazai informatikai vállalkozások számos

képviselőjével is találkozhatnak. A szövetség szeretné élnéketíteni, erősíteni a versenyt az önkormányzati informatikai megoldások piacán, ehhez azonban folyamatos tájékoztató munkára van szükség, hogy ismertté tegyék a már meglévő és működő alkalmazásokat, megoldásokat, illetve a piac újdonságait. A konferencián bemutatták az önkormányzati informatikai alkalmazások minősítésének rendszerét, amely szintén az e-go program egyik fontos eleme. A TÖOSZ széles körben egyeztetett, szakértők által készített kritériumrendszer alapján végzi el az önkormányzatoknak szánt informatikai alkalmazások minősítését.

Díjazott webhelyek

Az e-go-díj adományozói az önkormányzati weblapok értékelésénél a lehető legszélesebb kört igyekeztek feltérképezni. A győzteseket a TÖOSZ és a

TÁRKI közös kutatásának alapján választották ki. A zsűri az egyes kategóriák nyertesét azután választotta ki, miután az összes hazai önkormányzati weblapot elemezték.

A TÖOSZ és a TÁRKI szakemberei módszeresen tekintették át a szóba jöhető weblapokat. A honlapok címének kereséséhez a .hu országdomén alatt bejegyzett településneveket, illetve két internetes keresőmotort használtak. Ennek megfelelően nemcsak a saját domén névvel rendelkező önkormányzatok vettek részt a versenyben, hanem azok is, amelyek a különböző tematikus gyűjtőportálokat használták ki, így a www.falvak.hu, valamint a www.periklesz.hu és a www.helyinfo.hu partnerei. A szakemberek végül egy 1230 települést tartalmazó adatbázist készítettek; ezt a TÁRKI kutatói egységes szempontrendszer alapján értékelték. A kutatók a pontozás során – alkalmazkodva az európai felmérések

TELEPÜLÉSEK PONTSZÁMAI

80	Nyiregyháza	50	Budapest 17. ker.
73	Kazincbarcika	50	Kistelek
71	Balatonföld	50	Törökbalint
71	Gyál	50	Szuhakálló
71	Sopron	50	Sülysáp
70	Budapest	50	Görcsöny
69	Székesfehérvár	49	Mercali
69	Százhalombatta	49	Gödöllő
65	Balatonalmádi	49	Vác
65	Kapuvár	49	Erd
64	Kaposvár	49	Pilisvörösvár
64	Veszprém	49	Gyomendrőd
62	Pécs	48	Miskóc
62	Budapest 03. ker.	48	Aszód
62	Fonyód	48	Révfülp
61	Ábrahámhegy	47	Bábolna
61	Keszthely	47	Budapest 18. ker.
60	Budapest 19. ker.	47	Dág
60	Győr	47	Budapest 22. ker.
60	Szombathely	47	Alsóörs
59	Kiskunhalas	46	Bük
59	Csahimindszent	46	Budapest 02. ker.
58	Kőszeg	46	Kőrösháza
58	Drosháza	46	Csongrád
57	Szentendre	46	Kisvárd
57	Budapest 14. ker.	46	Markáz
57	Mór	46	Komárom
57	Budakeszi	46	Jánosomorja
57	Siófok	46	Tapolca
56	Kiskunfélegyháza	45	Mezőkövesd
56	Hajdúböszörmény	45	Pécel
55	Felsőlajk	45	Baja
55	Rozsaszentmárton	45	Hévíz
54	Makó	45	Békes
54	Budapest 16. ker.	45	Gárdony
54	Pellérd	45	Nagykát
54	Hatvan	45	Sármellék
53	Fertőd	45	Kecskemét
53	Albertirsa	45	Budapest 23. ker.
52	Hajdúszoboszló	44	Jászberény
52	Mosonmagyaróvár	44	Siklós
52	Gyenesdiás	44	Vése
52	Szarvas	44	Ócsény
52	Mohács	44	Fertőhomok
52	Szolnok	44	Tata
51	Gyula	43	Süme
51	Göd	43	Körmen
51	Fót	43	Balatonszeped
51	Pápa	43	Ruzsa
50	Zámárd	42	Martfú

Kommunikációs megoldások, konfekcióból?
Ebből nem kérek! Én testre szabott
megoldásokat igényelek.

OK.

Tökéletesen értjük Önt. A Boschnál testre szabott megoldásokat kínálunk valamennyi távközlési és infokommunikációs igényére. Tenovis termékeink és szolgáltatásaink széles választékával hozzásegíthetjük ahhoz, hogy az Ön vállalkozása megfeleljen ügyfelei elvárásainak. Velünk Ön biztos lehet a sikerében. Hadj avassuk be a részletekbe!

Robert Bosch Kft.
Távközlési üzletág
Tél.: +36 1 43 13 700
info.telecom@hu.bosch.com
www.tenovis.hu

TENOVIS
Business Communications.

BOSCH

Keresse megoldásainkat
a CeBIT 13-as csarnokában
a C20-as standon!

értékeléséhez – 40 százalékban a lakossági szolgáltatásokra, 40 százalékban a településről szóló információkra és 20 százalékban a technikai jellegű kérdésekre szavaztak.

Technikai értékelések

A lakossági szolgáltatásoknál a képviselők fogadóóráinak, az önkormányzat különböző irodáinak, hivatalainak nyitvatartási idejének feltüntetését vizsgálták. Ha az elérhetőség is szerepelt, további pontokhoz juthatott a weblap. Az értékelésnél a helyi lakosság életét érintő alaptájékoztatók mellett szempont volt az ügyintézők elérhetősége és a nyomtatványok letölthetősége is.

A települési információk körében a különböző közigazgatások, különösen az egészségügyi intézmények elérhetőségét, a település térképét, a turizmussal kapcsolatos információkat pontozták a kutatók.

A technikai értékelések sarkalatos kérdése volt az Európai Unióban már alapkövetelményként szereplő, a gyengénlátóknak is elérhető, számukra is könnyen használható szöveges változatú weboldal megléte. Az interaktív párbeszédre helyet és alkalmat adó fórummal pedig további értékes pontokat lehetett szerezni.

TOP 100 győztesek

	Honlap	e-go	Település	Megye
TOP 100 győztes	www.nyiregyhaza.hu	80	Nyíregyháza	Szabolcs-Szatmár-Bereg
Nagyváros kategória	1. www.nyiregyhaza.hu	80	Nyíregyháza	Szabolcs-Szatmár-Bereg
	2. www.sopron.hu	71	Sopron	Győr-Ménfőcsanak-Sopron
	3. www.budapest.hu	70	Budapest	Budapest
	4. www.szekesfehervar.hu	69	Székesfehérvár	Fejér
	5. www.kaposvar.hu	64	Kaposvár	Somogy
Város kategória	1. www.kazincbarcika.hu	73	Kazincbarcika	Borsod-Abaúj-Zemplén
	2. www.balatonfured.hu	71	Balatonfüred	Veszprém
	3. www.gyal.hu	71	Gyál	Pest
	4. www.szazhalombatta.hu	69	Százhalombatta	Pest
	5. www.balatonalmadi.hu	65	Balatonalmádi	Veszprém
Község kategória	1. www.abrahamhegy.hu	61	Ábrahámhegy	Veszprém
	2. www.csehimindszent.periklesz.hu/	59	Csehimindszent	Vas
	3. www.felsorajk.hu/	55	Felsőrajk	Zala
	4. www.rozsaszentmarton.hu	55	Rózsaszentmárton	Heves
	5. www.pellerd.hu	54	Pellérd	Baranya

Az e-go TOP100 lista abszolút győztese Nyíregyháza – polgármestere az e-go díj mellett 400 000 Ft pénzdíjazatot is átvehet Kovács Kálmán informatikai minisztertől. Nagyváros kategóriában ismét Nyíregyháza veheti át a kitüntetést és további 200 000 Ft pénzdíjazatot Vágó István műsorvezetőtől. A kategória további helyezettei oklevélben részesülnek: Sopron, Budapest, Székesfehérvár, Kaposvár.

A város kategória 1. helyezettje, Kazincbarcika – Dióssy Lászlótól, a TÖOSZ elnökétől veheti át az e-go díjat, valamint 200 000 Ft pénzdíjazatot. Ebben a kategóriában Balatonfüred, Gyál, Százhalombatta és Balatonalmádi végzett még előkelő helyen.

A község kategória 1. helyezettjének, Ábrahámhegynek dr. Zongor Gábor, a TÖOSZ főtájkára adja át az e-go díjat és a vele járó 200 000 Ft pénzdíjazatot.

Oklevélben részesülnek továbbá Csehimindszent, Felsőrajk, Rózsaszentmárton, Pellérd községek is. Végezetül a megyei önkormányzatok kategória-győztesének Sik Endre, a TÁRKI kutatója adja át az elismerést.

A konferencia élő közvetítésben követhető 2004. március 9-én a www.e-go2004.hu honlapon

AZ ÖNKORMÁNYZATI OLDALAKAT

SZERKESZTETTE: TRAUTMANN BALÁZS

Költözzön a szerverfővárosba!

Magyarország legnagyobb sávszélessége várja szervereit az Axelero Adatparkban

Az Axelero Adatparkjában az induló vállalkozások és a nagyvállalatok egyaránt számukra testreszabott megoldást kaphatnak szerverek elhelyezéséhez vagy szerverbérleti igényeikre. Miért érdemes az adatokat és a szervereket az Axelero Adatparkba költöztetni?

A **szerverhelymegoldások** keretében a vállalatok szerverterületet és a mindenkorl igényeiknek megfelelő internetkapcsolódási lehetőséget bérelhetnek saját gépeik számára. Az Axelero Adatpark **Magyarországon a legnagyobb nemzetközi sávszélességű kapcsolatot** biztosítja a számítógépek működtetéséhez.

A betelepülési szolgáltatások **tetszés szerint alakíthatók** a vállalatok egyedi igényeivel összhangban. A „lakók” mindemellett nemcsak azoknak a jellemzőknek és szolgáltatásoknak a kiválasztásában kapnak támogatást, amely pillanatnyi igényeiknek megfelel, hanem a jövőbeli növekedés lehetőségéhez is segítséget kapnak.

Az Axelero Adatpark gyors és megbízható **szerverbérleti megoldásokat** kínál olyan esetekben, amikor egy vállalat

weblapja önálló szerver használatát igényli. A szerverbérlet-megoldások kialakításakor az Axelero gondolt az internetes kereskedelmet jellemző tényezőkre: a terjeszkedő viszonteladókra, a nagy forgalmú weblapokra vagy az on-line árusítás, illetve bizalmas ügyfeladatok kapcsán biztonságosabb megoldást igénylő webes megoldásokra.

Az Adatparkban az optimális üzemeltetési környezet biztonságáért professzionális technológia felel. A **biztonságos működés**t többek között redundáns elektromos ellátás, nagy teljesítményű klímaberendezés, automata tűzvédelmi rendszer, videomegfigyelőrendszer, külső operátori és installációs helyiség, optimális távközlési csatlakozások és távfelügyeleti rendszer biztosítja, **az év minden napján, napi 24 órában.**

Mindezek mellett az Axelero Internet egyedi **megjelenési lehetőséget** biztosít az **[origo]-n**, a magyar internet-társadalom legkedveltebb portálján, azon ügyfeleinek, akik igénybe veszik vagy a szerverbérlet vagy a szerverelhelyezés szolgáltatását. A megjelenési lehetőség banner hirdetés elhelyezését jelenti az [origo] TechBázis/Internet, illetve az Üzleti Negyed/Vállalkozás oldalakon.

Pro1 fényképek

A Canon 8 millió képpontos új digitális kamerát bocsátott ki, nevezetesen a PowerShot Pro1-et. A Pro sorozatot, mint ahogy az a nevéből is látszik, a cég profioknak szánja.

A kompakt gépek közül elsőként ezt a fényképezőgépet látta el a vállalat a közismerten profioknak gyártott L sorozatú objektívjével, az f/2,4-3,5, 7,2-50,8 mm-es (kislímes gépre vetítve 28-200 milliméteres) USM objektívvel. A Canon legjobb digitális tükörreflexes fényképezőgépeire jellemző tulajdonságok és funkciók eredményeként az új modellel készített felvételek akár A/2 méretű nagytáblában is kitűnő minőségű képet adnak.

A professzionális funkciók közé tartozik a RAW állományok rögzítése és a hibrid AF rendszer, amely a gyors és precíz automatikus élességállítás érdekében egyesíti a TTL-t és a külső mérést. A PowerShot Pro1 másodpercenként 2,5 képes sebességgel fényképezni, zárírdő-tartóháza pedig 15 másodpercetlől 1/4000 másodpercig terjed. A fotós

szabadon állíthatja be az összes élességállítási és expozíciós opciót, a különböző felvételi situációkban a felvételkészítést 12 fényképezési (ebből 2 felhasználói) mód segíti. A fényképezőgéppel beépített DIGIC processzora nagy sebességű, zajmentes és kiemelkedően pontos színreprodukciót és képfeldolgozást tesz lehetővé. Ez az első olyan PowerShot-modell, amely az sRGB és az Adobe RGB színtereket egyaránt támogatja.

A PowerShot Pro1 új, hibrid AF rendszerrel dolgozik, amely a tökéletes autofókusz érdekében a kontrasztérzékelő TTL élességállítást egy külső háromszögletes fókuszáló rendszerrel kombinálja. A kontrasztérzékelő módszer ugyan precíz, de lassú, ugyanakkor a külső mérés gyors, de nem eléggé pontos. A PowerShot Pro1 első ízben alkalmazza a háromszögletes módszert az élességállító lencsetag megfelelő helyzetbe mozgathatóságához. Ezután a TTL kontrasztérzékelés hajtja végre a végső finomhangolást.

lást. A gépnek nagy felbontású, 235 ezer képpontos, poliszilícium TFT, 2,0" módosítható szögű LCD monitora van, amelyen kiválasztható a tükörkép-megjelenítés (oldalról átfordított). A 2-10-szeres zoom megjelenítéskor lehetővé teszi az élesség és a képrészletek precíz ellenőrzését. Az intelligens helyzetérzékelő még a megjelenítés előtt a megfelelő tájolásba forgatja el a képet. A fényképe-

zőgépen nagyméretű, nagy felbontású, 0,44" 235 ezer képpontos elektronikus kereső van, amely közvetlenül az objektív fölött helyezkedik el, mint más tükörreflexes gépeknél.

MUNKATÁRSUNKTÓL

+online: www.canon.hu
www.powershot.com

3M-Pininfarina vetítők

Közös multimédia projektorcsaládot hozott létre az amerikai 3M vállalat és az olasz Pininfarina designcég.

Pininfarina S10

A Pininfarina Extra nevű leányvállalat 1986-os megalakulása óta foglalkozik különböző használati tárgyak formavilágának újratervezésével. A 3M a vetítők műszaki tartalmát alakította ki.

Az új projektorcsalád két részre osztható: az S10 típusjelű készülék külseje rendhagyóbb, az S40, X40, S50 és az X50 típusok külseje hagyományosabb,

Ez utóbbi típusok egyébként csak fényerejükben és képfelbontásukban különböznek egymástól, külsejükben teljesen egyformák. Felbontásuk és fényerősségük (lumenben): az S10-esé 1200/SVGA; továbbá az S40-é 1400/SVGA; az X40-é 1200/XGA; az S50-é pedig 2000/SVGA, míg az X50-é 2000/XGA.

BARABÁS BALÁZS

+online: www.3m.com/meetings/product_catalog/dp/index.html

Az IND banki termékeinek bemutatója a CeBIT 2004 kiállításon

A hagyományoknak megfelelően az IND csoport idén is részt vesz a március 18-tól 24-ig Hannoverben megrendezésre kerülő CeBIT 2004 informatikai és telekommunikációs kiállításon (www.cebit.de). A cég kiállítási területén a BankFinanz-Systeme 18-as csarnokában, a 15-ös standon lesz megtalálható.

Az IND a kiállításon mutatja be pénzügyi szervezeteknek szánt új szoftvertermékeit. Az IND Secure Transaction Server 2004 (IND STS) egy J2EE alkalmazásszerver alapú tranzakciófeldolgozó környezet, amely segítségével tranzakcionális banki alkalmazások (web, call center, főköi bankolás) kifejlesztése, migrációja könnyen megoldható moduláris építkezés segítségével, egyrészesen alapot tartalmaz ezzel akár az összes banki értékesítési csatorna kezelésére. A cég szakemberei az IND STS-re építve standard funkcionális csomagokat alakítottak ki, amelyekben az eddigi e-banking fejlesztések tapasztalatait gyűjtötték össze. Az IND Corporate Banking Suite az egyik ilyen funkcionális termék, ami a közép- és nagyvállalatok banki műveleteit fogja össze elektronikus csatornákon és főköi felületen. A termék kielégít

minden vállalati igényt, mint pl. vállalatcsoportok Számlaösszesítése, likviditásmenedzment, cash-pooling, SWIFT kivonat, utalástájkok le- és feltöltése, nagy volumenű tranzakciócsomagok feldolgozása, cégenként több felhasználó és többes aláírás kezelése, valamint moduláris felépítése révén, egyedi igények megvalósítását is támogatja. A másik bemutatásra kerülő funkcionális termék az IND Retail Banking Suite, mely szintén az IND STS-re épül és kifejezetten a lakossági ügyfelek banki szokásait fedi le. A csomag főbb funkciói többek között a sokrétű számlainformációk, átutalások, közüzemi számlák és panaszok kezelése, hiteligénylések. Az IND termékek bevezetésével a bankok új szolgáltatásokkal való piacra lépési ideje drasztikusan csökken és a már bevált tapasztalatok felhasználásának köszönhetően a szolgáltatások ügyfélfogadottsága is sokkal kedvezőbb lesz.

A CeBIT 2004 kiállításon az IND termékeiről bővebb információkkal minden érdeklődőt szívesen vár az IND kiállítói csapata: Ignácz Roland, Elvira Adrović, Kurt Ebert és Hannes Kniebaum.

CeBIT
Hannover, Germany
18-24. MARCH 2004
18-as csarnok
15-ös stand

IND STS IND CORPORATE IND RETAIL

Az IND-ről

Az IND csoport (www.indweb.hu) vezető tranzakciós és biztonsági megoldáskészítője az európai e-Finance piacnak 2002-ben első helyezett lett a Deloitte&Touche Fast50 versenyén, elnyerve ezzel „A leggyorsabban növekvő technológiai cég Közép- és Kelet-Európában” címet. A Magyarországi IND utolsó cég 2003-ban a volt Bróker e-Finance részlegének megvásárlásával, ügyfeleit és piacot nyert 12 európai országban is, árbevételük pedig meghaladta az 1,1 mrd Ft-ot. Az IND ezzel a háttérrel már képes lakossági és vállalati e-banki megoldások szállítására helyi és nemzetközi bankok számára is. Az IND nemzetközi ügyfelei közé tartoznak az Allianz, a HVB csoport és a Bank of Valletta. Magyarországon a HVB Internet Banking, az MKB NetBANKing és MobilBANKing valamint a többszörösen díjazott CIB Internet Bank és CIB24 megoldások dícsérik az IND munkáját.

1067 Budapest,
Szabó u. 8.
tel: (1) 373-0823
fax: (1) 373-0824

3500 Miskolc,
Szelechenyi u. 70.
tel: (48) 505-106
fax: (48) 505-107

IND

www.indweb.hu
info@indweb.hu

11007

ZyXEL

www.zyxel.hu

ÉRDEMES OSZTOZNI RAJTA!

A ZyXEL Prestige 324 ideális megoldás az otthoni és irodai felhasználók részére, hogy a meglévő ADSL, illetve kábel modemes kapcsolaton keresztül juthassanak fel az Internetre.

Előnyei: 4 portos MDIX switch, SUA/NAT technológia, DHCP kliens/szerver, PPPoE kliens, biztonságos tűzfal védelem. Forgalmátírányítás és modemes backup a szélessávú hozzáférés megszakadásának esetére.

Ajánlott fogyasztói ár: 13.690 Ft + ÁFA

hamex

HAMEX RL
1131 Budapest,
Deákány u. 35.
Tel: 06-1-238440
Fax: 06-1-238430
info@hamex.hu www.hamex.hu

HUMANsoft

HUMANsoft Adatátviteli-
és Hálózati Kft.
1131 Budapest,
Török István u. 128.
Tel: 06-1-418480
Fax: 06-1-418488
info@humansoft.hu

KEYMILE

Keymile Kft.
1016 Budapest,
Hagyományi tér 8.
Tel: 06-1-487005
Fax: 06-1-3177099
hungary@keymile.com

11003

Symbian és GPRS

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) Villamosmérnöki és Informatikai Karának Automatizálási és Alkalmazott Informatikai Tanszékén Csepeli György, az Informatikai és Hírközlési Minisztérium politikai államtitkára felavatta a mobil operációs rendszerek oktatására és alkalmazásfejlesztés céljára kialakított számítástechnikai laboratóriumot. A Nokia és a BME között 1998 óta van kapcsolat; a most átadott laboratórium a Nokia által adott több mint 50 millió forint értékű kutatás-fejlesztési és oktatási támogatásnak a része. Bakos Balázs, a Nokia kutatás-fejlesztési igazgatója szerint a laboratórium létrehozása több célt szolgál: „Az új laboratórium megfelelő infrastrukturális alapot ad egy új, a Nokia és a BME közös munkájával létrejövő választható tantárgy oktatásához.”

A „szoftverfejlesztés mobil eszközökre” nevű tantárgy 2003 őszén indult, és nemzetközi szinten is újdonságnak számító speciális szaktudást ad a kutatás-fejlesztés területén. A hallgatók megismerkedhetnek a szoftverfejlesztés alapjaival

mobiltelefonokra, valamint közvetlen programozási tapasztalatot szerezhetnek olyan kommunikációs technológiákról, mint a GPRS, Bluetooth, MMS. A húsz-húsz darab Nokia 6600-as és Nokia 3650-es készülék segítségével a hallgatók első kézből kaphatnak információt a Symbian operációs rendszerről, a nyílt szoftverplatformokról és a Nokia Series 60 telefonok architektúrájáról.

A Számítástechnika kérdésére Charaf Hassan egyetemi docens elmondta: „A tanszék és a Nokia NRC között 2000-ben indult az együttműködés a kutatás-fejlesztés területén, így több PhD-hallgatónk is részesülhet Nokia-ösztöndíjban, majd hozzátette: 2003 őszén a Nokia támogatásával elindítottuk a szoftverfejlesztés mobil eszközökre tantárgyat. A tantárgy tematikája alapvetően a Symbianról szól, heti 2 óra elmélet mellett két óra gyakorlatból állt. A hallgatók így nemcsak emulátorokon, hanem valós eszközökön írták és tesztelheték a szoftvereket.”

HORVÁTH ADÁM

Az első minősített elektronikus tanúsítvány

Február végén a MÁV Informatika Kft. kibocsátotta itthon az első, minősített elektronikus aláírási alkalmas végfelhasználói tanúsítványt. A tanúsítvány minősítésének egyik feltétele volt a biztonságos aláíróeszközön való elhelyezés; erre a célra ebben az esetben egy Giesecke&Devrien intelligens kártya szolgált.

A minősített tanúsítványra például az elektronikus adóbevalláshoz van szükségük a szervezeteknek. Ez csak a PSZÁF (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete) által készített vagy jóváhagyott szoftverekkel adható be, és csak

olyan minősített tanúsítvánnyal írható alá, amelyet az Informatikai és Hírközlési miniszter által kijelölt tanúsító szervezet bocsátott ki.

A biztonságos aláírási eszközök és a minősített aláírási alkalmas tanúsítványok terjedése elősegíti az elektronikus aláírási és általában az internet adta lehetőségek jobb kihasználását az üzleti életben és a közigazgatásban.

CSÖRIÁN SÁNDOR

•online: www.mavinformatika.hu/ca

Azt hiszem, nagyobb biztonságra van szükségünk...

VÉLEMÉNY

A csodás noteszgép

Nézem a tévé képernyőjét, bambán nyomkodom a távirányító apró gombjait. Unalmas képsorok, százszor ismételt, képkockák. Az egyik magyar adó, „valóságát tükröző” showműsoránál

megállok. A fiatal, trendi bemedő trendi kellékekkel körülvéve vezeti a műsort: SMS-fal, noteszgép, divatos öltözet. Elegáns, fekete notebook csillog-villog előtte, tele van sok RAM-mal, ROM-mal és gigával.

A múlt év a hordozható számítógépek éve volt, ebben minden elemző egyetért. Ez a trend hazánkat sem kerülte el: a legutóbbi adatok szerint 2003 első három negyedévében annyi gép fogyott, mint 2002-ben összesen, és ez az adat még nem tartalmazza a kárcsonyi ajándékvásárlási időszakban eladott gépek számát.

Az IDC szerint az EMEA-térségben (Európa, Közel-Kelet és Afrika) – a világgpiaci tendenciáknak megfelelően – a noteszgépek forgalmának növekedése túlszárnyalta az asztali számítógépekét. Tavaly ez a piac 49 százalékkal nőtt, az asztali számítógépek piaca pedig csak 10,2 százalékkal. A piackutató szerint a robbanásszerű növekedést a kis- és középvállalatok vásárlásai, illetve a versenyképes árszint kialakulása tették lehetővé. Nem ritka, hogy 800 euróért nagyon jó gépet lehet vásárolni. Szakértők úgy vélik, hogy az elkövetkező években a noteszgépszállítók kénytelenek lesznek hatékonyabb értékesítési és reklámozási eszközöket használni, illetve árszintjüket tovább csökkenteni ahhoz, hogy ezt a növekedést fenntartsák. A piackutatók szerint az EMEA-térségben 2004-ben is két számjegyű növekedés várható; ezt a noteszgépek iránt növekvő igények, illetve a vállalati számítógépparkok cseréjének időszereisége generálhatja.

Érdekes trendet figyelt meg egy másik elemző cég: az erőteljes noteszgépgyártás miatt hiány keletkezett a notebookokban is használt, 15 hüvelykes LCD kijelzőkből. A gyártók alulterveztek az eladásokat, és nem tudnak eleget szállítani.

A fogyasztók szeretik a hordozható számítógépeket: erősek, jó a teljesítményük, kis helyet foglalnak el, egyik irodából a másikba szállíthatók, olcsóbban megvásárolhatók, az új technológiákat

(például a wireless technológiát) is támogatják. Problémát okozott azonban a relatív rövid idejű rendelkezésre állás: a gép akkumulátora gyakran nem bírta ki a folyamatos nyolcórás működést, feltöltésével gond volt. A kutatók azonban újabb és újabb forradalmi megoldásokkal állnak elő. A Toshiba 2004-ben szeretné piacra dobni a metanolos üzemanyagcellát. A 900 grammos cella átlagos teljesítménye 12 watt, legnagyobb teljesítménye 20 watt. Az 50 milliliter üzemanyag 5 órás működésre elegendő, a 100 milliliteres ennek a duplájára, vagyis 10 órára elég. A Toshiba új cellája egy olyan rendszert tartalmaz, amely az áramfejlesztés során keletkezett vízzel hűtja a metilal-

...valamelyik vállalkozás biztos üzleti lehetőséget, lát majd az eldobható noteszgépekben

koholt. A cella érzékelői figyelik a metanolkoncentrációt, és jelzik a felhasználónak, ha patront kell cserélni. Ez a technológia tehát egy újabb terméknek teremt piacot; a noteszgép akkumulátorát már nem fogjuk tölteni, hanem egyszerűen újra cseréljük az elemeket, ha kifogyott belőlük a „szusz”.

Nagy-Britanniában megteremtették az előfizetéses noteszgépek piacát: a mobiltelefonoknál megszokott konstrukcióhoz hasonlóan, a havi 89 fontba kerülő előfizetés mellé – egyéves hűségnyilatkozat aláírása esetén – 99 fontért lehet megvásárolni az egyébként 1000–1500 fontba kerülő gépet.

A jövőben elképzelhető, hogy valamelyik vakmerőbb vállalkozás biztos üzleti lehetőséget, fantáziát lát majd az egyszerű használatos, eldobható noteszgépekben. A gépben ott lesz az előre beágyazott operációs rendszer, szövegszerkesztő, bemutatókészítő, webböngésző és levelező. A gyorsan megjelenő újabb változatok telepítésével nem kell bibelődni, az akkumulátor kiegészése után egyszerűbb lesz az új funkciókkal felszerelt, szoftverrel kibővített újabb gépet igénybe venni.

Elnézem, milyen „okosan” használták a trendi bemedő a trendi gépet: fájt a szívem, amikor láttam, hogy billentyűzetét egyszerű papírtartónak képzelte, oda pakolta az értékes utasításokat tartalmazó lapokat. Hát ehhez is fel kell nőni. Annak idején is volt olyan, aki a CD-ROM-meghajtót egyszerűen pohártartónak nézte.

VASS ENIKŐ

Olvassunk lapot!

A lapolvasók kínálata folyamatosan bővül; a gyártók mind egyszerűbb és barátságosabb termékeket állítanak elő

A lapolvasók nemigen kerülnek be a hirdetésekbe; azokban inkább nyomtatókkal, digitális fényképezőgépekkel találkozunk, pedig a lapolvasók nélkülözhetetlenek a maguk helyén. Megfelelő szoftverekkel kiegészítve igen erős rendszerelemekké válhatnak; nélkülözhetetlenek az archiválásban, sőt automatikusan feldolgozzák a megfelelően kialakított űrlapokat. A karakterfelismerő (OCR) szoftverek már eljutottak arra a szintre, hogy 99 százalékos biztonsággal felismerik a bármilyen nyelven nyomtatott szövegeket.

A lapolvasók sokat változtak az utóbbi időben; ezekből a változásokból itt csak két lényegeset említünk meg: kezdetben csak SCSI-csatlakozón át kapcsolódtak más eszközökhöz, azután néhány éven át SCSI- és USB-csatlakozó is volt rajtuk, s ma már szinte csak USB 2.0-s csatlakozójuk van (az persze ismeri a lassúbb, USB 1.1-es protokollt is). A másik szembevető változás: régebben a diafelvételt meglehetősen drága külön felszerelés volt, ma azonban így vagy úgy megvan csaknem valamennyi lapolvasóban – némelyikben éppen csak használható, de az nagyon ritka, hogy egyáltalán ne legyen.

Hogyan teszteltünk?

A lapolvasókat egy 2,1 gigahertzes, 512 megabájtos memóriával szerelt Pentium

4-es géphez kötöttük; a gépen Windows XP Professional futott. Mindegyikkel beolvasattuk ugyanazt az A/4 méretű színes képet – 300 és 600 képpont/hüvelyk felbontással –, majd egy 3,5×2,8 centiméteres képet is 2400 képpont/hüvelyk felbontással, s persze a lapolvasóhoz adott meghajtót használtuk.

Mustek 2448CU Pro

A csomagolásból egy igen apró lapolvasó bukkant elő: alapterülete nem sokkal haladta meg az A/4-esnél egy hajszálnyival nagyobb beolvasható lapméretet. A vastagsága még még 4 centiméteres. Az USB-csatlakozón át kapja a tápfeszültséget: nagyon jó, hogy nem kell hozzá külön tápegység (a csomagban persze van USB kábel is). A szerkezet végtelenül egyszerű a rajta levő egyetlen USB 2.0-s csatlakozóval, de a fejlesztők a felhasználók kedvét keresve rátettek öt gombot is. Az öt gomb együtt egy medvemancsot rajzol ki, ezért lett a sorozatnak Bear Paw a neve.

A lapolvasó fedele nem emelhető el, ezért inkább csak néhány lapos dokumentumok olvastathatók be vele, egy vastag könyv már nem. A gép alján van egy rejtélyes, kihajtható támasz, bizonyára valami nagyon egyszerű célt szolgál, de nem sikerült rájöttünk, hogy vajon mit. A fedél a hosszabb felén nyílik, ez kevésbé elterjedt.

A meghajtókat tartalmazó CD mellett jó választékot találunk grafikus programok „laza” változatából: a Photo Express SE-t és a DVD Pictures Show SE basicet a Uleadtól. Valamiért a meghajtók közé sorolódott és a meghajtók CD-jére került a Fine Reader OCR program is. Akinek nem kell különösebben sok dokumentumot beolvasatnia, annak a beolvasott kép jó minősége miatt ajánlható.

Mustek 4800TA Pro2

A viszonylag olcsóbb, mégis jó minőségű lapolvasóiról ismert Mustek másik készüléke is a macskák mancsáról van elnevezve: bár ez a méretét tekintve már in-

Medvetalp és keret a negatív filmnek

kább medve. Jól megtermett készülék, az USB-csatoló már csak az adatok átvitelére szolgál; tápforrásul egy külső trafó is kapunk hozzá. A kézikönyv kinyomtatva is megvan a csomagban. Ehhez is Ulead szoftverek járnak: a Photo Express SE és a DVD Pictures Show SE basic.

A felső lapban bújik meg a diák beolvasásához szükséges lámpa. S az olvasóhoz adnak egy, a diák beolvasásához szükséges keretet is: abba kell betenni a csíkra vágott negatívot vagy diát, sőt egy külön elemmel a keretezett diák is beletelhető. Egy másik adapterrel más jellegű átlátszó anyag olvastatható, legfeljebb 10×16 centiméteres méretig.

A lapolvasó USB 2.0-n át tart kapcsolatot a Windows 2000-rel és az XP-vel, a régebbi Windows-változatokkal meg az USB 1.1-en át. Viszonylag lassan olvas, de igen jó eredménnyel.

Benq S2W 6400UT Pro

Ez is a kisebb felbontású lapolvasókhoz tartozik, bár házi használatra elég az 1200 képpont/hüvelyk. Az általunk kipróbált csomagban value pack nevet adtak, amely arra utal, hogy a lapolvasó, az USB kábel, a meghajtók és a grafikus alkalmazások mellett egy USB 2.0-s kártya is kerül a dobozba: egy PCI kártya, a hátán négy, s belül egy kivezetéssel; ott volt mellette a meghajtóprogramja is.

Egyszerű kivitel, megbízható működés

A lapolvasó viszonylag gyorsan olvas. Ennek a fedelére is be van építve egy diafelvételt, s azzal 4 keretezett diát vagy egy rövid csíkot olvastathatunk be.

Nagyon egyszerűen és jól használható lapolvasó, de aligha lesz az íróasztal dísz, mert világos színű lévén, elég gyorsan bemoszatolódik.

Sokféle szoftvert adnak vele. Jelen állapotunkban a kínai OCR program talán nem olyan hasznos, de a Photo Impression, az Arcsoft photobase és az AB-BYY Fine Reader már annál inkább.

HP 4670

A HP-től már rengeteg lapolvasót látunk, de ilyen még egyet sem. Ennek a példának meglehetősen rendhagyó a szerkezete. Olvasófej persze van ebben is; az olvasandó papír előtt mozog, egy igen lapos akváriumba beleépítve (mint ha erősen összelapították volna és átlátszó anyagból készítették volna el a hagyományos lapolvasó alsó részét).

Nem akvárium, szkennerek

Egy állvány szolgál hozzá, hogy legyen a beolvasandó dokumentumnak helye; ez az állvány nagyjából 60 fokos szöveget zár be az asztallappal, s az elejébe kell becsúsztatni a lapolvasót, majd azt egy kicsit elbillentve mögéje tehetjük a beolvasandó anyagot.

Az állvány jóvoltából ez az HP 4670-es sokkal kisebb alapterületen is elfér, mint a többi lapolvasó, és fél kézzel, ülve is bele lehet helyezni az olvasandó dokumentumot.

Mivel az állvány igazából csak tartja a lapolvasót, dolgozhatunk éppen nélküle

Szkennerektől szokatlanul összetett kezelőpult

is. Elsőre rátehetjük, mondjuk, az asztalra fektetett dokumentumra. Másodsorra meg a falra, s arról beolvashatjuk például a tapétamintát – vagy tehetjük a földre is, s beolvastathatjuk a szőnyeg mintáját vagy egy régi mozaikpadló részleteit.

Az egésznek csak az a szépséghibája, hogy a hozzá adott kábel viszonylag rövid, ha tehát ki szeretnénk használni a lapolvasónak ezeket a rendkívüli képességeit, akkor magunkkal kell vinnünk a számítógépet is. A másik baj az, hogy a lapolvasót működés közben rezzenéstelenül kell tartani, vagy legalábbis az olvasott dokumentum nem mozdulhat el 1/2400 hüvelyknél nagyobb távolságra a lapolvasóhoz képest; kézzel elég nehéz teljesíteni ezt a kívánalmat.

A meghajtó előtt azonban le a kalappal. Kisfilmeikkel, magyar feliratokkal mutatja be, hogyan kell összeszerelni az

egész holmit – az elsőre tényleg nem magától értetődő.

Ez a meghajtó is azzal kezd, hogy hosszasan melegíti a lámpát. Sehogy sem tudok ezzel kibékülni: a HP-nek több lapolvasója is sújtja az embert azzal a büntető(?) eljárással, hogy egymás utáni oldalak olvasásakor is mindig melletti néhány másodpercig a lámpát.

A meghajtón a preview szó új beolvasásnak van fordítva; ez erősen megtévesztő. Nem mindegy, hogy új 2400 pont/hüvelykes beolvasás következik vagy egy előnézeti kép. A készülék az előnézeti kép nagyításához újraolvas, s ez lassítja a használatát, de a kép sokkal jobban látható.

Diafélért is van hozzá, de az tényleg csak egy szem megy a tortán, mert csupán egy képkocka beolvasására alkalmas.

A futurisztikus külső mellett az is nagyon feltűnő volt benne, hogy rendkívül halkan dolgozik (az embernek hegyeznie kell a fülét, hogy meghallja); egy nagyon csöndes irodában is tökéletesen megfelel.

HP 5530 Photosmart

Ennek tehát Photosmart a neve, nem Scanjet, s ez sejteti, hogy itt többről van szó színes lapok egyszerű beolvasásánál. Jókorák a méretei, pedig egyáltalán nincs felpuffasztva. A fedőlappján van egy 24 fotót befogadó lapadagoló; az ide tett felvételeket egy gombnyomásra magától beolvassa.

A fedőlappja felemelhető, sőt teljesen elemelhető, egy vastag könyv is aláfér. Az elején szokatlan módon műszerfal van, s abban egy LCD-kijelző. Külön gombja van a fotóbeolvasásnak, külön a dokumentumbeolvasásnak, külön gombjuk a fekete, s külön a színes dokumentumoknak, sőt az elektronikus levélnek

Diafélérttel összerakva

is (ha azt megnyomjuk, akkor a gép levélben azonnal elküldi a beolvasott dokumentumot).

A tető hátán van az adagoló, s elől a laplerakó. Van hozzá egy diafélért, s azzal egyszerre több kép is beolvasható.

A HP ad hozzá egy Adobe Photoshop Elements CD-t; aki most kezd ilyesmivel foglalkozni, annak bőven elegendő is.

Telepítéskor választhatunk a gyorsabb lámpabemelegítés és a takarékosabb bemelegítés között – a gyorsabb csakugyan érezhetően hamarabb megvan a melegítéssel. A kötegelt beolvasáshoz az útvonal tisztítására használhatjuk a géphez külön e célból adott törőkendőt.

Ezt a lapolvasót csak akkor éri meg beszerezni, ha viszonylag sok (legfeljebb 10x15 centiméteres) fényképet kell olvasni, de erre a célra bajos lenne nálánál megfelelőbb gépet találni...

Epson 3170 Photo

Már külsőre is sok apró jel mutatja a gondos tervezést. A lapolvasó minden porcikájának praktikus kialakítása láttán az ember már-már azt hiszi, hogy német géppel hozta össze a sors. Van rajta külön

Gondosan megtervezett külső

becapcsolásra szolgáló gomb is, ez ma már nem szokásos dolog. Egy tolókapcsoló szolgál az olvasófej rögzítésére; ez megvan más lapolvasókon is, de ezé úgy van megszerkesztve, hogy rögzített helyzetben eltakarja az USB-foglatot, a felhasználó azt nem fogja tehát zárva felejtani, s legkésőbb az USB kábel csatlakoztatásakor észreveszi, hogy valami nincs rendben. A kábel kihúzásakor pedig jó eséllyel mindjárt rögzíti is az olvasófejet.

A lapolvasó hátán találunk egy nem-ilyen-kicsi nyílványt; ez egyes-egyedül arra szolgál, hogy megvédje a hátul kivezetett kábelt (az táplálja a fedőlapp-lámpá-

Távartó, hogy ne törjön a kábel

ját), ha ugyanis belökjük a lapolvasót a falig, azt megsínylik a kábelek, s még inkább a csatlakozók. A gyártók, szakszervezetek amúgy is rengeteget mesélhetnek a különféle készülékekbe bedugott kábelek ki-, be- és letöréséről vagy a gépbe épített csatlakozók tönkremeneteléről, kiszakadásáról. (A gyártó persze mondhatná, hogy tessék rá vigyázni, mert ennek a rendbe hozása nem garanciális javítás, de mennyivel elegánsabb dolog rátenni ezt a műanyag távtartót!)

A készülék egyébként igazán szép. A felső rész fényes fekete felülete azonban igen érzékeny minden szennyeződésre, viszont egyszerű tisztítani (és megkarcolni is).

A meghajtószoftver igen ötletes felhasználói felületet ad, jól eltalálta az arányt a használhatóság és az egyszerűség között. Egy legördülő menüből választható az üzemmód: Full Auto Mode, Home Mode, Professional Mode, S a tartalom méltó a megjelenéshez. A Full Auto (teljesen automata) üzemmód előre beállítható felbontással és móddal (átlátszó vagy nem átlátszó) dolgozik, s egyszerű meg gyors. Felismeri, hogy mi a beolvasnivaló, színes-e vagy sem, milyen méretű, és egy gombnyomásra be is olvassa.

A Home Mode a digitális képfeldolgozás mélységeiben nem eléggé járatos otthoni felhasználó fogalmait használja; nyomtatóra akarja küldeni az eredményt?

Két filmsíknak is van hely

Beolvasási idők (másodperc/A4)

Gyártó	Mustek Pro	Mustek Pro2	Benq	HP 4670	HP 5530	Epson	Microtek 5950	Microtek 6100
24 bites színmélység,								
300 pont/hüvelyk	39	45	27	16	20	10	50	61
4 bites színmélység,								
600 pont/hüvelyk	70	94	55	66	51	40	123	127
Kis kép, 2400 pont/hüvelyk	32	47	48	52	46	33	41	84

Vagy a monitorra? Netán egyéb célra? – s a válasznak megfelelően állítja be a felbontást. Kiválaszthatjuk, hogy színes, szürkeárnyaltos vagy fekete-fehér legyen-e a kép, de nem a színmélységet kell beállítani, mert már maga a szó is szíven ütné az egyszerű felhasználót. Az Epson 3170 Photo emellett olyan szolgáltatásokat is ad, amelyeket csak a magasabb árkategóriájú készülékek szoktak, például a por eltávolítását a képről.

A profiknak szóló beállítás már a profi szóhasználatával dolgozik és nekik való beállítási lehetőségeket kínál.

Ez a lapolvasó meglepően halk a méretéhez és képességeihez képest. Rögtön elkezd a beolvasást, alig kell várni a bemelegedésre.

A lapolvasó diák olvasására is használható. A csomagban többféle diatartót találunk, vágatlan negatívól, diából egyszerre 2-szer 4 kockát kezelhetünk – s ez talán a legjobb érték az általunk lá-

tott készülékek között –, vagy 4 keretezett diát, sőt nagyobb átlátszó anyaghoz is van tartó. Az Adobe Photoshop Elements 2.0-t is megkapjuk vele, s kisebb munkákhoz az teljesen jó is. Ehhez is jár persze az ABBYY Fine reader OCR program. Ezt találtuk a mostani választékból a legszélesebb körben használhatónak; otthonra tökéletes, és a tudás megigények emelkedésével sem kell másik készülék beszerzésén gondolkozni, mert magasabb kívánalmaknak is eleget tesz.

Microtek ScanMaker 5950

Ez a lapolvasó is igen szépre sikerült; nagyon elegáns a felhajtható tetőben a lapadagoló, s mégsem túl magas tőle a tető. Az olvasófejet használat előtt ki kell szabadítani; ezt pénzermérel is megtehetjük, de erre külön kell figyelniünk, mert a készülék alján találjuk ezt az olvasófej felszabadítására szolgáló tekerőt. A lapadagoló résén levő fóliát se felejtjük el levenni.

A készülék elején egész gombsort találunk: külön gomb szolgál a bekapcsolásra és a szokásos funkciókra. A meghajtók CD-je mellett megkapjuk az Adobe PhotoDeluxe 4.0 Home Editiont és az Adobe Photoshop 5.0 LE-t (az Mac-felhasználóknak való). S persze ehhez is jár OCR program.

Érdekes, hogy ebben a lapolvasóban (amint azt a keretbe öntött jelek mutatják) a rövidebb élhez, középre kell igazítani az oldalakat, s nem valamelyik sarokhoz, mint a legtöbb lapolvasóban. (Persze nyugodtan tehetjük a szélére is, ott is beolvassa.)

Működés közben ennek is elég jól kivehető a hangja, de az nem recsegő zúgás – annál jóval kellemesebb.

Meghajtójának eléggé futurisztikus a felhasználói felülete, nagyon is házi használatra készült. A profiknak, a gyakorlottabbaknak valószínűleg nem fog tetszeni, hogy minden egy-egy meglehetősen következtlenül elnevezett gomb mögé került. A felbontás például a Purpose gomb mögé; ott meg vannak nevezve a különböző lehetőségek (lézernyomtató, tintasugaras, OCR program vagy fax, és a szoftver ehhez állítja be a felbontást; a „custom” menüpontban adhatjuk meg azt, hogy pontosan mit szeretnénk). A színmélységet a Scan Type rejti: itt azt választhatjuk ki, hogy True Color vagy Web Color legyen a kimenet. Ez persze nagyon kényelmes és gyakorlatias az otthoni irodában lapolvasót csak

kényelenségből használóknak, de azoknak, akik többet szeretnének, eleinte kényelmetlen lesz.

Feltűnően lassan olvas (legalábbis a színes képeket), de a lapadagoló ellensúlyozza ezt a kényelmetlenséget: több oldal beolvasása már gyorsabb, hiszen amíg kézzel kicserélünk egy lapot, s beigazítjuk az újat, addig a gép a lapada-

Belefért egy lapadagoló is

gólóbból már be is olvasta a következő lap negyedik-felét. A lapolvasásban az a leginkább idegölő, ha sok-sok egyforma oldalt kell beolvasni, és a kivárandó fél-egy perc alatt votaképpen semmit nem lehet csinálni. A lapolvasó összeadja ezeket az üresáratokat, s azt már lehet hasznosítani. Lapadagolója elvileg 50 lapot fogad, de biztonságosabb csak 25-30-at rábíznunk – a használt papír minőségétől is függ, hogy pontosan mennyit.

Microtek ScanMaker 6100

Ez is elegáns darab, elől ugyanaz a gombsor van rajta, mint lapadagolós testvérén. A rögzített olvasófej itt is aprópénzzel ereszhető szabadjára.

A fedőlapon van egy diákhoz, negatívokhoz való kisebb lámpa; olvashat 10x13 centiméteres negatívot is, 2-szer 4 darabos csíkot 35 milliméteres filmből, vagy négy keretezett diát. Pontosabban szólva, ez utóbbiaknak egyszerre csak a felét olvassa be, majd az olvasólappra helyezett diák keretét meg kell fordítani és beolvasatni a másik felét is. A felületnek itt is csak egy része alkalmas átlátszó anyagok olvasására – gondolom, üzletpolitikai okokból.

Megkapjuk hozzá a szokásos grafikus alkalmazásokat, sőt a SilverFast SE változatát is, egy igen fejlett beolvasóprogramot, s vele ez a lapolvasó nagy teljesítményű munkaeszközzé is válhat.

Az olvasáshoz ugyanazt a meghajtót kapjuk, mint a másik Microtek lapolvasóhoz: a Microtek Scanwizard 5-öst. Az otthoni felhasználóknak pedig ennek a felülete lesz megfelelő.

Felszereltsége otthonra való, és egyszerűsége az egyik legjobbjá teszi a választékban: ha már engedünk diát olvasni, akkor legyen az minél több dia. Igaz, hogy a fedőlapon az árvilágító csak a diák felét fedi le, hiába tudunk tehát egyszerre két csíkot beletenni, ha az csak két olvasással vihető be.

A fedőlapiján van egy segédeszköz a diák ellenőrzésére: alapértelmezésben ez a kis ablak világít, ha megnyomjuk a custom feliratú gombot, s ellenőrizni lehet benne a diát (negatívot is, ha az ember felismeri).

Összefoglalás

Minden lapolvasón ott voltak a különböző funkciókhoz – beolvasáshoz, másoláshoz, faxoláshoz, elektronikus levélben elküldéshez – való gombok, némelyiken más gombok is. A lapolvasók meghajtói természetesen ismerik ezeket a funkciókat, ha tehát van a számítógépünkön nyomtató, faxszoftver, akkor ezeket a funkciókat egyetlen gombnyomással működésbe hozhatjuk. Használatuk nem kényelmetlenebb, bonyolultabb, mint egy másolóé vagy önálló faxkészüléké. Bár a lapolvasóknak nem ez az eredeti funkciójuk, de ha már valaki beszerez egy lapolvasót, akkor több feladatot is elláthat vele. Kialakításban, többlétszolgáltatásban hataimas a választék, mindegyik készülékben van valami olyasmi, ami a többiben nincs; nem is igen lehet eldönteni, melyik közülük a legjobb. Talán az Epson lapolvasójának képességei tetszettek a legjobban, de a HP kis lapolvasójának igen praktikus kialakítása is díjat érdemel. A Microtek egyik lapolvasójában a lapadagoló nagy érték, a másikban meg a vele adott szoftver. A Mustek lapolvasójában az tetszett nagyon, hogy nem kell hozzá külön tápegység, mégis nagyon kicsi.

Most is csak azt mondhatjuk, amit minden tesztnben: bármihez megvannak a lehetőségek. Beszerzés előtt alaposan gondoljuk végig, hogy mit szeretnénk csinálni, milyen jellegű képeket, dokumentumokat fogunk beolvasni és megnyitni. Fogunk-e rendszeresen filmnegatívot, diát beolvasni? S egyáltalán, mire kellenek a képek; kinyomtatjuk majd őket vagy weboldalra szánjuk? Ki fogja használni a lapolvasót? Hol fogjuk elhelyezni? Ha tudjuk, hogy mire van szükségünk, akkor ki tudjuk majd választani a nekünk való készüléket.

MAKK ATTILA

ELŐNYÖK ÉS HÁTRÁNYOK

Mustek BearPaw 2448CU Pro

- + Kis méret
- + Nincs külön táp
- Kisebber terhelhetőség

Mustek BearPaw 4800TA Pro

- + Nagy felbontás
- + Diafellet
- Kisebber sebesség

Benq 6400UT

- + Nagy sebesség
- + Diafellet
- Sokáig tart a bemelegedés

HP ScanJet 4670

- + Nagyon szép és praktikus külső
- + Mozgatható
- Kis terhelhetőség

HP PhotoSmart 5530

- + Fotók gyors, kötegelte beolvasása
- Nagy méret

Epson 3170 Photo

- + Gyors olvasás
- + Praktikus szoftverfelület
- + Jó felbontás
- Kissé drágább

Microtek ScanMaker 5950

- + Igen egyszerű meghajtófelület
- + Lapadagoló
- Viszonylag lassú

Microtek ScanMaker 6100

- + SilverFast SE
- + Igen egyszerű meghajtófelület is van
- + Jó felbontás
- Viszonylag lassú

Műszaki adatok

Gyártó	Mustek	Mustek	Benq	HP	HP	Epson	Microtek	Microtek
Típus	Bear Paw 2448CU Pro	Bear Paw 4800TA Pro	6400UT	ScanJet 4670	PhotoSmart 5530	3170 Photo	ScanMaker 5950	ScanMaker 5950
Olvasott felület (cm)	21,6x29,7	21,6x29,7	21,6x29,7	21,6x29,7	21,6x29,7	21,6x29,7	21,6x29,7	21,6x29,7
Felbontás (pont/hüvelyk)	1200x2400	2400x4800	1200x2400	2400x2400	2400x4800	3200x6400	2400x4800	3200x6200
Csatoló	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0
Méret (milliméter)	405x281x37	436x261x70	449x286x99	413x215x308 (állv.)	312x545x173	276x458x117	292x495x129	485x295x77
Tömeg (kilogramm)	1,9	2,4	4,2	413x298x19 (állv. nélkül)	5,5	3,8	4,6	3,1

IIR Szakkonferencia
2004. március 23-24.

Stratégiai IT Menedzsment

IIR Workshop: 2003. március 25.

IT-Controlling:

Informatikai célok stratégiai
megvalósulásának mérése

Neves előadók
toimácsolásában

- ... Informatikai célmeghatározás az üzleti stratégia tükrében
- ... Az IT stratégia: komplexitás és rugalmas alkalmazkodás
- ... IT beszerzés: partnerkapcsolat vs. versenyeztetés
- ... Vállalati licence-politika kialakításának kérdései
- ... Anyavállalati stratégia leányvállalati adaptációja

Hazai nagyvállalatok beszámoló:
Dunapack Csoport, Keler Rt., Mol Rt., OTP Bank Rt.,
Matáv Rt., Nabi Rt., Procter&Gamble

Tel: 1/459-7300

www.iir-hungary.hu

Institute for International Research

conference@iir-hungary.hu

Nagy falat?

A Postino mindig elérhető, kiemelkedő minőségű elektronikus levelezést kínál.

50 MB tárhely.

10/10MB fogadható és küldhető levélméret.

Naprakész védelmi rendszer.

Nagy rendelkezésre-állás.

Elérhető web, wap, pop3, sms kapcsolattal is.

Ha fokozott biztonságra és kifogástalan minőségre van szükséged, ráadásul a nagyobb falatokat is szeretnéd megkapni, keresd fel a magánpostást!

infoline: **06 40 200 513**

web és wap: **www.postino.hu**

A szám a régi

652-8023

**Derítse ki, melyik az
Önök legmegfelelőbb
hangszolgáltató!**

Váltson DataPhone ISDN30
szolgáltatás-csomagunkra,
és közben tartsa meg jelenlegi
telefonszámát, hogy az továbbra is
csak Önnek szóljon!

www.datanet.hu

Telefon: 814-4050

Kérjük, aktuális állásajánlatainkért keresse fel www.datanet.hu weboldalunkat!

UPS, vagyis szünetmentes áramforrások

A mikor szünetmentes áramforrásokról hallanak az emberek, többségüknek szürke, méretben és egy-két mennyiségi jellemzőben eltérő dobozok jutnak eszébe, de ez a kép nem felel meg a valóságnak. A szünetmentes áramforrások működésükben is erősen különböznek.

Felépítés

A szünetmentes áramforrások alapfelépítése hasonló (alapjában persze két emlős – egy egér meg egy elefánt is – hasonlít egymásra...). Van egy bemenete, az kapja a hálózati tápfeszültséget, s van egy kimenete: arra csatlakozik a védendő eszköz. A kettő közt van valami – az végzi a munka lényegét – meg egy akkumulátor, hogy áramszünetkor energiával lássa el a kimenőoldalt. Ezeket kívül van a szünetmentes áramforráson valamilyen csatlakozó – azon át lehet vezérelni és diagnosztizálni; régebben a hagyományos soros kaput használták erre a célra, ma már inkább a gyorsabb USB-kaput.

Már ennek az igen egyszerű modellnek is rengeteg variációja van: lehet például több bemenet. A tápegységet több független bemenetről is táplálhatjuk, így sokkal kisebb lesz a teljes áramkiesés valószínűsége. Ám ha nincs két független hálózat, akkor sokkal gyakoribb megoldás a másik bemenet(ek)re generátort kapcsolni, s az áramkieséskor külön intézkedés nélkül is elindul.

S lehet persze több kimenet is; azokkal több eszközt láthatunk el. Sok készülék hátán van olyan kimenet, amely csak a bemenet egyszerű, esetleg biztosítékkal is védett átvezetése; ide az áramszünet idején nélkülözhető eszköz köthető. Egyre több tápegységen már programozható a kimenetek: megadható, hogy áramszünet idején mely kimenetek mennyi ideig adjanak energiát; ezzel megnövelhető az utolsóként hagyott kimenet áthidalási ideje.

Jellemzők

A szünetmentes áramforrások legfőbb jellemzője a teljesítmény; ezt voltamperben (VA) adják meg. A számítógép (telefonközpont, hálózati eszközök) felvett teljesítményét valahol a hátukról, aljukról olvashatjuk le, s az rendszerint wattban van megadva. A kettő között 0,55–0,75-szörös a szorzószám; az UPS voltamperben megadott teljesítményét ezzel a szorzószámmal megszorozva megkapjuk, hogy az UPS hány wattnyi fogyasztású készüléket láthat el energiával. Minél erősebben túlméretezzük a szünetmentes áramforrás teljesítményét, annál nagyobb lesz áramszünetkor az áthidalható idő.

Definíció: a számítógépeket a tápfeszültség hibától elsősorban a kimaradásától megvédő eszközök, a szünetmentes áramforrások óvják

Másik fontos jellemző: mennyire közelíti meg a szünetmentes áramforrás kimeneti feszültsége a hálózati áram időbeli, szinuszos változását. A legegyszerűbb készülékek csak nagyjából vonalakban, valamilyen lépcsős függvényekkel közelítik ezt a szinuszhullámot, a jobbabbak már pontosabban: ezek a kvázi-szinuszos áramforrások. Léteznek persze valódi szinuszhullámot adó készülékek is. A számítógép tápegységétől elég csak a közelítés, kórházi szinten azonban már illik igazi szinuszhullámot adni.

A szünetmentes áramforrások között azonban a működésbeli különbségek a leglényegesebbek. A legegyszerűbb tápegységek ezen a stand-by néven is ismert elven működnek; egyszerű konverziójúknak is mondják őket. A bemenő áram tölti az akkumulátort, egy másik ágon pedig a kimenetre kerül. Közvetlenül a kimenet előtt még akad valamiféle szűrő – csak a legegyszerűbb készülékeken nem –, az a hálózati áram kisebb-nagyobb hibáinak kiegyenlítésére való. Ha nincs tápfeszültség, akkor a kapcsoló átkapcsol az akkumulátorra, s azután egy egyenáram-váltóáram átalakító (inverter) következik. Az átkapcsolás ideje ma már olyan kicsi, hogy a szokásos informatikai eszközök tápegységei nem is érzékelik. Ezek a tápegységek igen hatékonyak, olcsók, s a kimeneti szűrővel jó és biztos tápfeszültséget adnak. A szűrővel nem lehet persze minden hibát elintézni, de munkaadóállomásokhoz, kevésbé érzékeny kiszolgálókhoz ezek az eszközök is tökéletesen megfelelnek.

Az online felépítés nagyon nagy üzembiztonságot ad

Offline UPS

Az online felépítés nagyon nagy üzembiztonságot ad

Vonali-interaktív

Következő technológiai lépésként a bemenet és kimenet közé feszültség szabályozót szerelnek – ez egyfajta transzfor-

mátor. Egyebekben a tápegység felépítése és működése megegyezik az offline UPS-ekével. Ez a fajta szünetmentes tápegység a feszültségszabályozó

vannak benne elrendezve. A bemenő áramot egy konverter (AC–DC átalakító) fogadja, s ennek az egyenáramú kimenetére van kötve az akkumulátor, illetve egy inverter (DC–AC átalakító). Ez az inverter sokkal nagyobb terhelésnek van kitéve, mint az egyszerűbb tápegységekben, mert azokban csak áramszünet idején kellett működni – gyakorlatilag néhány percig –, itt meg folyamatosan, teljes terheléssel. Ezek az eszközök adják a legjobb minőségű áramot, főleg az inverter iránti magas követelményekből adódóan.

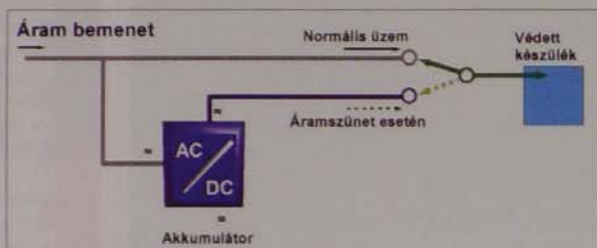
Ha a bemenő áram használhatatlan – túl kicsi vagy túl nagy feszültségű, semhogy a konverter kezelhető – akkor az inverter az akkumulátortól kap áramot, de ezekben a készülékekben ilyenkor nincs átkapcsolás. Látható egyébként, hogy az áram kétszer alakul át a kimenetig – ezért nevezik ezt a fajta szünetmentes áramforrást kettős konverziójúnak.

Alkalmazás

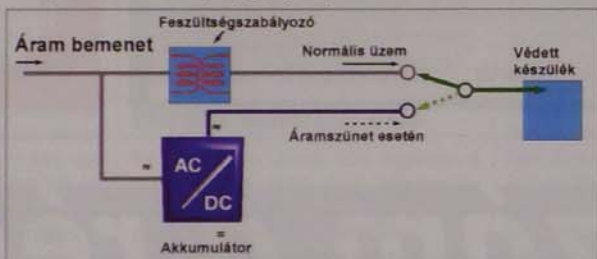
A legegyszerűbb szünetmentes tápegységek egy-egy számítógép vagy más egyszerűbb eszköz védelmére használhatók, igen olcsók, még otthonra is megfelelnek.

A vonali-interaktív eszközök jobb áramot adnak, egy kicsit magasabb árért. Néhány hibát azonban, például a frekvenciahibákat, az ilyen eszközök többsége nehezen kezelhetné – s nem is kezel. Mivel ritkábban kapcsolnak át akkumulátorra, azt ritkábban kell cserélni, ezért ilyen készülékekben a legegyszerűbbeknél sokkal nagyobb teljesítményt is gyártanak. (A nagyon nagy kapacitású akkumulátorok gyakori cseréje vállalkozhatatlanul sokba kerül: azoknak nem csak a beszerzési árak nagy tétel, hanem a veszélyes hulladéknak számító régi akkumulátortól való megszabadulás is.)

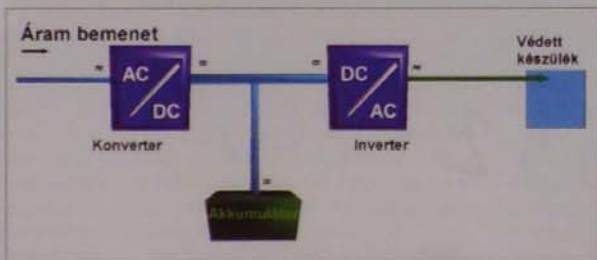
A kettős konverziójú szünetmentesek kisebb hatékonyságúak, meglehetősen sok hőt is termelnek – sokkal többet, mint az egyszerűbbek. Ennek fejében azonban szinte tökéletes minőségű áramot kapunk. A fontosabb alkalmazásokhoz, a napi 24 órát üzemelő rendszerekhez ilyen UPS-t célszerű használni, és a bemenő áramra érzékeny eszközökhöz is.

Online, más néven stand-by tápegység felépítése

Vonali interaktív tápegység, feszültségszabályozóval

Az online felépítés nagyon nagy üzembiztonságot ad

jóvoltából nagyobb bemeneti áramingadozásokat kompenzálhat, ritkábban kell tehát az akkumulátorhoz fordulnia, s ez megnöveli az akkumulátor élettartamát – ez a legfontosabb előnye – és csökkenti az átkapcsolások számát. Mivel drágább és bonyolultabb szerkezetű, azért csak a nagyobb teljesítményű berendezésekben éri meg alkalmazni, mert azokban nagy megtakarítást hoz, hogy ritkábban kell cserélni a drágább akkumulátorokat.

Online UPS

Ezeket a tápegységeket kettős konverziójú UPS-nek is nevezik. Lényegében az ilyen tápegység is azokból az elemekből áll, mint a másik kettős, csak másképpen

Ki van biztonságban? II. rész

Rovatunk első részében egy képzeletbeli cég példáján mutattuk be, hogy a biztonsági házi rend nélkül nem lehet biztonságos informatikai infrastruktúrát felépíteni. Mindennek ez az alapja, de az alapozást mégsem ezzel kell kezdeni

A biztonsági házi rend rögzít bizonyos eljárásokat, például azt, hogy ki és hogy frissíti a szoftvereket, ki és hogyan készíti a biztonsági másolatokat, mi a teendő vírusfertőzéskor vagy -akkor, ha hálózati betörés miatt leáll a kiszolgáló stb. Ezeket a teendőket azonban korlátozott erőforrásokkal kell ellátni. Ha nem volnának ilyenfajta korlátok, akkor a legtöbb problémát elintézhethetnénk azzal is, hogy átkapcsolunk a tartalék rendszerre – már ha lenne teljes tartalék infrastruktúránk. Mivel a legtöbb vállalatnak korlátozottak az erőforrásai, azért sok vezető inkább a másik szélsőség felé hajlik: a funkciók minél erősebb visszaszorítására. Kiszerelezzük a hajlékony lemez- és a CD-meghajtásokat, az internetet csak levelezésre engedjük használni, s a levelekben nem szabad mellékletet küldeni, a gépeken csak a legszükségesebb alkalmazások futhatnak: a levelező- és a könyvelőprogram, s még talán egy nagyon egyszerű szövegszerkesztő.

A funkciók ilyen erős visszafogása köztudomásúan rontja a hatékonyságot, de ezt a ténnyel nehéz számszerűen bebizonyítani. S nem kétséges, hogy ez a módszer növeli a biztonságot; sosem hallottunk róla, hogy egy PoS terminál (Point of Sales, vagyis „pénztárgép”) vírusos lett volna, vagy hogy valaki is betört volna a PoS hálózatra.

Mi mennyi?

A helyes út nyilván valahol középen húzódik, csak hogy ezt a „valahol”-t nehéz megtalálni, mert nincs két egyforma cég. Ha egy újság webkiszolgálója néhány órára elérhetetlenné válik, az persze bosszantja az olvasókat, de nem jár más anyagi következményekkel. Egy in-

ternetes áruháznak azonban már nagy bevételkiesést okoz – kivált, ha karácsony előtt út be. Meg kell határozni az „elfogadható” kockázati szintet.

Ezért a biztonsági házi rend kialakításában a kockázatelemzés az első lépés. Ebben az elemzésben a következő kérdésekre kell választ találnunk:

■ Melyek a védendő erőforrások?

Sokszor csak a kiszolgálókra, weboldalakra, adatbázisokra gondolunk, pedig ide tartozhat a könyvelő asztali gépén vagy az utazó ügynökök noteszgépein tárolt információ, vagy a főnök elektronikus leveleinek a mappája is.

nem mutatható ki, de az nem használ a cég hírnevének, ha valahogyan kitudódik a dolog. Az ez irányú veszteséget persze nehéz pénzben kifejezni. Az sem mindegy egyébként, hogy kinek a kezébe kerülnek az adatok. Ami egy fiatal, csak szórakozásképpen próbálkozó hackernek csupán értelmetlen számhalmaz, az a versenytársaknak nagyon is értékes információ lehet. A kárba bele kell számítani a helyreállítás költségét, a kiesett munkaidőt, a túlórára kifizetett bért stb.

■ Mekkora a védekezés költsége?

A biztonsági problémák nagyobbik részére több megoldás is ismeretes. Ismernünk kell ezeket a különböző technológiákat; mind-egyiknek más az erőnye és a hátulütője. A védekezésre nyilván nem szabad a védett erőforrás értékénél többet költeni, a gyakorlatban azonban ez nem is igen fordul elő – inkább alultervezik a védőeszközöket. Például a vírusvédelemben csak a szoftver beszerzését veszik számításba, mert a frissítés, ugye, egy évig ingyenes. Valóban az, de a frissítést központilag kell szabályozni, s a rendszer-gazda munkaideje egyáltalán nem végtelen.

■ Mekkora lehet a károkozás valószínűsége?

A felsoroltak között ezt a legnehezebb megállapítani. Ha alábecsüljük ezt a veszélyt, arra nagyon ráfizethetünk, ha meg túlbecsüljük, akkor felesleges költségbe verjük magunkat. Említettük már a belülről jövő támadások kockázatát. Ha a cég viszonylag sok informatikailag képzett alkalmazottal dolgozik és nagy a fluktuáció, akkor ezt nagyon is tekintetbe kell vennünk. Egy kis létszámú, évek óta változatlan csapattal dolgozó családi vállalkozásban nyilván kisebb az ilyenfajta veszély.

Minél ismertebb a cég, annál inkább ki van téve a külső támadások veszélyének, mert a hackerek „trófeát” akarnak. Egy miniszterium vagy egy közismert nagyvállalat webhelyét sokkal nagyobb igyekezettel támadják, mint egy csupán szűk szakmai körben ismert vállalkozását.

Összegző hatások

A lánc – szoktuk mondani – olyan erős, mint a leggyengébb láncszeme. De ez a szabály az informatikai rendszerekre sajnos nem érvényes. A különféle elemek hatását össze kell adnunk, ha fel-

akarjuk becsülni a biztonságot, ilyenformán a teljes rendszer mindig gyengébb, mint a részei.

A veszélyek és a költségek számszerűsítése, mint láttuk, egyáltalán nem könnyű feladat, de ezt már személtethetjük egy konkrét, elméleti példával. Tegyük fel, hogy a rendszer nyolc elemből áll, s ezeknek az elemeknek 99,9 vagy 99,5 százalékos a biztonsága. Ez meglehetősen jónak tűnik, különösen akkor, ha tekintetbe vesszük, hogy 100 százalékos biztonság még elméletileg sincs.

Ha a nyolc elemet soknak tartjuk, gondoljunk arra, hogy hány komponensből állhat egy olyan internetes áruház, amely (nagyon helyesen) külön kiszolgálón futtatja a termék-, illetve a megrendelés/számlázás adatbázist: a két kiszolgáló hardveréből, a cég útválasztójából, a két operációs rendszerből, a webkiszolgáló szoftveréből, az adatbázis-szoftveréből és a hozzájuk szükséges felügyeleti eszközökből.

A végeredmény szerint a nyolcelemű rendszer 97,6 százalékos biztonságot; ez annyit jelent, hogy ha heti 7x24 órán át dolgozik, akkor egy évben több mint 8 napon át nem lehet rá számítani, mivel egyetlen összetevő hibája is elég ahhoz, hogy működésképtelenné váljon.

A sok kis biztonsági rés első pillantásra nem tűnik veszélyesnek, de a hatásuk összegződik. A nyolc nap természetesen nem 8 napig tartó folyamatos védtelenséget jelent, de az interneten a hackerek – az időeltolódások miatt – sajnos tényleg éjjel-nappal „dolgoznak”.

Nincs séma

Mint láttuk, már a házi rendkészítés első lépése, a kockázatelemzés sem egyszerű feladat. Ha a cégnek nincs informatikai biztonsági szakembere, akkor célszerű ezt a feladatot külső vállalkozásra bízni. Sajnos nincs olyan séma vagy „félkész” házi rend, amelyet elég lenne csak testreszabni. A szabályok szerint mindig az alapoktól kell elindulni és felépíteni a biztonsági rendszert. Óvakodjunk az olyan biztonsági szakembertől vagy vállalkozástól, amely a cég működésének a megismerése helyett egy máshol már „bevált”, „bizonyított” rendszer adaptálását kínálja.

Sajnos a biztonsági rendszer és a házi rend is folyamatos fejlesztésre, karbantartásra szorul: mert változhat a cég üzleti működési köre, és mert változik az informatikai környezet. Új veszélyek jelennek meg, s megváltozik a régebbieké valószínűsége. Érdemes évente vagy akár félévente felülvizsgálni a biztonsági stratégiát, a kockázatokat és a házi rendet. Ha külső vállalkozóval dolgozunk, akkor ez hosszú távú kapcsolatot kíván. Ezért is érdemes jól meggondolni, kit kérünk fel – ne csak az járjon az eszünkben, hogy meg kell majd osztanunk vele a lényegi és bizalmas céges információkat.

CSÓRIÁN SÁNDOR

Biztonsági szoftverpiac Közép- és Kelet-Európában

Forrás: IDC, 2003

■ Kitalál s mitől kell őket megvédeni?

Már sok tanulmány kimutatta, hogy a belülről jövő támadások részaránya mindig meghaladja a kívülről jövő betöréseket. Sokszor mégis főleg a külső támadókra vagyunk tekintettel, mert az ember nem szokott gyanakodni a kollégáira vagy, mondjuk, a takarítóra. Az érzelmi motivációt azonban félre kell tenni: csak azok férhessenek hozzá az információkhoz, akiknek valóban szükségük van rájuk a munkájához.

■ Mekkora kárt okoz egy esetleges betörés vagy adatvesztés?

Ennek a meghatározása meglehetősen nehéz feladat, mert ha a biztonsági másolatból gyorsan helyreállítjuk az elvesztett adatokat, akkor közvetlenül kár

Az elemek hatásának összegződése

Összetevő	Biztonsági szint (%)	Halmozódó valószínűség (%)	Halmozódó sérülékenység (óra, egy év alatt)
1.	99,9	0,1	8,7
2.	99,5	0,6	52,5
3.	99,9	0,7	61,3
4.	99,5	1,2	105,1
5.	99,9	1,3	113,8
6.	99,5	1,8	157,6
7.	99,9	1,9	166,4
8.	99,5	2,4	210,2

Office 2003, avagy van-e még új a nap alatt?

Nagyban felgyorsíthatja a munkafolyamatokat, egyszerűsítheti az együttműködést, és eddig ismeretlen kényelmi funkciókkal kényezteti a felhasználót – mondja a Microsoft a maga irodai alkalmazáscsomagjáról

Melyek hát az újdonságok az új Office-ban? Csakugyan észrevehetőek a különbségek a mindennapos használatban, vagy változatlanul egy szövegszerkesztőről meg egy táblázatkezelőről van szó? Mivel a teljes Office 2003 csomag nagyon sok alkalmazásból áll, azért most csak a legsűrűbben használt programokat fogjuk áttekinteni.

Egy teljesen új programverzió megjelenésekor – különösen, ha azt akkora erővel harangozzák be, mint a Microsoft Office 2003-at –, a felhasználók egy része azt várja, hogy már az első indításkor is különlegességek és soha nem látott tulajdonságok fogják elkápráztatni. Érdemes azonban szem előtt tartani azt a tényt, hogy a már megszokott alkalmazások (Word, Excel, PowerPoint stb.) külseje régóta változatlan, s ennek egyetlen oka van: egy teljesen átszabott felülettel a felhasználók túlnyomó többsége nem boldogulna, vagyis rosszabbnak gondolná a régebbi változatoknál. Az új Office-programok indításakor a legtöbb esetben tehát (a kissé átszabott Outlook kivételével) a régi felülettel fogunk találkozni – szebb ikonok társaságában és gyakorlatiasabb elrendezésben.

Word 2003

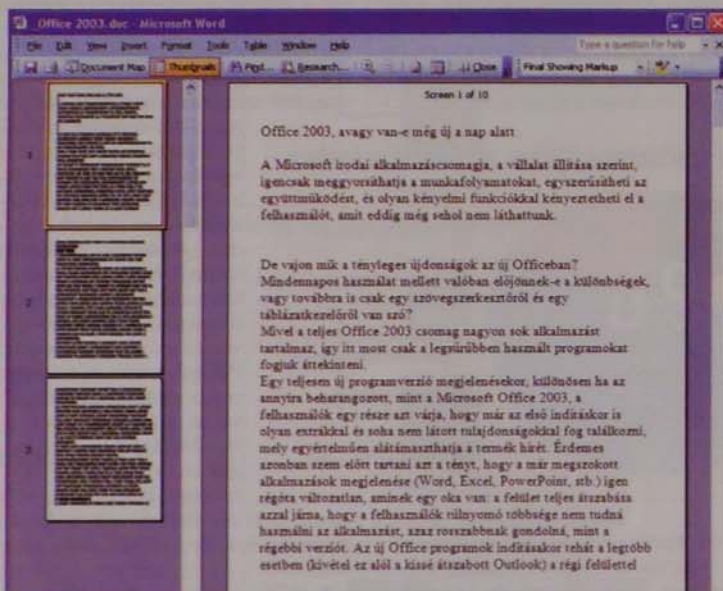
A szövegszerkesztés talán a leggyakoribb funkció az Office termékcsaládban, kezdjük tehát ennek a bemutatásával a körkört.

XML

Az XML a dokumentumok struktúrájának felismerésére kifejlesztett jelölőnyelv (markup language). Cimkével jelöli meg a dokumentumokban talált különféle elemeket, akárcsak más jelölőnyelvek (például a HTML). Az XML-cimkéket meghatározzák a dokumentumok szerkezeti elemeit és ezeknek az elemeknek a jelentését. Az XML nemcsak a dokumentum megjelenésének meghatározására alkalmas, mint a HTML, hanem a dokumentum struktúrájának és tartalmának definiálására is; ezzel kettéválasztja a dokumentumtartalmat és formáját, s lehetőséget ad a tartalom hatékony felhasználására.

Ha valakitől e-mailben dokumentumot kapunk, akkor azt többnyire csak átolvasni szeretnénk, nem szerkeszteni. Sokakat zavar az olvasásban, hogy a Word különféle jelöléseket tesz a szövegbe; azok nyomtatásban persze már

használnak egy dokumentumon. Megadható például, hogy kinek legyen joga módosítani a dokumentum különféle részeit. A konfigurálás egyszerű volt, de valamiért sajnos nem sikerült kipróbálnunk ezt a lehetőséget.

1. kép. Word 2003 – olvasási nézet. Kényelmes, nincsenek sallangjai

nem jelennek meg (például a nyelvtani és helyesírási hibák zöld és piros aláhúzása stb.). Bevett szokás a kényelmesebb olvashatóság kedvéért kinyomtatni a dokumentumokat. Erre ezután valószínűleg nem lesz szükség (ha csak nem akarjuk papíron is tárolni a szöveget), mert a Word 2003-asban megjelent az Olvasási elrendezés funkció (1. kép). Éppúgy lehet lapozni vele az olvasott dokumentumban, mint az igazi könyvekben, a képernyőn való olvasás kényelmét pedig a Clear Type technológia (szöveg széleinek elmosása) és a nagy méretű betűk segítik. Ilyenkor persze minden felesleges formázás eltűnik a szövegből, csak az látszik a teljes képernyőn, amit amúgy is kinyomtatnánk.

A Nézet menüben új menüpont jelent meg, a Miniatűrök; ha bekapcsoljuk, akkor a dokumentumtól balra megjelenik a dokumentumoldalak kicsinyített képe, s ez nagyban egyszerűíti az eligazodást a többoldalas szövegekben.

A Word 2003 új Dokumentumvédelem munkaablaka sokféle funkcióval segíti azt, hogy egyszerre többen dolgoz-

Vélemények szerint az Office 2003-ban az XML-lel való széles körű együttműködés az egyik legnevezetesebb újdonság. A Word 2003-ba valóban mélyen beépült ez az együttműködés, és a jövőtől szinte bármilyen alkalmazásból egyszerű információt fogadni, illetve az adott alkalmazásnak információt küldeni, de a végfelhasználó ezt a lehetőséget alig vagy egyáltalán nem használhatja (2. kép). A képet még színesebbé teszi az a körülmény, hogy az XML-es funkciók csak a Professionál változatokban vannak meg, ezeket az új lehetőségeket tehát amúgy sem lehet mindenhol kihasználni.

Az Office 2003 tényleg nagy segítséget ad a csoportmunkában, de ez a funkció meggyőzően csak egy Windows Server

2003-ra telepített SharePoint Services szolgáltatáscsomaggal együtt használható. A legtöbb ilyen csoportmunkát segítő funkciót még csak kipróbálni sem sikerült, mert nincs meg hozzá a szükséges kiszolgálóoldali háttér.

Sokakban felmerül a kérdés, hogy az új Word 2003-as vajon milyen állományformátumot használ, hiszen számításunkra kellett már szembesülnünk az azal a ténnyel, hogy a Word-változatok ebben a tekintetben nem voltak egymással kompatibilisek. A 2003-as változattal nincs semmi ilyenféle baj: a vele szerkesztett állományok Word XP-vel is megnyithatók.

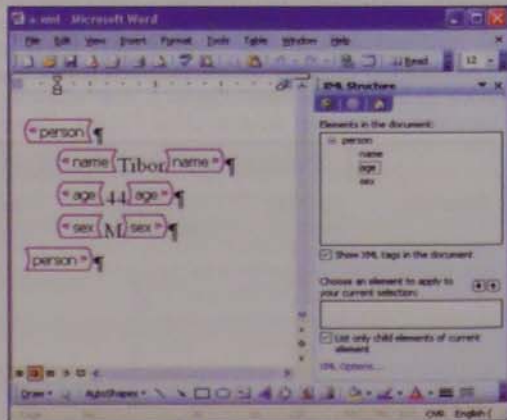
A kutatás munkaablak

A Kutatás munkaablakot az összes Office 2003-as programból és az Internet Explorerből is kinyithatjuk. Különféle kereséseket indíthatunk vele internetes weblátogatások iránt, például kereshetünk szótárakban, szinonimaszótárakban, tőzsdeinformációk között stb. Leginkább azzal lehetne ezt jellemezni, hogy minden szolgáltatást internetes keresőmotoroknál láthatunk benne, csak éppen nem kell külön böngészőt nyitnunk a használatukhoz.

A kutatás munkaablaknak fontos erénye, hogy tetszőlegesen bővíthető. Ha tehát valaki közzétesz egy szolgáltatást (mondjuk, időjárási információkat kínál a városok neve szerint), akkor azt a felhasználók hozzávehetik a maguk szolgáltatásgyűjteményéhez. S ha ezután egy Word-dokumentumot böngészünk, akkor egy ALT+bal egérgattintással mindjárt láthatjuk a pillanatnyi időjárást a szövegben szereplő városokban (3. kép).

Excel 2003

Az új Excelben talán még nehezebb megjelölni a különbségeket, mint a Wordben, pedig az excelbeliek sokkal fontosabbak. Az XML-lel való együttműködés a szövegkezelésben sem lényegtelen, az adatok kezelésében azonban ma már szinte elengedhetetlen. Az Excellel XML-állományokat lehet feldolgoztatni és megjeleníteni, ha tehát egy vállalati szoftver

2. kép. A Word és az XML együttműködése

XML-formátumban is exportálhatja az adatokat, akkor az Excellel könnyedén elemelhetjük és megjeleníthetjük őket. Ez azért fontos, mert sokkalta könnyebb egy szoftvert felkészíteni arra, hogy az amúgy is meglevő információkat XML-be is elemesse, mint a felhasználók igényeinek megfelelő modult kifejleszteni.

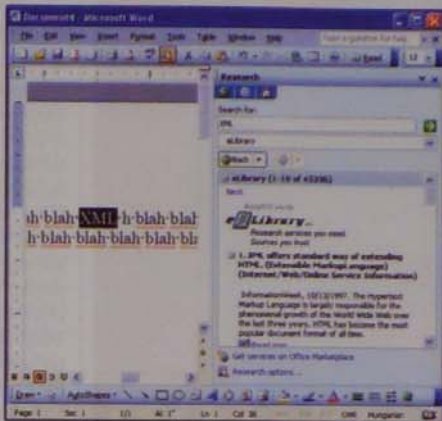
Az XML-t éppolyan egyszerű kezelni, mint a hagyományos munkalapokat. Tulajdonképpen nem is szembesülünk azzal, hogy az adatok valamilyen XML-formátumú állományból származnak.

Az Excel két lehetőséget kínál az XML-es adatok feldolgozására: vagy maga helyezi el (auto mapping) az XML forrásadatait, vagy ránk bízva az adatrendezést és megjelenítést. Ez utóbbi egyáltalán nem bonyolult, elég szinte csak rádobálni a munkalapra az XML-ből származó adatok nevét; miután elhelyeztük a címkéket, az Excel munkalapot feltöltöztetik az XML-ből származó adatokkal egyetlen gombnyomásra.

Az így kinyert adatok rendezése, keresése szintén egyetlen gombnyomással megy, az új „Lista” módszer felhasználásával (4. kép). Lista egyébként természetesen adatsorra létrehozható, a következőképpen: jelöljük ki az adatokat, kat-

adatforrást is könnyen áttekinthetővé tesz a szűrő funkcióival. Az előző változatokban ennek híján nehéz is volt feldolgozni a hosszú állományokat.

Az Excel 2003-ban némileg továbbfejlesztették a statisztikai függvényeket, lehetőség van például a kollinearitás ki-

3. kép. Kutatás munkaablak – a szöveg egy részlete kereshető

mutatására, a négyzetes szórásösszeg kiszámítására, a normális eloszlás és a folytonos valószínűségi eloszlás kiszámítására is.

Online segítség

Nagyon hasznos lehetőség az új Office komponenseiben, hogy a lokális segítség mellett gyakorlatilag bárhol fordulhatunk a Microsoft folyamatosan bővülő online tudásbázisához is. Ami a Wordot illeti, ez nem olyan nagy előrelépés, de mondjuk, az Excel használata közben nagyon jól jöhet, mert abba sokféle olyan függvényt és beállítást találunk, amelyeknek a használatában sokat segíthet az interneten elolvasható példa.

Azoknak persze, akik nincsenek a nap 24 órájában fenn az interneten, ott van a korábbiól már megszokott segítség.

Intelligens dokumentumok

Ha nem is tudja mindenki, a Wordöt és az Excelt már nagyon régóta lehet Visual Basic nyelven programozni. Ez a programozási lehetőség sokak szemében egyenlő volt a makrovírusokkal, mert a Wordben készült alkalmazások legnagyobb része valóban vírus volt.

Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy üzletileg nagyon értékesek lehetnek az olyan alkalmazások, amelyek a felhasználóknak a Wordből és az Excelből ismerős felület mögött valami más funkciót kínálnak. Az Office 2003-ban – kompatibilitási okokból – továbbra is lehet makrókat írni, de alapértelmezésben biztonsági okok miatt

meg van tiltva a futtatásuk. A VB-kódot a Microsoft szerint új, a .NET keretrendszerben programozható intelligens dokumentumok fogják felváltani.

A Word 2003 és az Excel 2003 tehát C# és VB.NET nyelven is programozható; a fejlesztőknek nem kell új felületet használniuk, megmaradhatnak a már jól bevált Visual Studio.NET-nél. A „késztermék” az esetek többségében két állomány: egy DOC vagy XLS kiterjesztésű állomány (az csak a külsőt adja), és egy DLL kiterjesztésű kódállomány, amely tetszőleges funkcionalitást lehet (a VB makrókkal egyébként éppen az volt a baj, hogy össze voltak zárva a dokumentummal). A funkcionalitás és a megjelenés frissítése egyáltalán nem kapcsolódik össze, külön-külön is ki lehet cserélni őket.

Outlook

A legszembetűnőbb változáson az Outlook levelezőprogram ment át: kényelmesebb olvasni vele az e-maileinket, és több ezernyi levelet is hatékonyan lehet vele kezelni.

Az olvasás attól lett kényelmesebb, hogy az olvasás ablak a felhasználói észrevételeknek megfelelően nem vízszintes állású, hanem függőleges: magas és keskeny lett, sokkal inkább hasonlított tehát egy papírlapra, mint egy e-mail ügyfélre (5. kép).

A levelek szervezését virtuális könyvtárak segítik; valamilyen szűrőfeltétel szerint kiválogatják a már letöltött e-mailek közül a kritériumnak megfelelőket. Ilyen, már beépített virtuális könyvtár például a megjelölt, valamint a nagyméretű és az olvasatlan levelek listája. A leveleket egyébként egyetlen kattintással meg lehet jelölni, ha tehát a később feldolgozandó vagy sürgősen megválaszolható leveleket megjelöljük, akkor azok egy külön könyvtárban is láthatóvá válnak, s így talán kevésbé feledkezünk meg róluk.

Praktikus megoldás, hogy a beérkező levelekről egy picit ablakban akkor is értesítést kapunk, ha az Outlook éppen minimalizálva van: láthatjuk, hogy kitől

milyen e-mail érkezett. Az Outlook egész nap futtat, s csak egy kicsi sárga ikonként látszik a tálcán jobb oldalán.

Mivel a kéréten levelek száma napról napra nő, azért a Microsoft egy igen hatékony szűrőt is belefoglalt az új Outlookba. Ez nagyon sok paraméter vizsgálásával igyekszik eldönteni a levelekről, hogy csak reklámok-e vagy olvasásra érdemes e-mailek. Az is a kéréten levelekkel függ össze, hogy a program alapbeállításban nem jeleníti meg a levélhez kapcsolódó, de nem csatolt állományokat (képeket), csak külön kérésre. Ezzel elkerülhető, hogy levelezőszoftverünk automatikusan információkat küldjön gépünk adatairól.

PowerPoint

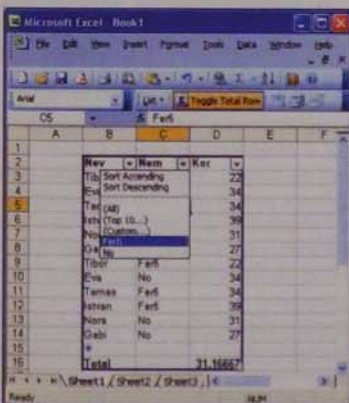
A vállalati szférában szinte egyeduralgkodó PowerPoint alkalmazás látszólag alig fejlődött valamit, pedig benne is van néhány kényelmes, illetve hasznos újítás. Például az, hogy automatikusan CD-re archiválhatjuk elkészült beszámolóinkat. Mivel a teljes PowerPoint-alkalmazás licencköteles, ezért a CD-re automatikusan rákerül egy ingyenes megjelenítő alkalmazás is, azzal persze nem szerkeszthetjük a bemutatót, de lejátszani bárhol lejátszhatjuk.

Egy másik újítás folytatn a diákön közvetített video- és hanganyagot (streaming video-audio) is le lehet játszani: elég csak az URL-t beállítani, a hosszú kép- és hangállományokat nem kell mellékelni a prezentációhoz; persze csak ha kellően nagy sebességű a hálózati kapcsolat!

Összegzés

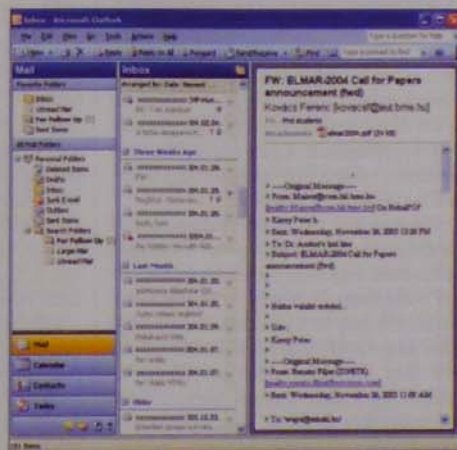
Mivel az új Office 2003-as főként a csapatmunka segítségével, az XML-lel való együttműködésben és a programozhatóságban fejlődött sokat, azért olyan helyeken ajánlható, ahol nemcsak szövegszerkesztésre, hanem a vállalaton belüli együttműködésre is fel fogják majd használni. Ha az Office komponenseit csak egyszerű, mindennapi feladatok elvégzésére használjuk, akkor mindjárt frissíteni kell őket, mert a előző, az XP-változathoz képest a végfelhasználóknak nem adnak falrengető újdonásokat.

HORVÁTH ADÁM

4. kép. Excel 2003 – lista. Egyszerű és automatikus szűrések

tintsunk rájuk jobb gombbal, majd válasszuk a Lista létrehozása parancsot. Ekkor mindegyik oszlop tetején bekapszolódna az AutoSzűrő nyílai, továbbá láthatóvá válik a Lista és XML eszköztár. A lista legutolsó sora, a kék csillag jelzi, hogy új sorral bővíthetjük az adatokat. Ehhez összesítést is adhatunk, a következő módszerrel: kattintsunk a lista valamelyik pontjára, majd a Lista és XML eszköztár Összesítés sor váltása gombjára. Ekkor a legutolsó sorban a kék csillag után megjelenik az összesítés. Az összesítés típusa (összegzés, átlagolás stb.) a felelő mutató nyíl segítségével módosítható. A Lista megoldásnak nagy előnye, hogy egy több ezer soros

5. kép. Outlook 2003 – kényelmesebb, átszabott felület

HIRDETÉS

A hazai telekommunikációs liberalizációban már másodszor fordul elő, hogy a piacnyitáshoz nagyobb a füstje, mint a lángja. Bármennyire liberálisak a törvény adta lehetőségek, akármennyire adottak az eurokonform feltételek, a hazai piac szereplői csak nem jönnek lázba

Óriási tévedés lenne azt hinni, hogy mindenek a magyar telekommunikációs és hírközlési szabályozórendszer az oka. A hazai törvényalkotók messzemenően figyelembe vették az Európai Unió valamennyi ajánlását. Az új jogszabály megalkotását is elsősorban az uniós jogharmonizáció indokolta, ugyanakkor az új elektronikus hírközlési törvény (EHT) alkalmat teremtett a piaci anomáliák, aránytalanságok kezelésére. Így például tiszta képet teremt az összekapcsolási díjról, alapjaiban a tarifarendszer megalkotásának meghatározza az egyetemes szolgáltató fogalmát és felelősségét, s ezzel a piaci szereplők igényeit is sikerült valamelyest összehangolni. Az alternatív szolgáltatók az előkészítés során véleményezték és javaslataikkal ki egészítették a törvénytervezetet, s gyakorlatilag a törvény jóváhagyása után sem tudtak érdemi kifogásokat emelni a parlament által szentesített jogszabályok ellen.

Unió háttér

Egy törvény persze csak arra lehet alkalmas, hogy bizonyos tendenciákat befolyásoljon, és megalkossa a kereteket a piaci versenyhez. A piac nem a törvény lététől vagy nemlététől válik dinamikus, hanem a piacon lévő cégek erőfeszí-

téseitől. Jellemző példa, hogy 2004 elején nem az új törvény valamelyik paragrafusára indukált némi versenyt a távközlési szolgáltatók között, hanem a 2002-es távközlési törvénynek egyik tétele, amely a számhordozhatóság megvalósítására vonatkozott. A számhordozhatóságot lényegében 2002 januárja óta – elvben – bármikor meg lehetett volna valósítani. Csak éppen hiányzott az ehhez szükséges végrehajtási utasítás.

Egykapus megoldások

A kormányzat az új törvény életbelépése utáni pillanatra – a vezetékes szolgáltatók esetében 2004 januárjára, a mobiloknál, az Európai Unióba való belépésünk napjára, május elsejére – időzítette a két évvel ezelőtti rendelkezés gyakorlati végrehajtását. Ezzel azt a látszatot keltette, mintha már az új törvény életkeltette volna meg piacot.

Kétségtelen, az EHT valamennyire hozzájárult ahhoz, hogy a régi adósságot törleszteni lehessen, mivel a meghatározó szolgáltató, a Matáv, s az alternatív szereplők már az új rendelkezések alapján, kedvezőbb feltételek között kötötték meg összekapcsolási megállapodásaikat; így a piaci árakban nagyobb kedvezményeket adhattak a szolgáltatóváltáshoz. Ez így önmagában még mindig nem érinti a nagyközönséget, mivel az

alternatív szereplők csupán az üzleti előfizetőknek kínálnak komolyabb előnyöket. A legjobb esetben is csak arról van szó, hogy kicsit tágították ezt a kört, így a váltáshoz nemcsak a nagyvállalatoknak kínáltak előnyösebb kondíciókat, hanem a kis- és közepes cégek részére is vonzó ajánlatokat tudtak kidolgozni.

Az igazsághoz azonban az is hozzátartozik, hogy egy-egy komoly üzleti előfizető eddig is nagyobb tarifaelőnyökhöz tudott jutni a szolgáltatóknál, csak éppen miután a számok nem voltak hordozhatók, az egykapus megoldással éltek; vagyis kimenő hívásaikat „adták át” az új szolgáltatóknak, míg a hívások fogadását változatlanul a régi számon bonyolították. Ez az, ami most megváltozott: a számhordozhatóság módot ad arra, hogy az előfizetők valóban egyetlen szolgáltatónál horgonyozzanak le, esetleg éppen annál, aki eddig is koordinálta összeköttetéseiket.

A szolgáltatóknak változatlanul nem érdeke, hogy versenyt kezdeményezzenek a nagy volumenű és kevés hasznot hozó közönségpiacon.

Jóllehet az alternatív szolgáltatók nem sajnálnak mostanában némi hírverést csapni a váltás bizonyítására, a számok azonban nem azt mutatják, hogy valódi és erős verseny bontakozna ki. A statisztikák szerint január közepétől február közepéig mintegy 200-an választottak új

szolgáltatót.

A vetélkedés illusztrálására felhozott referenciák sem jeleznek nagy változást. A PanTel például január 22-én jelentette be, hogy megkötötte az első portoló ügyféllel, a Lufthansa Technik Budapest Kft.-vel a megállapodást.

Az első fecskék

A repülőgép-karbantartással foglalkozó cég ettől a lépéstől telefonszámlájának mintegy 20 százalékos csökkenését várja. A GTS-Datanet ugyancsak ezen a napon üdvözölhette előfizetői között az első fecskét, a budaörsi székhelyű Beltex Kft.-t, az Invitel pedig – egy meg nem nevezett – jelentős budapesti üzleti céggel kötötte meg, nagyjából ugyancsak január végén, első megállapodását. A Matáv is bejelentette, hogy a Dél-magyarországi MÉH Nyersanyag-hasznosító Rt. az Invitel helyett a társaságot választotta. De az első fecskék még nem csinálnak nyarat. Valamennyi szolgáltató hangsúlyozza, hogy nagyobb változásra csak májustól számít, amikor már a mobil számhordozhatóság is megvalósul. Ez az érv önmagában nehezen értelmezhető, mivel a mobil eddig sem kötődött a vezetékes telefónia számaihoz. Valamennyi szolgáltató biztosította a hívásátírányítást bármelyik telefonszámra, tehát a szolgáltatóknak biztosan vannak olyan érvei ezzel kapcsolatban, amelyekkel május előtt nem akarnak előállni.

A számhordozhatóság ügyében még sok kérdés tisztázatlan. Bizonytalanok a szolgáltatók abban is, hogy tudják-e adni a hordozható számokat akkor is, ha valaki földrajzilag költözik új helyre, és nem szolgáltatót akar váltani, csak ugyanannál a szolgáltatónál akarja korábbi számát megtartani. Vannak ugyan homályos ígéretet arra, hogy előbb vagy utóbb ezt a problémát is megoldják, de sem határidő, sem konkrét ígéret nem hangzik el. Annak ellenére, hogy a magánfogyasztónak ez sokszor fontosabb kérdés, mint az átállítás. Nehezen feltételezhető, hogy a technikai háttér okozza nagyobb problémákat, hiszen a számhordozhatóság megvalósítása jelentős beruházásokat követelt meg a vállalatoktól. Csak a Matáv eddig másfél milliárd forint investícióval teremtette meg a szükséges infrastruktúrát, és előrejelzése szerint idén ugyanekkora összeggel fejleszti tovább a rendszert. Talán leginkább arról van szó, hogy kevesebb haszonnal jár az egyéni előfizetők ügyes-bajos dolgaira reagálni, mint amikor egy üzleti vállalkozás átállását kell megoldani.

Mások szerint egyéb oka is van annak, hogy az esztendő elején kevés lendülettel indult a piaci verseny. Állítólag ez főleg azon múlik, hogy a Matáv és az alternatív szolgáltatók egy része a múlt év őszén egy évre szóló hűségmegállapodást kötött azokkal az előfizetőkkel, akik egyik vagy másik kedvezményes díjsomagot választottak. Szeptemberben járnak le a hűségkötvények, és addig – bizonyos

szankciók miatt – az előfizetők kétszer is meggondolják a szolgáltatóváltást. Nem biztos, hogy igazuk van azoknak, akik ebben látják a piac dermedtségének okát, de a jelek szerint a szeptemberi dátumnak valóban van valamilyen jelentősége.

Piacelemzés szeptemberben

Nehezen magyarázható ugyanis, hogy a január elsejével megalakult új távközlési szabályozó szervezet, a Nemzeti Hírközlési Hatóság (NHH) az első nyolc hónapban semmilyen információt nem akar a piacelemzésről közreadni. Speciális kérdésekben addig csak azonnali – nem stratégiai jellegű – beavatkozásra lehet számítani az új hatóság részéről. A szeptemberig tartó időszakot a törvény is átmeneti időszakként jelöli meg, s az NHH semmiféle piacelemzéssel nem szeretné megelőzni ezt az időpontot. Véleményük szerint, ha előbb hoznának nyilvánosságra elemzést, akkor annak piacbefolyásoló hatása lenne.

Mivel a kisebb, helyi távközlési vállalatoknál és a nagyobb piaci szereplőknél nem egyeznek meg a kötelezettségek és jogok, ezért a hatóság eltérő megítélést alkalmaz majd, és a piaci súlyoknak megfelelő kötelezettségeket ró a szolgáltatókra, vagyis – a korábbi szabályozással ellentétben – nem egységes, merev séma szerint dönt. Az NHH egyébként arra számít, hogy az adat és hangpiacon a monopolszolgáltatók részesezése visszaszorul majd, s a jelenlegi alternatív szolgáltatók részesezése növekszik. Sőt arra is számítanak, hogy egy, talán két új szereplő is beléphet a piacra, méghozzá elsősorban célzott üzleti ügyfelek kiszolgálására specializálódva.

Van még adósság

Tény: a reális piacelemzést az is késlelteti, hogy a hazai távközlési piac még mindig nem felel meg teljesen az uniós

normáknak. A törvényből ugyanis kimaradt kábelpiac a rendezésének kérdése. Az úgynevezett egyhatodos törvényt, amely a kábelszolgáltatók térnyerését akadályozta, csak részben sikerült eltörölni. Ezt májusig mindenképpen meg kell változtatni, mivel a jelenlegi helyzet nem felel meg az EU ajánlásainak. De nem csak ezért okoz gondot a kábelpiac megoldása. A kábeles piacon ma rengeteg apró szolgáltató van, amelyek nagy többsége nem fog beruházni az internetbe, s így nem jöhet létre a technológiai verseny.

Pedig nem az a fontos, hogy egy kábélhálózaton több szolgáltató jelenjen meg, hanem az, hogy a technológiák különböző alternatívákkal szolgáljanak a közönségnek. Tehát ha valahol van ADSL-szolgáltatás, akkor kínálnak kábeltet, vagy konkurenciaként beléphessenek a WIFI-szolgáltatók is. Így ha az ország elérte azt az állapotot, hogy mindenütt legyen ADSL is, meg kábel is, el lehet határozni, hogyan osztják meg a hálózatókat. De addig elő kell segíteni, hogy az egymással rokon technológiák elterjedjenek, s a választási lehetőség adott legyen az ország mind több pontján.

Fogyasztók képviselője

Az Európai Unió a telekommunikációs piacon különleges szerepet ad a fogyasztóvédelemnek. A hazai törvénynek is feltűnő jellegzetessége, hogy ebben is igyekszik a legnagyobb mértékben alkalmazkodni az ajánlásokhoz, holott a korábbi paragrafusok csak nagyon csekély mértékben foglalkoztak a témával. Jellemző példa, hogy az NHH keretei között is külön képviselője lesz a fogyasztói jogoknak. Nem valószínű ugyan, hogy a nemzeti tanács a fogyasztókra káros döntéseket hozzon, de a fogyasztók képviselőjének jogában áll megvédeni a határozatokat, ha a legkisebb kétség is felmerül, hogy a rendel-

kezés nem szolgálja mindenben a fogyasztók érdekeit. Ennél fontosabb megbízatása az lesz, hogy egy újabb felületet alakítson ki a fogyasztók esetleges visszaéléseivel szemben.

A képviselőnek meg kell teremtenie egy kommunikációs fórumot, amelyen át felléphet a visszásságokkal szemben. Tulajdonképpen kettős feladatot kell el látnia. Egyrészt orientálnia kell a fogyasztókat, hogy eligazodjanak a különböző szolgáltatók ajánlatai között. Nyilvánvaló, a telekommunikációs piacon erősödő verseny egyre inkább szükségessé teszi, hogy a fogyasztók objektív, független elemzéseket kapjanak lehetőségeikről. Ha valahol folyamatosan megsértik a fogyasztói jogokat, akkor a képviselő akár piacfelügyeleti eljárást, akár minisztériumi közbeavatkozást javasolhat, kirívó esetekben pedig a jogszabály módosítására is javaslatot tehet. Az NHH egyébként a fogyasztói jogok maradéktalanul érvényesítése érdekében a hatóságos belüli működő képviselővel együttesen orvosolják az esetleges visszaadás vagy nehezen értelmezhető helyzeteket.

Ki beszél itt telefonról?

Mindaddig jórészt a hangpiacról beszélünk, holott nagy valószínűséggel a beszédkommunikáció csak az egyik – nem is a leglényegesebb – eleme lesz a szolgáltatók versenyének. Annak ellenére sem, hogy a vezetékes telefon két éve tartó visszaesése csökkent, sőt nagyon szerény mértékű növekedés tapasztalható. Európában valamivel gyorsabb az emelkedés, s ha eredeti pozícióját még nem is hódította vissza a nyilvános – vezetékes – telefónia, mindenképpen erősítette hadállását. Elképzelhető: ebben nagy szerepe volt annak, hogy az infokommunikációs piacon ma egyértelműen a komplex megoldások hódítanak, s azok a társaságok élveznek előnyt, amelyek egyszerre képesek az internetes szélessávú és az üzleti kommunikációs összeköttetés együttes feltételét megteremteni.

Az IP alapú adat- és hangátvitelre berendezkedni azonban még mindig viszonylag drága, s a vállalatokat a gazdasági megfontolások arra kényszerítik, hogy meglévő telefonhálózatukat használják fel a modernizációs eszköztár bővítéséhez. Egyre nyilvánvalóbb, hogy telekommunikációs és informatikai társaságok közösen kidolgozott megoldásai arathatnak tartós sikert, s hozhatják meg a fogyasztói kör bővülését. Nem véletlen, hogy például a Matáv az év elején olyan partnereket nyert meg magának a megoldászállításra, mint a Hewlett-Packard, az IBM, a Cisco, a Synergon, amelyeknek az üzleti megoldások üzletág stratégiai terveinek megoldásában van tevékeny szerepük. Az alternatív társas-

gok pedig üzletpolitikájukban igyekeznek ugyancsak a megoldászállításra helyezni a hangsúlyt, rendszerint komoly tanácsadói tevékenységgel is erősítve kínálatukat.

Alternatívok helyzeti előnyben

Nehezebb lenne eldönteni, hogy ebben a versenyfutásban éppen ki van előnyösebb helyzetben. Kétségtelen, hogy a korábban monopolhelyzetben szolgáltató Matávnak az üzleti szegmensben 50 százalékos meghaladó része van, de ez sok tekintetben a hangpiacon elért pozíciójához kapcsolódik. Az alternatív társaságok viszont, amelyeknek sokáig nem volt lehetőségük a hangpiaci megjelenésre, éppen az üzleti kommunikációban alkalmazzák olyan megoldásokat, amelyek ma a legkorszerűbb technikákat képviselik. Nagy hibalehetőséggel lehet csak megjósolni, hogy akkor, amikor már a beszédkommunikációban való részvétel lehetősége is nyitva áll előttük, mennyire tudják helyzeti előnyüket kihasználni. Bizonyos, hogy sok függ attól is, milyen új szolgáltatói kört kapcsolnak be hálózatukba. Az amerikai és nyugat-európai tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy a nagy szolgáltatók nem csak saját révükön jutnak újabb és újabb pozíciókhoz, hanem kihasználják azt a lehetőséget is, amelyet mint a szolgáltatók szolgáltatói nyerhetnek a piaci torta újrafelosztásánál.

Mezőnyjáték

Nagy kérdés az is, hogy az uniós nyitás mennyire vonzza Magyarországra azokat a kisebb, speciális szolgáltatókat, amelyek nem egyetemes szolgáltatóként, hanem sajátos részterületeken képesek egyedi, olcsó és hatékony megoldásokat kínálni. Elképzelhető az is, hogy a magyarországi szolgáltatók éppen ezeknek a rugalmas és a feltételekhez jól alkalmazkodó kis cégeknek a bevonásával akarják majd saját játékerüket növelni. Bizonyos, hogy a hazai telekommunikációs piac elemzői a még nyitott kérdésekre, feltételezésekre az esztendő második felében, de még inkább 2005-ben kaphatnak választ.

BÖHM MÁRIA

HIRDETÉS

VEZETÉKES TELEFON AZ INTERNETES BANKOLÁS ELŐFELTÉTELE

A GfK Piackutató Intézet tanulmánya szerint dinamikusan növekszik az internetes banki kapcsolatokat is használó vállalatok száma. Felmérésük szerint a cégek 78 százaléka él az elektronikus bankolás lehetőségével. A vállalati pénzügyek piacáról szóló tanulmány szerint az internetes bankolást legelőször belső átutalásra használják (98 százalék) és számlalekérdezésre (96 százalék). Egy év alatt több mint kétszeresére nőtt a saját számlák közti átutalások mennyisége, és szintén jelentősen bővült az elektronikus úton való külföldi átutalás. Az elektronikus tranzakciók fajtáinak átlagos száma az internetes bankoló cégek körében két év alatt 2,8-ról 4-re nőtt. A nagyvállalati vezetők a bankokkal való kapcsolattartás módjaként a számítógépes ügyintézés és a vezeté-

kes telefon sokkal gyakoribb használatát jelezték előre. A kisvállalatoknál szintén az elektronikus kapcsolat élvez majd előnyt, de nekik a telefon mellett a bankfiók is fontos lesz. A legtöbb nagyvállalat pénzügyi döntéshozói a banki szolgáltatásokról az internetről tájékozódnak, ezután gyakoriság sorrendben a céglátogató banki alkalmazott, illetve a vezetékes telefon következik. A kisvállalatok pénzügyi döntéshozói első számú információforrásnak a bankfiókban dolgozó referenst említették, majd a telefont, és a banki hírlevelet. A GfK a felmérést 2003 októberében végezte 1000 vállalati pénzügyi döntéshozó, köztük 145 cégtulajdonos személyes megkérdezésével. A megkérdezettek összesen 4170 milliárd forint árbevétel felett rendelkeznek.

Mobilkereskedelem: ki beszél itt telefonról?

Már több éve érlelődik a hálózati kereskedelemnek az a módja, amelyet az e-commerce új generációjaként emlegetnek. Egyetlen mobilkészülék összehangolja a gyors, kényelmes fizetés lehetőségét az online vásárlással

Nem kérdés, hogy előbb vagy utóbb nagyon megváltozik a vásárlásról kialakult képünk; a pénztárcánk helyett fizetés-kor a mobiltelefonunkat fogjuk használni. A kérdés az, hogy mikorra várható a mobilvaluta elterjedése.

Több mint telefon

A mobiltelefonja tulajdonságait és lehetőségeit tekintve alkalmas arra, hogy a klasszikus telekommunikációs funkciók mellett jóval nagyobb szerepet kapjon mindennapi életünkben. Ezeknek a funkcióknak és szolgáltatási területeknek a kibővítése maguknak a szolgáltatóknak is érdeke, ugyanis pusztán a hangpiac és az azt igénybe vevők köre véges, és lassan eléri felső határát.

Világtendencia, hogy a mobiltelefon funkcionalitását tovább bővítsék egyfajta „minden az egyben” eszközzé. A mobiltelefon és a GSM hálózat alkalmas arra, hogy az előfizetőt pontosan azonosítsa, így ebből adódik a lehetőség, hogy a mobiltelefont, mint eszközt felhasználhassuk termékek, szolgáltatások megrendeléséhez vagy személyes fizetési eszközként is. Éppen ez az integrált funkcionalitás különbözteti meg a hagyományos e-commerce eszköztől.

Nemcsak egyszerűen a napi bevásárlásra használhatjuk, hanem a közüzemi számlák, banki ügyletek, információszerezés mellett ügyintézésre is. Nyilvánvaló, hogy a személyes adatok alkalmazása rendkívül biztonságos csatornát követel meg az ügyviteli folyamatokhoz a mobiltelefon és a szerverek között. A si-

keres elterjedést katalizálhatja a mobil-szolgáltatások számára kifejlesztett új titkosítási technológiák megjelenése.

Online kapcsolatok

A mobilkereskedelem iránti nagy érdeklődésre nem nehéz magyarázatot találni. Az európai mobilkereskedelemből származó jövedelmek a 2002-es évi 1,2 milliárddal szemben 2003-ra megkétszörözödtek, és ez a mobiltelefon-társaságok bevételeinek 13 százalékát alkotta. Az öt évvel ezelőtti megindult internetes kereskedelem térhódításánál az m-kereskedelem fejlődése dinamikusabb. Ez egyértelműen a mobiltelefon robbanásszerű elterjedésével magyarázható.

A fejlődés eredményeképpen a nagyobb európai médiatársaságok, keres-

kedők és bankok nagy része létrehozott mobiltelefonos online szolgáltatás-csomagokat. A siker érdekében a cégeknek olyan szolgáltatásokat kell választaniuk, amelyek beilleszthetők a mai korlátok közé, és amelyek összeegyeztethetők a telefonhasználati szokásokkal. Ilyenek például a menetrend-információk vagy a pénzügyek intézéséhez szükséges eszközök, lehetőségek.

Bankok úttörő szerepben

A pénzügyi szektor felismerték az m-kereskedelemben rejlő lehetőségeket, és a telebanking, illetve internetbanking szolgáltatások fejlesztése mellett nagy erőfeszítéseket tesznek a mobilbanki szolgáltatások kiépítésére és folyamatos fejlesztésére. Például az Ulster Bank egyike volt azoknak a pénzügyi intézeteknek, amelyek az elsők között vezették be a mobiltelefon segítségével lebonyolítható számlakezelést. Mivel a banki műveletek WAP alapú rendszeren működtek, a mobilbank-szolgáltatás igénybevételehez WAP-os készülékre volt szükség. Amíg a telefonkészülékek fejlettebb változatai meg nem jelentek, csak az alapvető számla- és egyenleginformációk lekérésére volt mód.

Nevre szóló üzletek

A személyi szolgáltatások igénybevétele mellett, az m-kereskedelem egyik legfontosabb előnye, hogy olyan vásárlást tesz lehetővé, amely gyökeresen megváltoztatja az eddigi szokásainkat. Egyszerre helyettesíti a pénztárcánkat és magát a boltot is. A banki rendszerekkel összekötve bankkártyaként, hitelkártyaként használhatjuk az üzletekben. A mobilkészülékek fejlődésével (például a nagy felbontású, színes kijelzők elterjedése, a megoldott online kapcsolat) lehetővé válik, hogy csakúgy, mint a személyi számítógéppel, online boltokban böngészhessünk és onnan rendelhessünk. Digitális azonosítók használatával a vezeték nélküli telefonokon megold-

FreeSoft

Komplex Iratkezelő Rendszer

- Iktatás, irat- és ügykezelés
- Elektronikus iratok kezelése
- Archiválás, irat-digitalizálás

1119 Budapest, Vahot u. 6., Tel.: 371-2910, fax: 371-2911
E-mail: info@freesoft.hu, Internet: www.freesoft.hu

online Computerworld Számítástechnika

Apróhirdetés

Keres - kínál?

A CW-SZT Online szolgáltatásaival ingyen adhat fel és böngészhet az apróhirdetések között!

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

www.computerworld.hu

IPARÁGAK ÉRDEKELTSÉGE A MOBILKERESKEDELEMBEN

- Pénzügyi szolgáltatások: magukba foglalják a mobil bankügyleteket is, számlák kifizetése, számlaegyenleg megtekintése a mobilkészülekről
- Szolgáltatás/Kiskereskedelem: a vásárló mobiltelefonon rendelést adhat le, illetve fizetheti ki a megrendelt árut/szolgáltatást (például jegyértékesítés)
- Nagykereskedelem: valós idejű helyszíni raktárkészlet kérhető le, és a rendelések is leadhatók
- Információs szolgáltatás: a legfrissebb pénzügyi hírek, sporteredmények, közlekedési hírek hozzáférése mobiltelefonról.

ható a felhasználó azonosítása, valamint a végrehajtott tranzakciók titkosítása.

A szükséges technológiát (Subscriber Identification Modules – SIMS) elsőként a SmartTrust és a CyberTrust adta.

A megfelelő háttértechnológiák fejlődése és elterjedése tehát kulcsfontosságú a mobil információs szolgáltatás szempontjából, ugyanakkor könnyen előfordulhat, hogy a fejlesztéseken ma még egymással együttműködő cégek előbb-utóbb egymás versenytársáivá válnak. Ennek a szabványosítás fejlesztésében lehet komoly szerepe, ugyanis alapvető fontosságú, hogy az m-commerce rendszerek kompatibilisek legyenek egymással.

Logikus spekuláció

Számos piackutatás szerint várható, hogy 2005-re világviszonylatban közel 20 milliárd dollárra növekszik a mobilfizetés-piac bevétele. Eszerint évente meg-

kellene duplázódnia a jelenlegi szintnek ahhoz, hogy elérhessék a kalkulált bevételt. Ez csak úgy képzelhető el, ha az elkövetkező időszakban több új fizetési mód terjed el.

A virtuális fizetés a mobilfizetés következő generációja; az igények közé tartozik, hogy a boltban vagy árusító automatából is megvehető termékek és szolgáltatások ellenértékét mobiltelefonon lehessen kifizetni. Ami a szolgáltatások műszaki hátterét illeti; a kereskedelmi infrastruktúrát támogató rendszerek kiépültek, vagy kiépítésük végső szakaszában vannak.

Szervek egymás között

Az ATM-ek és árusító automaták újabb generációja egyre inkább képes lesz kommunikálni a mobiltelefonokkal, felkínálva a lehetőséget, hogy a fogyasztók elérjék a virtuális pénzüket, illetve, hogy a vásárlást különböző bónuszpontokkal honorálják.

Vélhetően a virtuális hitelkártya meghatározó eszköze lesz a makrofizetéseknek (ennek feltétele, hogy a vásárlások

értéke meghaladja a 15 dollárt), ugyanis a hagyományos szolgáltatáshoz képest egyszerűbben, gyorsabban intézhető a kifizetés, az ellentételezés. Ez lehetőséget ad a nagyobb hitelkártya-szolgáltatóknak, amelyeknek már világméretű hálózata és technikai infrastruktúrája van, hogy olyan megoldásokat kínálja-

nak a fogyasztóknak, ahol a fizetési rendszerek bárhol, bármikor, bármilyen mobilkommunikációs eszközzel át elérhetők. Ma a Visa és a Mastercard is együtt dolgozik a különböző hálózati szolgáltatókkal és bankokkal az új fizetési rendszerek fejlesztésén.

SZÁSZ BULCSÓ

MAGYARORSZÁGI M-COMMERCE FEJLESZTÉS: SAFEPAV

A Safepay megvalósítását végző konzorcium vállalta, hogy kidolgoz, elkészít és bevezet egy páneurópai biztonságos és szabványos mobilfizetési rendszert. A rendszer Európa minden országában alkalmas lesz 3G-GPRS-GSM szabványok közötti működésre. Cél egy olyan nyílt eljárás bevezetése, amely a vásárlóknak és eladóknak teljes szabadságot ad, a partnerek és az alkalmazott eszközök vonatkozásában, egyúttal minimalizálja a rendszerhez való csatlakozás korlátait. A technológiai megvalósítás mellett fontos szempont a működési szabványok kidolgozása. A Safepay megoldás olyan nyílt, szolgáltatófüggetlen rendszer, amely az eddigi rendszereknél biztonságosabb, egyúttal kényelmes és valós idejű, készpénzkimélő fizetést tesz

lehetővé használóinak. A felhasználók bankon vagy mobilszolgáltatón keresztül, akár mobil-, akár internetes fizetések, vásárlások lebonyolítására is használhatják a rendszert. Például lehetővé teszi a digitális tartalomletöltést és az elektronikus portálokról való vásárlást mobil- és internetes környezetben. Emellett alkalmas személyek közötti és hagyományos bolti (POS) fizetések teljesítésére, de vállalati beszerzések bonyolítására, sőt aukciós házi vásárlásokra is. A művelet biztonságos, mivel a vevő saját bankjával vagy mobilszolgáltatójával áll kapcsolatban, míg a kereskedő saját bankjának ígérvénye alapján teljesíti a szolgáltatást. A tervek szerint 2006-ban már teljeskörűen elérhető lesz az Európai Unió országaiban.

3 millió számlaoldal havonta

A mobiltelefon-előfizetők számláinak gyors és pontos postázásához elengedhetetlenül szükséges a megfelelő számlanyomtatási kapacitás. A Westel Mobil Távközlési Rt. 2001-ben döntött saját számlanyomtatási kapacitásainak kiszervezéséről

A távközlési szolgáltató 2001-ig saját szervezetén belül oldotta meg a (z évi) havi több millió előfizetői számlaoldal kinyomtatását a X. kerületi számítógéppontjában működő, a Westel tulajdonában lévő Xerox és Delphax berendezésekkel. Az öregedő, vegyes géppark miatt a vállalat úgy döntött, hogy az új eszközök beszerzése helyett költséghatékony megoldást választ. Ennek megfelelően a számlanyomtatást, borítékolást külső partnertől megvásárolt szolgáltatással akarta elvégezni.

A Westel 2001 januárjában írt ki egy meghívásos pályázatot. Az értékelési szempontok között az ár, a szolgáltatás minősége, a megfelelő adatvédelem és a határidő voltak a legfontosabbak. A négy tényezőt figyelembe véve a Xerox Magyarország Kft. ajánlatát választották. A döntés után a két cég 2001-ben egy öt évre szóló forráskihelyezési szerződést kötött, amely a számlák és a hozzá kapcsolódó dokumentumok, ügyféltájékoztatók nyomtatását, borítékolását és a levelek postára adását (zását) tartalmazta. A(z) tevékenység átvétele (át-

szervezések) alatt a meglévő gépparkot a Xerox kivásárolta, majd azokat újabb és nagyobb teljesítményű eszközökre cserélte. Az addig működtetett két nyomtató helyett három modern gépet állított üzembe, biztosítva ezzel a váltalt határidők betartását.

A Gyáli úton működő új nyomtatóüzemben a nyomdagépek havonta körülbelül félmillió számlát készítenek el, amely körülbelül 3-3,5 millió nyomtat. A Xerox DocuPrint 180-as nyomtatók percnként 180 fekete-fehér oldalt nyomtatnak. Munkájukat három borítékológép egészíti ki. Az eszközök felügyeletéről egy állandó, háromfős csapat gondoskodik. A csúcsidőszakokban akár negyven ember is kiszolgálja a nyomtatásokat, így a számlák időben érkeznek meg az előfizetőkhez.

A számlakészítés első művelete során a nyomtatásra kész állományok, a „job”-ok a Westeltől bérlet vonalon keresztül érkeznek a nyomdában lévő szerverre. A Xerox operátora ezeket a munkákat folyamatosan küldi a nyomtatóra. Az elkészült számlák azonnal a

borítékológépbe kerülnek, ahol a berendezés a papíron lévő „borítékolójelből” állapítja meg, hogy az egyes számlák hány lapból (példányból) állnak, tehát (hány oldalt) melyik lapokat kell egy borítékba tennie.

A Westel munkatársai az egyes feladatok státuszát bármikor ellenőrizhetik, mivel a rendszer automatikus értesítést küld arról, hogy a számlák nyomtatás, borítékolás alatt állnak-e, avagy már postázták őket. A postára adás határideje a feladat beérkezésétől számított 48 óra, ennek betartását, valamint a minőséget – kötbér terhe mellett – a Xerox szavatolta. A számlanyomtatás havonta 8-9 napot vesz igénybe, a borítékolás körülbelül ugyanennyi ideig tart; a nyomtatással időben párhuzamosan. A berendezéseket minden számlázási időszak végén átvizsgálják, a folyamatos karbantartásnak köszönhetően a munka egész évben zökkenőmentesen zajlik.

A Westelnek nem mindegy, hogy az előfizetők mikor kapják kézhez a számlát (levelet), hiszen a befizetés annál hamarabb megtörténhet, minél korábban érte-

stést kapnak a fizetendő összegről. Ezért kulcsfontosságú szempont, hogy a számlázási ciklus lezárását, illetve a nyomtatás elkezdését követően mielőbb postázzák a számlát. Abban az időben, amikor a Westel saját maga készítette számláit, ez az intervallum körülbelül 13-14 (levélnél 14-15) nap volt. A forráskihelyezés bevezetésével, a kétszeres sebességre növelt nyomtatás jóvoltából, a nyomtatás megkezdésétől számítva már 9-10 nap alatt az előfizetőkhez kerül az (z értesítés) számla. Ha az ügyfelek a számla megérkezése után hamarabb befizetik az összeget, ez a Westel pénzügyi mutatóira (a korábbi kibocsátást megtestesítő napokra számítható kamatnyereség következtében) is kedvezően hathat.

A Westelnek rendkívül fontos volt az előfizetők adatainak fokozott védelme. A számlák nagy része a bonyolított hívásokról részletes adatokat tartalmazhatnak, ezért ezeknek az információknak védelme kritikus tényező az előfizetők személyiségi jogai szempontjából. A szolgáltató kiválasztásánál nagy szerepet játszó adatvédelmi előírások szerint a Xerox-Westel nyomda csak és kizárólag a Westel számára teljesített szolgáltatásokat, még a nyomdába való belépés is szigorúan ellenőrzött. Ezért az ügyfelek adataihoz, illetve a számlákon szereplő információkhoz illetéktelen személyek nem tudnak hozzáférni.

(A Xerox támogatásával)

Ügyviteliszoftver-dömping: nehéz a választás

Manapság a legkisebb vállalkozás sem nélkülözheti az ügyviteli szoftverek használatát. A szoftverdömpingben azonban néha nem egyszerű eldönteni, hogy milyen szempontok szerint válasszunk számlázóprogramot

Magyarországon az ügyviteli szoftverek piacán nagyon sok szereplővel találkozhatunk: minden jelentős nemzetközi cég képviselteti magát, de a magyar fejlesztőcégek száma sem kevés. Jól reprezentálja ezt a Számítási Szoftverbörzén részt vevő többszáz cég.

A Startlap tanúsága szerint ma több mint 80 cég kínál Magyarországon ügyviteli szoftvert. Egyszerűbb számlázó-programokat is közel 70 vállalkozás fejleszt. A két kör között nagy az átfedés: ahogy Vörös Mihály, a Dolphin Computer Kft. ügyvezetője fogalmazott: aki ügyviteli szoftver fejlesztésébe kezd, annak előbb-utóbb melléktermékként egy számlázószoftver is kikerül a keze alól. Patkó Csaba, a Kulcs-Soft ügyvezető igazgatója véleménye szerint a számlázóprogram egy induló vállalkozás számára az első informatikai beruházás lehet, ezért kihagyhatatlan a kínálatból. Juhász Zolt, a rEVOLUTION Software integrált rendszerek üzletágának igazgatója elmondta: saját felmérésük alapján arra a következtetésre jutottak, hogy a piac nagy részét az ismertégi szoftverek teszik ki.

Szoftver minden mannyiségben

Az ismertégi szoftver kisméretű, esetenként néhány fős fejlesztőcég által készített rendszer, amelyeket főként telephelyük közelében, ismeretség útján értékesítenek. Ezek között a szoftverek között jó néhány magas színvonalú, mégis jövőjük – a mögöttük álló cégek méretéből adódóan – bizonytalan. Ahogy egyre több cég alkalmazza őket, ezek

egyre inkább szűknek érzik a fejlesztői kapacitást, és mindinkább a komolyabb háttérrel, nagyobb erőforrásokkal bíró alkalmazások irányába fordulnak.

Ezen az úton elindulni nagyon egyszerű, mivel „csupán” szellemi tőke és vállalkozó kedvű partner kell hozzá. Ilyen alapra felépíteni azonban egy vállalatot, az teljesen más kategória – hangsúlyozta Juhász Zolt. Egy bizonyos méret, illetve ügyfélszám fölött ugyanis nyomástóvá válik a támogatás nehézsége, és a kisvállalkozásnak komoly szervezeti átalakuláson kell átesnie. A jellemzően tőkeszegény vállalkozások esetében ez a lépés azonban gyakran nem lehetséges, ilyenkor a fejlesztőcég megáll a fejlődés ezen fokán, és hosszú távon elkerülhetetlen a hanyatlás – állítja a rEVOLUTION Software üzletág igazgatója.

Integrált csomagok

A platform oldaláról vizsgálva megállapítható: a DOS-os verziók mára teljesen háttérbe szorultak. Azok a cégek, amelyek tavaly még DOS-os rendszert készítettek, az idén piacra dobták a windowsos rendszereket. Az integrált rendszerek a hatalmas adatbázisokat is megbízhatóan kezelő Oracle alapon működnek, míg a „kisebbség” jellemzően SQL-t használnak.

A kézi számlák ideje lejárt, minthogy a szoftverfejlesztő cégek a számlázó-programok széles tárházát kínálják. Az egyéni vállalkozóktól a multinacionális cégekig mindenki megtalálhatja a neki –

árban és tudásban – megfelelő szoftvert és szolgáltatást – folytatta Patkó Csaba. A néhány tízezer forinttól kezdődő árkategória, amelyet elsősorban az induló kisvállalkozásoknak szánunk, a többmillió – számlázómodult is tartalmazó – integrált rendszerekig minden „lépcsőfok” megtalálható. Arra a kérdésre, hogy mikor érdemes a számlatömböt felcsereálni egy elektronikus számlázóra, meglehetősen nehéz a válasz. Azt objektív – így az évente kiállított számlák száma – és szubjektív szempontok – például presztízs – együttesen határozzák meg.

A hazai kis- és középvállalkozások egy része a tapasztalatok szerint egyszerűen telepíthető és kezelhető eszközöket keres, ahol az esetleges későbbi bővítés (és az adatátvitel) a szoftver moduláris felépítése lehetővé teszi.

Programok gombnyomásra

Integrált rendszert általában azok a cégek választanak, amelyek minden adatállományukat – számlázás, könyvelés, raktározás, bérszámfejtés, kontrolling – egy helyen kezelik, és összetett, többszintű riportokat készítenek. Ezeknek a rendszereknek a testreszabottság, illetve a széles körű funkcionalitás az előnye. Egy ilyen rendszer kialakítása azonban hosszadalmas előmunkálatokat, fejlesztést és végül már a tényleges használat során felmerülő hibák utólagos kijavítását igényli. Persze e „nehéz időszak” után a cégek minden igényt kielégítő, bármely adatokat gombnyomással kinyerhető programot kapnak. Az integrált és a „dobozos” szoftverek között átmenetet az integrált-ság jegyét mutató összeköthető szoftver-csomagok alkotják: ezek között az adatátvitel megoldott, de nem teljesen cégre szabottak. Végül a legegyszerűbb megol-

dás a „dobozos”, moduláris felépítésű szoftverek használata, amelyek a telepítés után azonnal munkára foghatók.

Az egyszerűbb számlázószoftverek tudásszintje jól körülhatárolt, és a legtöbb piacon lévő alkalmazás megfelel ezeknek a kritériumoknak. A vásárlóknál nem is igazán a számlázás funkcionalitása határozza meg, melyik szállító mellett döntenek, sokkal inkább a körülötte lévő logisztikai, készletezési modulok funkcionalitása – hangsúlyozta Juhász Zolt. Hozzátette: a szoftver kiválasztásánál minden vállalkozásnak el kell döntenie, hogy az informatikai fejlődés mely pontján áll. Olyan szoftvert kell választania, amelynek erőforrás-, illetve költségigénye nem haladja meg a vásárló igényeit; ez gyakran nem is olyan könnyű döntés. A második szempont, hogy a vásárló megfelelő erőforrást allokáljon a szoftverigény listájának összeállítására, a kiválasztási folyamat lebonyolítására, valamint a bevezetés végrehajtására.

Az alkalmazás tudománya

A legtöbb cég csak a kiválasztásig fordít erőforrást a projektre, és azt is inkább érzés és ár alapján teszi. A bevezetéshez végképp hiányzik az erőforrás, és ez gyakran sikertelen használathoz vagy a szoftver rossz kihasználásához vezet. Nagyon fontos, hogy a felhasználó elszánja magát: a szoftver üzemeltetésére is pénz kell fordítania, vagyis a vásárlás előtt kalkuláljon ezzel a költséggel. Magától nem fog működni a rendszere (egy bizonyos komplexitás fölött). Ugyanilyen fontos, hogy a cég olyan szoftvert válasszon, amelynek jelentős ügyfélbázisa van, és nagyobb fejlesztői kapacitás, illetve támogatás áll mögötte. Így lehet elkerülni azt, hogy a szoftver működésének 3-5 éve alatt a rendszer alól eltűnjön a fejlesztőcég – sorolta a szempontokat a rEVOLUTION igazgatója.

Vörös Mihály, a Dolphin Computer ügyvezetője szerint ma már a kisebb cégek sem igazán keresik önmagában a számlázószoftvereket, jellemzően inkább a készletkezelő, illetve könyvelési rendszerekkel együtt vásárolják őket. Azoknak a szoftverfejlesztőknek, akik a piacon akarnak maradni, folyamatosan figyelmet kell fordítaniuk a jogszabályváltozásokra. A számlázószoftver a leginkább „kötött” az ügyvitel területén –, mivel a vonatkozó törvényi előírásoknak meg kell felelnie, a gyártónak akár frásos APEH-igazolást kell adnia – hangsúlyozta Patkó Csaba, aki szerint egy számlázóprogram ma már sokkal több, mint egy számla kiállítására alkalmas szoftver, rengeteg hasznos információ kinyerhető belőle. Hozzátette: a fejlesztő cégek szolgáltatáspaletáját és referenciáit is érdemes a leendő vevőnek tanulmányoznia, hiszen egy számlázóprogramot a gyakori jogszabályváltozások miatt évente akár többször frissíteni kell.

HOGYAN VÁLASSZUNK SZÁMLÁZÓSZOFTVERT?

Az általunk megkérdezett szoftverfejlesztő cégek szakemberei szerint a következő szempontokat érdemes figyelembe venni egy számlázószoftver kiválasztásánál: először is fel kell tenni a kérdést, hogy milyen típusú gazdálkodó szerv fogja a programot használni, milyen adminisztrációs, könyvviteli szabályok szerint. Fontos szempont az is, hogy éves, illetve havi szinten milyen bizonylatszámra lehet számítani. Az igényeket célszerű nem a mai, hanem legalább egy évre előre várható paraméterek alapján kiválasz-

tani. A cégek sokszor igénylik a grafikai elemeket, ilyen például a cég logójának szerepeltetése a számlatűkór kialakításánál, illetve a nyomtatási kép megtekintésénél. A szoftver kiválasztását meghatározza a felhasználók száma is, illetve az, hogy milyen nagyságrendű lehet a várható vevők száma, és ezeket lehet-e valamilyen formában kategorizálni. Ma már sok vállalkozás állít ki devizaszámlát is, s a szoftver kiválasztásánál ennek a funkciónak a használatára is tekintettel kell lenni.

Piacbővülést vár az IDC

Elemzők szerint a telekommunikációs piacon 2004-ben további növekedés várható. Az egyes területek közül kiemelhető a kézisámítógépek szegmense; az InStat/MDR előrejelzése szerint az idei esztendőben 10,8 millió készülék kerülhet a felhasználókhoz. A tendenciákat tanulmányozva a kutatók szerint az éves növekedési ütem 2008-ig eléri a 6,5 százalékot, s úgy tartják, a piacbővülés motorja a vezeték nélküli csatlókkal és a multimédiás képességekkel ellátott kézisámítógépek lesznek.

A vezetékes telefonvonalak száma azonban az Egyesült Államokban csökken. A szakértők úgy vélik, a mobiltelefonok egyre nagyobb elterjedtsége miatt 2008-ra a háztartások 30 százalékában megszűnik a hagyományos telefonvonal. A mobilkészülékeket elsősorban a 18 és 24 év közötti, egyedülálló, városi fiatalok kedvelik s az ő háztartásukból „kophat ki” leghamarabb az évtizedeken át megszokott telepített telefonvonal.

Az IDC szerint a dokumentumkezelési piacon egyre nagyobb szerephez jutnak a forráskihelyezési megoldások. Ez főleg az észak-amerikai piacra lesz érvényes, ahol az elemzők 2007-ig 19,7 éves növekedést várnak az évi 13 milliárd dolláros dokumentumkezelési piacból.

Milliók károkat okozhat

Több millió dolláros kárt okozhat az amerikai informatikai cégeknek, hogy az EU büntetővármokat vetett ki egyes amerikai termékekre. Az EU az amerikai exportőr cégeknek juttatott mintegy 4 milliárd dollár összértékű, adócsökkentésekben megnyilvánuló kormánytámogatás miatt vezette be a büntetőintézkedéseket. A támogatásokat, amelyekből például a Microsoft és a Boeing is részesült, a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) 2002 januárjában illegálisnak nyilvánította.

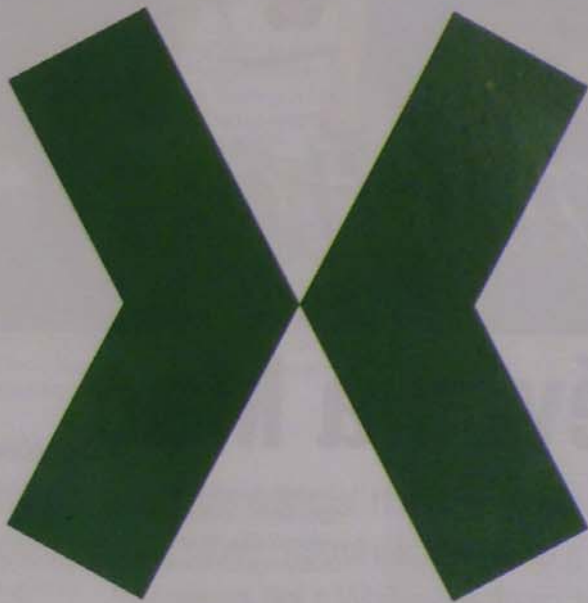
2003 májusában a WTO felhatalmazta az EU-t, hogy ha az Egyesült Államok 2004. március elsejéig nem hagy fel ezzel a gyakorlattal, akkor büntetővármokat alkalmazzon. Mivel a határidő lejárt után is megmaradtak a támogatások, az EU 5 százalékos büntetővármot vetett ki számos amerikai mezőgazdasági, textilipari, elektronikus és papírtermékre. A büntetővármok havi 1 százalékkal növekednek, és 2005. március elsejéig eléri a 17 százalékot. Az EU számításai szerint az új vámtéher 315 millió dolláros pluszbevételt hoz az idén, és újabb 666 millió dollár várható 2005-ben, ha addig nem sikerül rendezni a konfliktust.

A HÍREKET ÖSSZEÁLLÍTOTTA:

TRAUTMANN BALÁZS

Hatékonyabb kommunikáció

A mobilok átveszik a vezetékes telefonok helyét: mellékként is működnek. A kollégák rövid hívószámon elérhetőek, bármerre is járjanak az országban.

MÁR 5 ÜZLETI
ELŐFIZETÉSSSEL
IGÉNYELHETŐ!

Pannon **MobiTrend**

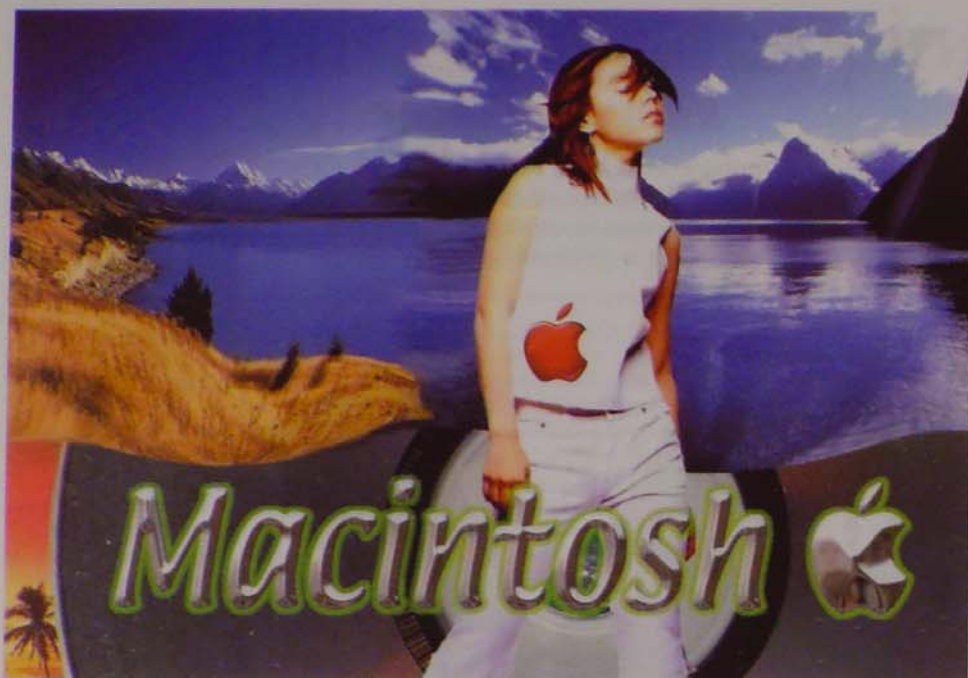
Egy sokoldalú kommunikációs rendszer, kötöttségek nélkül. MobiTrenddel a mobilhívások percdíja cégen belül minden időszakban nettó **8 Ft**, egy kiválasztott vezetékes körzet hívása nettó **8,80 Ft** percenként. A számlázás pedig másodperc alapon történik. **Könnyű mellettünk dönteni.**

Az árak nem tartalmazzák a 25%-os áfét.

Az üzletben is az élvonalban.

www.mobitrend.hu • Infovonal: 06 20 200 0000

PANNON GSM
***** Az élvonal.

Húszéveses a Mac

A PC- és a Macintosh-tábor között legalább olyan éles vonal húzódik, mint a Windows és a Linux pártolói között. Pedig a legfontosabb kérdés talán az: mit tanult egymástól a két rendszer?

Annak idején rendkívül nagy dolog volt a számítógép mindannyiunk számára, és nem kevesebbre tört, mint hogy megváltoztassa a világot. Az Apple Computer Macintosh most ünnepelte 20. születésnapját, és azt senki nem vonhatja kétségbe, hogy óriási hatással volt a személyi számítógépes világra.

Egérrel vezérelt grafikus felhasználói felület (GUI), új használhatósági szabványok, folyamatosan fejlődő multimédia-támogatás, és nem utolsósorban az egyszerűen trendi forma a Mac legnagyobb vonzereje – állítják egybehangzóan piaci elemzők, PC-használók, valamint az Apple úttörői. A *PC World* számos régi ipari szereplőt kérdezett meg – köztük azokat is, akik ott voltak a Mac születésénél –, mire tanította a Macintosh a PC-t és lényegében az egész számítógépes ipart, továbbá mit tanult a Macintosh a PC-től.

Ki fogta meg az egeret?

„A kérdést valójában úgy kell feltenni: mire tanította a Xerox Star a Macintosht?” – állítja *Vern Raburn*, aki 1978 és 1982 között a Microsoftnál segítette a közvetlen alkalmazásfejlesztést, utána pedig vezető funkciót töltött be a Lotus Developmentnél és a Symantecnél. Ma a személyi sugárhajtású repülőgépeket gyártó Eclipse Aviation elnök-vezérigazgatója.

Steve Jobs

Ő – és mások is – hangsúlyozták, hogy az Apple elnök-vezérigazgatója, *Steve Jobs*, számos innovációt a Xerox PARC-nál zajlott kutatásokból vett át: kezdve a grafikus felhasználói felületről a lézernyomtatókra át egészen az egér jellegű mutatóeszközök bevezetéséig, sőt, Raburn szerint innen eredeztethető maga az agyondicsért Kuka (Trash) is. Mindazonáltal az Apple volt az, amelyik ezeket a kutatási eredményeket beépítette termékeibe, és piacra vitte azokat – hívta fel a figyelmet *Tim Bajarin*, a Creative Strategies tanácsadó cég igazgatója.

„Nyilvánvaló, hogy a PC két kulcskomponenst vett át a Mac-tól: bevezette a grafikus felhasználói felületet, valamint az egeret mint információnavigációs eszközt. Addig ugyanis a PC körül mindent egy erősen szöveg alapú architektúra jellemzett.”

Bajarin az asztali kiadványszerkesztés és a multimédiás számítógépes feldolgozás megjelenését szintén a Macintoshnak tulajdonítja, mivel „a Macintosh nemcsak a rajzokat és a képeket kezeli, hanem valódi kép-, hang- és videofeldolgozásra is alkalmas”.

„A korai kiadványszerkesztéstől töretlen fejlődési vonal vezet a multimédiáig, amelyre ma az Apple figyelme és erőfeszítései irányulnak” – teszi hozzá *Raines Cohen*, a Berkeley Macintosh Users Group nevű Mac-felhasználói csoport társalapítója. Ő is felelegeti a GUI fon-

tosságát: „A Mac segített eltávolodni az eseményvezérelt, menüközpontú alkalmazásoktól.”

Az asztali kiadványszerkesztés új lendületet adott a Macintoshnak – emlékszik vissza *John Scull*, aki 1995 közepén az erre szakosodott projektet irányította az Apple-nél. Scull a kaliforniai Mountain View-ban lévő számítógép-történeti múzeumban megrendezett Macintosh-visszatekintésen idézte fel akkori emlékeit.

Egy alkalmazás születése

„Az volt a feladat, hogy megpróbáljam kitalálni, miként lehet életképes terméket faragni a Laser-Writerből.” Scull mindössze egyetlen, szakmai gyakorlaton lévő egyetemistából álló „csapatával” körüludvarolta a szoftverfejlesztőket, és végül szövetségesre lett az Aldusban, amely létrehozta a PageMaker-t – először a Macre, aztán a Windowsra – és segítette újjáírni az asztali kiadványszerkesztést. Az Adobe Systems később felvásárolta az Aldust, és nemrégiben megszüntette a PageMaker forgalmazását.

„Az embereket teljesen lenyűgözte a technológia bemutatása a Stanford Egyetem professzionális kiadványszerkesztési kurzusán. Nyilvánvaló volt, hogy valami rendkívül különleges van a birtokunkban. Úgy gondoltuk, ezzel – amolyan trójai faló módjára – be-csempészhetjük az Apple-t az üzleti világba – mondta Scull, majd hozzáfűzte az Eastman Kodak Co. játékszemek minősítette az ötletet és elutasította.”

Az első Apple-hittérítők közé tartozott *Guy Kawasaki*, aki maga is felszólalt a számítógép-történeti múzeumban sorra került retrospektív rendezvényen. Kawasaki 1983 szeptemberéről beszélt, amikor is arról próbálta meggyőzni a szoftverfejlesztőket, hogy alkalmazásokat írjanak egy olyan gépre, amelynek abban az időben még csak fordítóprogramja sem volt. *Mike Boich*, egy másik korai Macintosh-népszerűsítő szerint az Apple-nek még meg kellett tanulnia, hogy az új platformnak alkalmazások egész sorára van szüksége, de elég hamar belejött. „Jobs eredeti víziójában egy olyan Macintosh szerepelt, amely rendkívül egyszerű termék, mindössze három-négy alkalmazással, sőt azt hiszem, Steve, ha tudta volna, még azokat is a ROM-ba égette volna.”

Megcsinálni a Microsoft üzletét

Több szakmabeli veterán is azt sugallta, a Macintosh segített naggyá tenni a Microsoftot.

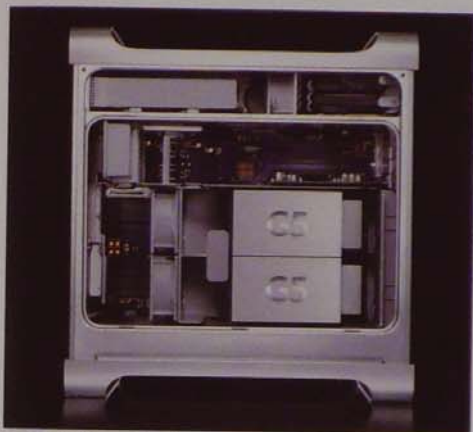
1984-ben három élvonalbeli szoftvergyártó CEO-ja kötelezte el magát az új rendszer támogatása mellett. A lotusos *Mitch Kapor* táblázatkezelőt ígért a Machez, míg a Software Publishing vezetője, *Fred Gibbons* kijelentette: cége sok népszerű alkalmazását fogja átültetni az új platformra. De *Bill Gates* volt az, aki a legtöbbet tette. A Microsoft kiadta az Excel táblázatkezelőt Macintoshra, és megjelentette a Word első, Macintoshra szánt grafikus verzióját.

Mac Classic II 1984-ből

„A Macintosh színre lépésével vette kezdetét az a folyamat, amely a Microsoft uralmához vezetett az alkalmazások terén – jelentette ki Raburn. – Nem a Windowszal magyarázható ez a dominancia, hanem azzal, hogy ők kezdtek el először grafikai alkalmazásokat fejleszteni a Macre.”

A Microsoft képviselői nem akartak válaszolni a PC World kérdéseire, de egy szövegíró felhívta a figyelmet a Microsoft Macintosh Üzleti Egységét vezető Roz Ho egyik nyilatkozatára. Az ügyvezető egyik jelentésében nemrégiben így fogalmazott: „A Mac-használók mindig is innovátorok voltak. Amikor a Microsoft piacra dobta az Excelt, az volt a cél, hogy a korhoz képest valami nagyon fejlett dolognak adjunk életet, és a Mac-használók nagyon fogékonyak bizo-

A legújabb PowerMac, G5

nyultak. Abban az időben az ezen dolgozó csapat tisztában volt azzal, hogy olyan alkalmazást készíts, amely megváltoztatja a felhasználók munkamódszerét – csak azt nem ismerte fel, hogy milyen óriási mértékű lesz ez a hatás. A grafikus felhasználói felület rendkívül újszerűnek számított akkoriban. A Microsoft egyike volt az első olyan cégeknek, amelyek ezzel foglalkoztak, és így visszatekintve, teljesen evidensnek tűnik, hogy épp a Macen készítettük el ezt.

Egyedi hozzájárulások

Az Apple már régóta hangsúlyozza a Macintosh egyediségét – ez erőssége is, de egyben hatalmas feladat is a számára (egyesek szerint éppenséggel a gyenge pontja). Több piaci megfigyelő vélekedik úgy, hogy a Macintosh-sal jelent meg a nagyobb fokú interoperabilitás – az Apple kénytelen volt ezt tenni, hogy el tudja fogadtatni magát az üzleti piacokon.

„Kezdve a Superdrive-től, amely olvasta a PC által formázott 3,5 hüvelykes lemezeket, folytatva napjaink hálózati és kifinomult virtuális PC-emulációjával, ez az a terület, amelyet a Mac egyértelműen felkarolt” – jelentette ki Mark Eppley, a Traveling Software (ma már Laplink Software) társalapítója, aki mindkét platformra fejleszt programokat. És ha már hálózatok: az Apple gyorsabb volt a hatékony állományfordító programok és emulátorok kifejlesztésében, s ezzel lehetővé tette a különálló rendszerek hálózatba kapcsolását. A hálózat kínálta a kompatibilitás elérésének egyik módját – tette hozzá Raburn.

Philippe Kahn, egykori Macintosh-fejlesztő, ma pedig a vezetékmentes kommunikációra szakosodott LightSurf vezetője szintén dicsérte a Mac hozzájárulását a PC fejlődéséhez.

„A PC megtanulta a Mac-től, hogyan nézzen ki jól, hogyan szóljon szépen, miként legyen meghízhatóbb, és könnyebben használható – jelentette ki Kahn. – A Mac pedig azt tanulta meg a PC-től, hogyan válhat megfizethetőbbé és hozzáférhetőbbé mindenki számára.”

„1984-ben a Macintosh több szempontból is igazi áttörést hozott, de még mindig elegendő javítanivaló volt rajta – mondta Raburn. – A 128 K-s, merevlemez nélküli Macintosh valóságos tortúra volt használni”. Pozitívumaként említette viszont, hogy legalább a hajlékonylemezei robusztusak voltak, jól bírták a sok ki- és betevést. Azt is elismerte, hogy a Macintosh a számítástechnika teljesen új megközelítését alapozta meg – hozzáfűzve, hogy ezt az érdemét semmiképp sem szeretné kisebbiteni.

A jó diák holtig tanul?

De mit tanult a Mac a PC-től? Steve Jobs azt válaszolná erre, hogy semmit – mondta Bajarin – valójában azonban segítette megértetni az Apple-lel a kiskereskedelem igazi fontosságát, valamint jó irányt szabni marketingstratégiájának.

A számítógép-történeti múzeumban felszólalók visszaemlékeztek azokra a korai frusztráló kísérletekre, ahogyan a cég megpróbált betörni az üzleti piacra. De az ezekkel szerzett tapasztalatok új megközelítések kipróbálására sarkallták az Apple-t. Így például a Macintosh Test Drive keretében arra invitálták a reménybeli felhasználókat, vigyék haza a Macintosht kipróbálásra. Ugyanekkor az Apple University Consortium Macintoshokat „szórt szét” országszerte a legfontosabb egyetemi campusokon.

„Nekünk az volt az egyik legnehezebb marketing-feladat, hogy rávegyük az üzleti vállalkozásokat, vásároljanak Macintoshokat” – jegyezte meg Mike Murray, aki a Mac korai időszakában az Apple marketing-alelnöke volt. Felemlegetett egy olyan üzletemberek-

ből álló fókuszcsoporthoz, amelynek tagjai deklaráltan kiálltak a Mac könnyű használhatósága, nagyobb hatékonysága és vonzóbb külleme mellett, mégis azt mondták, hogy saját vállalkozásuknak inkább egy IBM-rendszer megvételét ajánlják.

Az 1987-ben bevezetett Mac II PC-szerű szöveges doboz volt, különálló monitorral – így próbálták jóval üzletszerűbb küllemet adni neki. Jobs azonban ellenállt a szabványos formának, mert ebben is lehetőséget látott arra, hogy hangsúlyozza a Mac releváns különbözőségeit – jegyezte meg Bajarin, hozzáfűzve, hogy az Apple megtanulta: „Egyetlen PC-s fickónak sincs semmi képzőfőreje, ha a designról van szó.”

Raburn összegzése: „Nagyjából az egyetlen, amit a Macintosh tényleg megtanult a PC-től, hogy az erő jó dolog. Ez lett a téma a Mac-világban a G3 piacra dobásával és a brutális teljesítményű lapkák alkalmazásával.”

A korábbi Mac-evangélista Kawasaki pedig tömören így jellemezte a két platform közötti kölcsönhatást: „A Macintosh megtanította a PC-t arra, mi az az esztétika. A PC pedig részben tette a Macet a nyílt architektúra fontosságára.”

Apple Introduces the First Low Cost Microcomputer System with a Video Terminal and 8K Bytes of RAM on a Single PC Card.

Byte into an Apple \$666.66*

APPLE Computer Company - 770 Wilson Rd., Palo Alto, CA 94304 - (415) 321-4218

Apple alaplap – akciósan, 666,66 dollárért!

Rob Enderle tanácsadó – a The Enderle Group ügyvezető partnere – szerint talán az Apple végre tanul a PC-től a szabványosság és a licenckérdések témakörében. Erre enged következtetni az a lépése, hogy a cég nemrégiben adta el az iPod technológia licencét a Hewlett-Packardnak (HP), amely ki fogja adni saját verzióját a zenelejátszóból.

„Úgy gondolom, igazán érdekfeszítő inkább az a történet lenne, hogy mit NEM tanult meg egymástól a két fél – mondta Enderle – Az Apple újra meg újra megmutatta, milyen dolgokra képesek a marketing-ösztönzésű termékek (legutóbb éppen az iPoddal szemléltette ezt), de a PC-ípar még mindig nem vette az adást. Másfelől én nem tudok olyan példát fölhozni, ami a Microsoftnál és a PC-íparnál nyilvánvalóbban demonstrálná, hogy az erő a szabványokban van, illetve abban a képességben, hogy azokat a szabványokat elfogadjassák a gyártói körökkel – erre viszont még az Apple nem értett rá.”

PEGGY WATT
PC WORLD

AZ APPLE RÖVID TÖRTÉNETE

Az Apple Computert 1976. április elsején alakította meg Steven Wozniak és Steven Jobs. Wozniak tervezte meg az Apple I-et, és Jobs szorgalmazta, hogy az új gépet próbálják eladni. A cégnek az Apple II hozta meg a sikert 1977-ben, majd 1981-ben Jobs lett a vállalat elnöke. Az Apple ekkor már elkezdte a Macintosh kifejlesztését, de ugyanebben az évben az IBM megjelentette az első PC-t, amely gyorsan meghódította a piacot. 1984 januárjában bemutatták a Macet, ám a cégen belüli viták nem kedveztek az üzleti eredményeknek. Egy évvel később Steve Jobs távozott a cégtől, az elnök-vezérigazgató, John Sculley pedig jogi vitába keveredett a Microsofttal, mivel a Windows 1.0 felülete nagyon hasonlított a Mac

GUI-ra. A vita megállapodással zárult, az Apple azonban elvesztette kizárólagos jogait az általa kitalált felülethez. 1987-ben sikert aratott a Mac II, de a PC-klónok elterjedése és a Windows 3.0 megjelenése nehéz helyzetbe hozta az Apple-t.

John Sculley-t 1993-ban bocsátotta el az igazgatónác, egy évre rá megjelent a PowerMac család. A vállalat közben egyre rosszabb helyzetbe került, majd több vezetőcsere után 1997 közepén Steve Jobs visszatért, ideiglenes elnöki pozícióba. Több bejelentése közül a legnagyobb meglepetés a Microsofttal kötött meg egyezés volt. 1998 júliusában Jobs bejelentette az Apple sorban harmadik nyereséges negyedévé, 2000-tól pedig állandó elnök lett.

E-mberi e-szavazóműsor

Novemberben újra itt az amerikai „szavazócirkusz”. A politikai elit megválasztását elektronikus gépekre, internetes szavazórendszerekre bízták. Az e-szavazás Európában is terjed

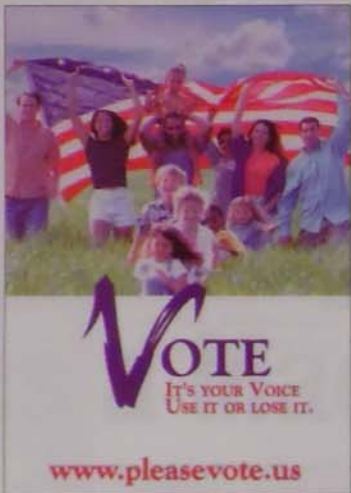
Mint annyi mindenből a világon, az amerikaiak négy évvel ezelőtti szavazásából is igazi amerikai show keletkezett. Bizonyára kevesen vannak, akik ne hallottak volna a lyukkártyás szavazórendszer – finoman szólva – bizonyos problémáiról. A médiacirkusz lécsengése után egyre többen hangoztatják, a rendszert ki kell cserélni.

Óránként 13 millió szavazat

Az amerikai META Group – saját kutatásaira támaszkodva – tanulmányban tette közzé: egy országos, internet alapú szavazási rendszer létrehozása és üzemeltetése megközelítően 250 millió dollárba kerülne. A e-vokolás kiküszöbölne az érvénytelen szavazást, továbbá módot adna a szavazatok azonnali és pontos összeszámlálására. A META szerint az egész Egyesült Államokra kiterjedő webes választási rendszerhez 150 elosztott webhelyre lenne szükség, ezek együttműködnének a mintegy 204 millió választópolgár szavazatának feldolgozásában. A szavazók bármely internetes kapcsolódási ponton leadhatnák voksukat. A tanulmány azzal számol, hogy minden választó átlagosan 10 böngészőoldalt látogatna el a szavazás 15 órányi időtartama alatt. Becslések szerint a választás napján óránként 13 millió 628 ezer szavazó adja le voksát, s e közből a rendszerből összesen 136 millió 281 ezer weboldal töltődik le. A megfelelő feldolgozási kapacitáshoz a 150 helyszínen összesen 300 darab kétprocesszoros webkiszolgálót, 450 darab négyprocesszoros alkalmazáskiszolgálót és ugyancsak 450 szintén négyprocesszoros adatbázis-kiszolgálót kellene telepíteni – ez utóbbiak összesen 204 gigabájtnyi adatot tárolnának. Az online szavazórendszer megvalósítása szavazónként 1,23 dollárba kerülne, és ez jóval kevesebb, mint a ma működő szavazórendszerek költségei.

Az amerikai honatyák 2002-ben fogadták el a HAVA (Help America Vote Act) törvényt, és 3,8 milliárd dollárt

hagytak jóvá az elavult gépek kicserélésére, új technológiák bevezetésére, azonban az ország decentralizáltságának megfelelően az egyes államokra, városokra bízták, hogy milyen új technológiával oldják meg a szavazást.

A Pentagon tervei között szerepelt például, hogy a katonák a világ minden sarkán megtalálható katonai támaszpontokról interneten át adják le szavazataikat. A bátor, forradalmi újítást a biztonsági aggodalmak állították meg, így az Amerikai Egyesült Államok védelmi miniszteriuma mégsem engedte interneten szavazni a katonákat. A döntést meghozó Paul Wolfowitz miniszterhelyettes szerint a tervezett SERVE szavazórendszer biztonságát nem lehet garantálni, így egyelőre leállítják az internetes szavazást. Wolfowitz erről azután döntött, hogy négy szakember 34 oldalas jelentésben kritizálta a Pentagon „szavazássegítő programját”, többek között azért, mert nem lehet auditálni az egyes szavazatokat, így az sem kizárt, hogy „az elnökünk iráni hackerek választják meg”.

Floridai és kaliforniai városokban érintőképernyős gépeken szavazhattak a polgárok. A floridai helyi választásokon a két jelölt közötti harc kimenetele 12

szavazaton dőlt el, emellett 137 „üres” szavazatot is leadtak. A vesztés az új szavazógépeket hibáztatta, szerinte a gépek nem regisztrálták a voksokat. A szavazók ugyanis nem tudták ellenőrizni, hogy azt jelölték-e be, akit akartak, mert a gép nem adott frásos „visszajelzést”. Hasonló gondok adódhattak a kaliforniai tesztesen is, mert mind a két államban úgy döntöttek, nyomtatóval egészítik ki ezeket az elektronikus szavazógépeket. A nyomatok az esetleges újraszámolásnál felhasználhatók lesznek.

Európai próbálkozások

Nemcsak az Újvilágban, hanem Európában is foglalkoztak az e-vokolás gondolatával. Nagy-Britanniában öt városban tesztelték az alternatív szavazási lehetőségeket, az internetes, telefonos és SMS-es voksolást. A szavazás idejének közeledtével minden szavazónak egy több számjegyű azonosítószámot adnak és még külön, egy négy számjegyű személyes kódot. A szavazás napján a szavazó személyneve, a több számjegyű azonosítószám és a személyes kód azonosítja a szavazót és szavatolja, hogy csak egyszer adják le a voksot. A 2002-es brit helyhatósági választások alkalmával a kísérleti területeken négy szavazóból egy nem a hagyományos módon választotta ki kedvenc jelöltjét. A szavazást kísérő felmérés szerint az e-voksolást választó állampolgár 35–54 év közötti középosztálybeli nő volt. A szavazást és a kutatást végigkísérő szakértők szerint az alternatív szavazási technológiák nem mozgósították a szavazástól hagyományosan távolmaradókat, noha az újításnak épp ez lett volna a célja. A brit kormány ennek ellenére azt tervezi, hogy 2006-ra bevezeti az e-szavazást. Ez a rendszer már nem választható alternatív szavazati mód lenne, hanem teljesen felváltaná a hagyományos, papíros, ikszelős és fülkés rendszert.

Az Európai Unió e-Poll néven indította útjára saját e-voksolási kísérleti rendszerét. A rendszert két francia és egy olasz kisvárosban tesztelték. A szavazót egy intelligens kártyával azonosítják, ez tartalmazza a személyi adatokat és az ujjlenyomatot. Az állampolgár egy elektronikus szavazófülkébe megy be, ahol számítógépen azonosítja önmagát, leadja szavazatát, az adatok pedig egy biztonságos központi kiszolgálóba kerülnek. A francia szavazás minden tekintetben kísérleti volt, a szavazatok – térvényi háttér hiánya miatt – nem voltak érvényesek.

Alapítva: 1969. Megjelenik minden kedden.
HU ISSN: 0237-7837
Kiadja az IDG Magyarországi Lapkiadó Kft.
Feldolgozó: Ilió István ügyvezető – ilioi@idg.hu

Főszerkesztő: Lakatos Mária – ml@idg.hu
Lapszerkesztő: Barabás Balázs – bbarabasi@idg.hu,
Egyed Zsóka – zegyedi@idg.hu,
Fümmelkötő: Vancsa István – vancsa.ij@axelero.hu
Számítástechnika Tesztlabor:
Makk Anita – makk.anita@idg.hu

Munkatársak:
Bóth Mária – mbothm@idg.hu
Csótán Sándor – sctoran@idg.hu
Horváth Ádám – ahorvath@idg.hu
Mouk Tibor – tmouk@idg.hu
Trautmann Balázs – traud@idg.hu
Vas Enikő – veniko@idg.hu

Tipográfia, hirdetésgrafika: Balázs Ildikó – bal@idg.hu
Varga László – lvarga@idg.hu, Végh Ágnes – avegh@idg.hu
Fotóillusztráció: Förster Tamás
Korrekció: Sz. Erdős Judit – jerdos@idg.hu

Szerkesztési ügyelet:
Niczki Judit – jniczko@idg.hu

Szerkesztőség: 1075 Budapest, Madách Imre út 13-14.
Postacím: 1374 Budapest 5. Pf. 578.
Telefon: 577-4374, telefax: 266-4195

Internet: <http://www.szamitastechnika.hu>
Készítéskor: a kért anyagok lehetőségei szerint gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését.

A Computerworld Számítástechnika és mellékleteiben megjelenő valamennyi cikk (eredetiben vagy fordításban), minden megjelölt képet, táblázatot stb. szerzői jog véd. Bármilyen másodlagos terjesztésük, nyilvános vagy üzleti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet.

Lapigazgató: Szigetvári László – lszigetv@idg.hu

Hirdetésfelvétel:
IDG Kereskedelmi Iroda – keriroda@idg.hu
Hirdetési igazgató: Póór Ernőné – poor@idg.hu
1075 Budapest, Madách Imre út 13-14.
Levelezni: 1374 Budapest 5. Pf. 578.
Telefon: 577-4316, telefax: 266-4274.
A hirdetések a Kiadó legmagasabb körűltekintéssel kezelik, de tartalmukban nem vállalhat felelőséget.

Terjesztés:
Terjesztési menedzser: Babinecz Mónika – terjeszt@idg.hu
1075 Budapest, Madách Imre út 13-14.
Postacím: 1374 Budapest 5. Pf. 578.
Telefon: 577-4301, telefax: 266-4343.
A lapot a LAPKER Rt. alternatív terjesztők, egyes számítástechnikai szaküzletek terjesztik; megvásárolható az újságosoknál is.
Egyes számok ára 351 forint.

Előfizetés: a kiadó terjesztési osztályán, a hírlapkiadóknál, valamint a vidéki postabiztoslatokban. OTP bankkártyával rendelkező olvasóink az InterTickettel is előfizethetnek a 266-0000-s számon 9 és 20 óra között. Előfizetés díj egy évre 10 040 forint, fél évre 7020 forint, negyedévre 3510 forint.

Műszaki vezető: Barkas Imre – ibarkas@idg.hu
Telefon: 577-4333

Nyomja: a MESTERPRINT Kft.
1191 Budapest, Vák Botyán u. 30-32/B
(03.09.99)

Felételt vezető: Losonczy György

A Computerworld Számítástechnika az IDG Communication-ból, a világ legnagyobb számítástechnikai kiadóiját kapcsolódik, amely 66 országban több mint 260 kiadványt jelent meg, ezeket havonta több mint 50 millióan olvassák. Belső hírszolgálatunk, az IDG News Service információt az IDG tápvállalat folyamatosan frissít. Lapszám a MATESSZ adatlápa.

E számunk hirdetései (Ads' Index)

Axelero	7. oldal	IDG-konferencia	27. oldal
DIGITART magazin	2. oldal	IIR-konferenciák	27., 13. oldal
EnterNet	28. oldal	Interactive Net Design	8. oldal
Evosoft álláshirdetés	4. oldal	Mail Hungary	13. oldal
Freessoft	20. oldal	Pannon GSM	17., 19., 23. oldal
GTS-Datanet	13. oldal	Robert Bosch	6. oldal
HP	5. oldal	Zydata	8. oldal

A szerkesztőség anyagi támogatásával az

F-Secure Anti-Virus
programot ingyen, korlátlan ideig a
Kaspersky Anti-Virus
programmal együtt, Magyarországon a 2003. 02. 15-ig érvényes

székhely
magyarországi
kiszolgáló
birtokos
székhely

Partner a biztonságban

2004. március 9-én
Cím: 1033 Budapest, Hűvösvölgyi út 5. Tel.: +36 20 200 000 Fax: +36 20 200 000
Web: <http://www.fsecure.com>

Nyíltan az e-közigazgatásról

Kérdések, válaszok
kezdeményezések és tapasztalatok

2004. március 23-24.

IIR-Szakkonferencia

66%-os részvételdíj-kedvezmény
a költségvetési szervek részére

Workshop:

Menedzsmentproblémák a
közigazgatási modernizációban

2004. március 25.

Tel: 1/459-7300
conference@iir-hungary.hu
www.iir-hungary.hu

- Kérdések és válaszok az e-közigazgatás dilemmáira: kormányzati útmutatás, koncepcionális kérdések, finanszírozási szempontok...
- Internet, call-center, sms - alternatív lehetőségek a szolgáltatásfejlesztésre
- Elektronikus dokumentumkezelés és aláírás: technikai lehetőségek a jogi és alkalmazási korlátok fényében...
- E-kormányzat gyakorlati szemazókból: külföldi minták és előremutató hazai kezdeményezések kormányzati és helyi szinten...

The World's Leading Conference Company
Institute for International Research

IDC konferencia az adattárolásról

2004. április 8.

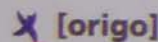
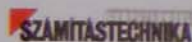
Analyze the Future IDC Storage Roadshow CEMA 2004

Ismerje meg elsőként a legújabb adattárolási
trendeket Kelet- és Közép-Európában!

Mit nyújt Önnek a konferencia?

- betekintést a legújabb adattárolási trendekbe
- kapcsolatteremtési lehetőséget potenciális partnerekkel és szakmai gurukkal
- stratégiai ötleteket az adattárolási fejlesztésekhez
- betekintést az IDC kutatási eredményeibe az adattárolás témájában

További információ és jelentkezés: www.idchungary.hu
Telefon: 473-2378 (Sárközi Judit, konferenciamenedzser)

DÖNTÉSHOZÓKNAK

MEGHÍVÓ

2004. március 30-án, kedden WORKSHOP keretében mutatkozik be legújabb kiadványunk, a PC World különszáma, a DigitalWorld magazin.
A rendezvényre és a tesztelt termékek bemutatójára ezennel tisztelettel meghívjuk Önt és kollégáit.
A rendezvény helyszíne:

E. C. E. City Center – CORNER Rendezvényközpont, 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12.

Előzetes

- Szórakoztató elektronika, home entertainment, házimozik
- Digitális képfeldolgozás és feldolgozás
- Piaci körkép a Sulinet után
- Mobil eszközök, telefon világmegjelenés
- Intelligens háztartási eszközök

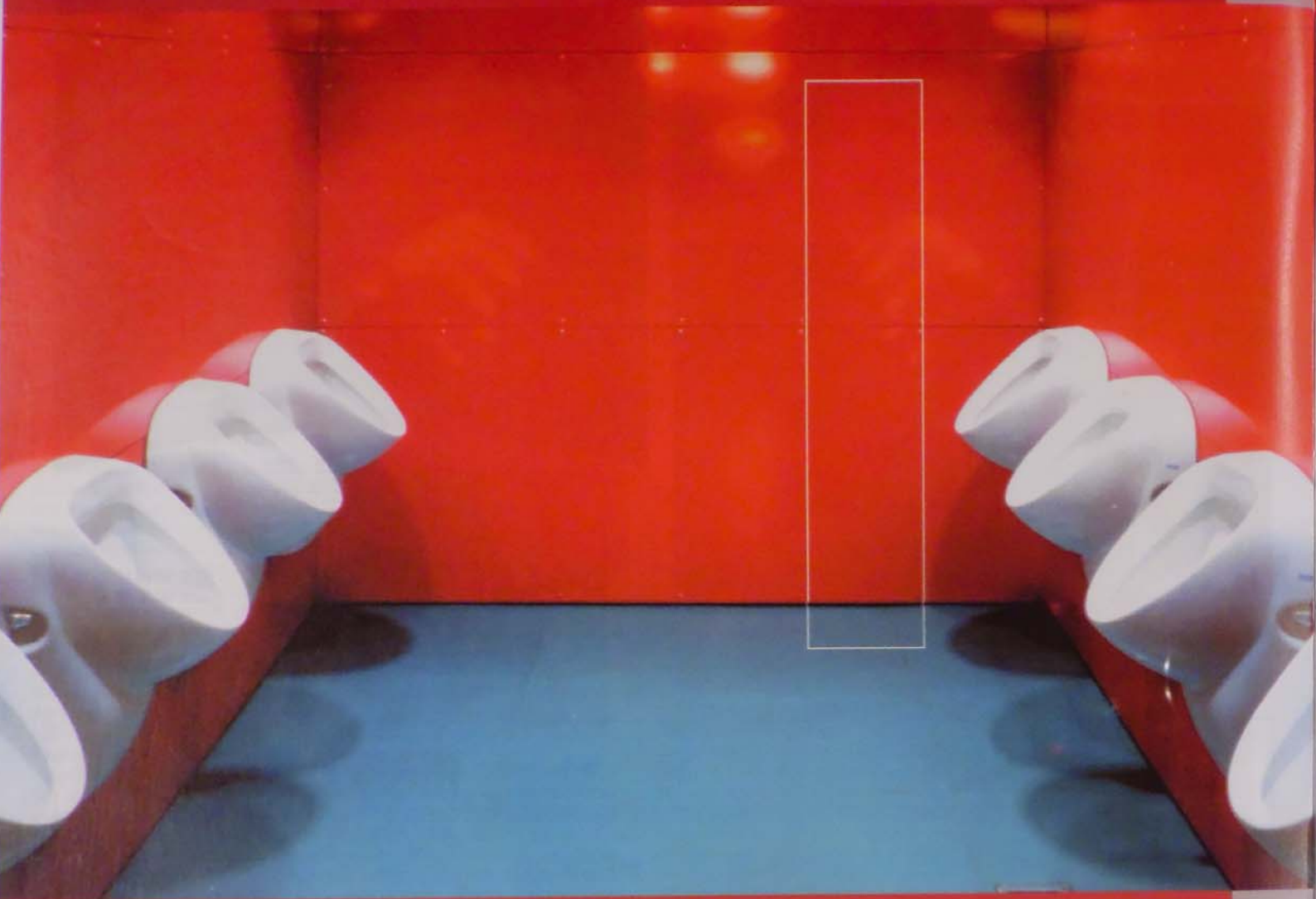
A konferencia minden regisztrált résztvevője negyedéves (átruházható)
CW-Számítástechnika előfizetést kap ajándékba!

Jelentkezési lap és naprakész információk a részletes programról a www.cio.hu weboldalon található.

MÉDIAPARTNER A

Vannak helyzetek, **amikor az a jó**, ha egyedül lehetünk.

De van, amikor az a fontos, hogy **sokan** legyünk!

Olyan akciót indítottunk Invitel szolgáltatási területen, ahol az EnterNet ADSL-t használók maguk csökkenthetik ADSL előfizetésük havidíját! A csökkenés mértéke az első ezer akciós ADSL megrendelő részére, minden Invitel területen kötött ADSL szerződés után 2 Ft. Az elérhető maximum kedvezmény 4.000 Ft!

Így Invitel területen minél többen kötnek szerződést az EnterNet ADSL csomagok bármelyike közül, annál olcsóbb lesz minden egyes akciós, nem fix havi díjas ADSL csomagot használó havi díja a szerződés futamideje alatt!